

NOVI TAKMIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, SMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

DOGOVOR ZA AKCIJO

V teh dneh je pripravil izvršni komite predsedstva CK ZKS vrsto območnih posvetovanj za sekretarje občinskih komitejev za ostala vodstva družbeno-političnih organizacij in skupščin in za sekretarje OZK iz nekaterih večjih delovnih organizacij. Za celjsko območje je bil tak posvet v torek in sredo na Dobrni. Komunisti so govorili o problematiki samoupravnega organiziranja združenega dela in se dogovorili o nadaljnjih nalogah pri dograjevanju delegatskih razmerij in skupščinskega sistema.

Zakaj ti posveti?

Tretja seja CK ZKS, na kateri so komunisti obravnavali uresničevanje določil nove ustave, je nanizala vrsto problemov, ki se vedno nastopajo kot ovira pri uveljavljanju družbeno-ekonomskega in samoupravnega položaja delavca v združenem delu. Sklepi te seje so bili tudi vodilo razprave komunistov na Dobrni ter podlaga dogovorom o enotni in usklajeni idejno-politični akciji ZK. Razprava komunistov je namreč pokazala, da je po prvem ustavnem valu ustanavljanja TOZD na celjskem območju še vedno precej takih proizvodnih in drugih organizacij, ki niso ustanovile TOZD. Več pa je tudi takih, ki razen priglasitve TOZD še niso storile ničesar in skrivajo pod novo organizacijsko obleko stare obledelne odnose. In vendar je iz razprave komunistov na Dobrni vznikla tudi misel, da v mnogih primerih delavci sami nasprotujejo ustanavljanju in organiziranju TOZD. Zakaj? Delavci se bojijo, da bodo z ustanovitvijo temeljne organizacije združenega dela začeli deliti družbeno premoženje na posamezne TOZD in da jim bo tako deljeno družbeno premoženje odtujeno. Ze mnogo prej in bolj bi morali poudariti, da gre pri ustanavljanju TOZD za samoupravni dogovor delavcev, ki postavlja vsebino družbene lastnine na drugačne samoupravne odnose v združenem delu. Oboroženi s takim spoznanjem pa bi se delavci lažje zoperstavliali miselnosti tistih struktur, ki nasprotujejo ustavnemu organiziranju združenega dela, češ, da posamezne proizvodne enote še niso dosegle optimalne stopnje ekonomske samostojnosti, ki je potrebna za ustanovitev TOZD.

Udeleženci torkovega seminarja na Dobrni so (izhajajoč iz razmer posameznih občin) opozorili še na vrsto drugih vprašanj, ki zavirajo uspešno uveljavljanje določil nove ustave na vseh področjih združenega dela. Tako je na primer Franci Ogrizek iz Sentjurja ozaščil kot tako zavoro slabo informiranost delavcev, Franc Ban iz Slovenskih Konjic pa je navedel primera Kovaške industrije in Cometa iz Zreča. Ti dve delovni organizaciji sta namreč v obdobju tako hitrega razvoja, da se delavci z bojaznijo sprašujejo, ali bodo lahko TOZD, če jih bodo ustanovili, obvladovale tak razvoj obeh tovarn.

Tako kot posveti na ostalih območjih Slovenije, je tudi dobrniski posvet razgrnil mnoge slabosti v dosedanjem uveljavljanju ustave. Vendar je pomemben predvsem dogovor komunistov, da bodo še odločneje vztrajali pri uresničevanju tretje seje CK ZKS.

Damjana Stamejčič

JUBILEJ „KOMUNISTA“

Glasilo ZKJ, časopis Komunist, slavi v januarju, v teh dneh, pol stoletja uspešnega izhajanja. Prvo številko komunista je uredil in poslal v javnost Moša Pijade. Izročilo uporne volje, komunistične borbe in socialistične misli je Moša Pijade vtikal, zlit v tiskarsko črnilo, na strani glasila, ki je vselej najjasneje izražalo najbolj borbene velike cilje jugoslovanskega delavskega razreda in njegove avantgarde, ZKJ.

Komunist je partijsko glasilo. Njegova podoba je torej jasno določena. Toda kakor je predvojni Komunist, v najhujši ilegali, razkrival gnilobo izkoriščevalskih družbenih odnosov, nato pa po osvoboditvi zanosno nosil mlado družbo k visokim človeškim ciljem socializma in samoupravljanja, tako Komunist tudi danes nosi pečat naše dinamične družbe. V tej nepretrganosti Komunistove revolucionarne vloge, časopisa, ki ne more lepšati časa, pač pa ga kritično odkriva in usmerja, je njen največji pomen.

Komunist je naš časopis. Želimo mu, da bi res postal še močnejše orožje in še bolj razširjeno glasilo vseh delavcev.

Novinarskim kolegom pri Komunistu pa iskrene čestitke redakcije Novega tednika in Radia Celje.

Z UREDNIKOVE MIZE

Dobil sem kup predlogov za novo povest v nadaljevanjih. A še vedno vabim. Kdor ima na knjižni polici kakšno privlačno, staro domačo povest, ga vabim, da nam jo posodi na ogled. Se domo lažje odločati. V redakciji namreč razmišljamo o naši založniški dejavnosti. Čiganka bi bila druga knjiga iz naše zbirke Babičina skrinja. Pa upamo, da ne zadnja.

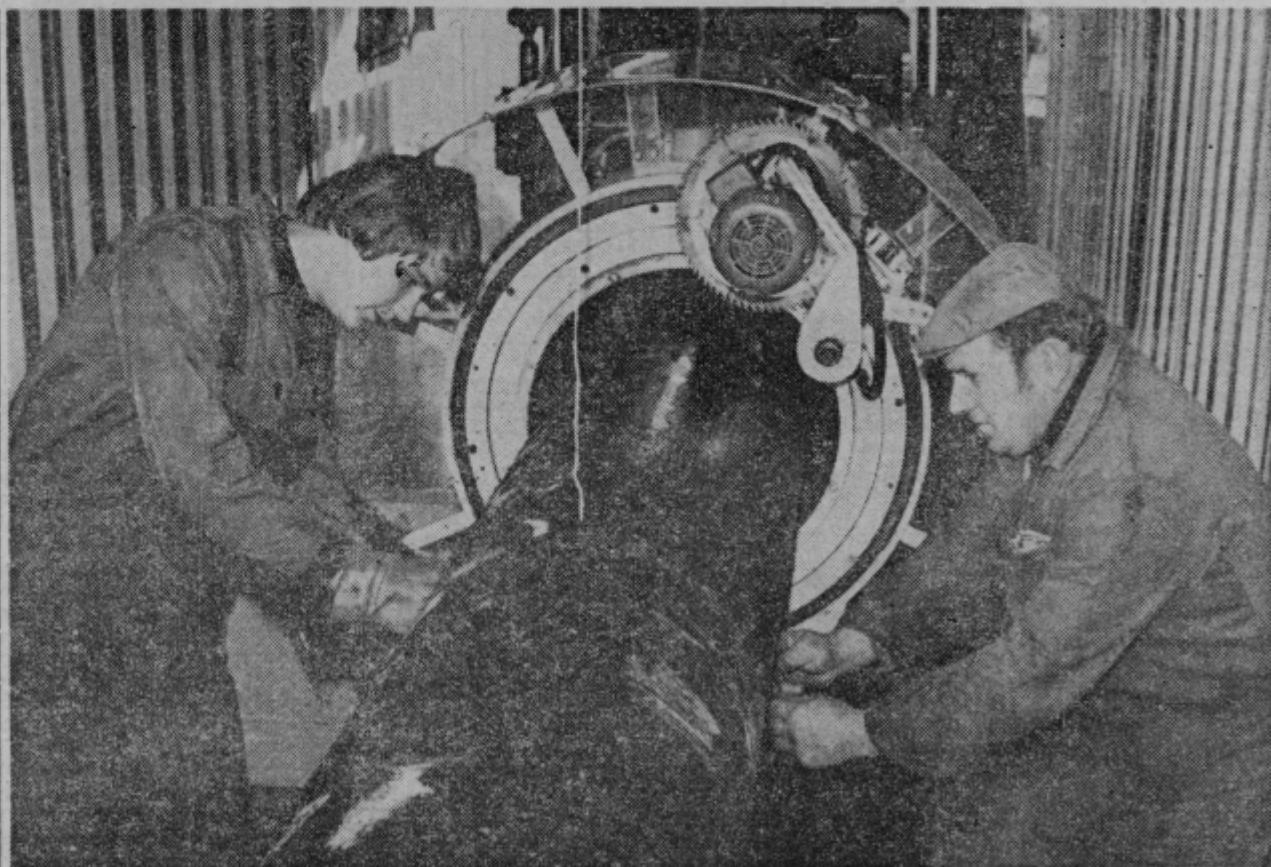
V nedeljo dopoldne smo Zalčanom pripravili javno radijsko oddajo. Vse o njej je danes v NT.

Se eno akcijo smo izvedli. Damjana in Branko Stamejčič ter Drago Medved so se popeljali na leteče uredništvo v Jernej. Kje je to in kaj so zvedeli — berite na reportažni strani.

V torek popoldne smo povabili v uredništvo delegate iz vseh občin celjskega območja. Na pogovor za okroglo mizo. O delegatskem sistemu, prvih slabostih in prednostih delegatskega življenja.

V teh dveh je naš novinarski kolega Milan Senčar na seminarju v Kumrovcu. V torek in sredo pa so naši novi novinarji sodelovali na Dobrni na dveh posvetovanjih o samoupravljanju in delegatskem sistemu.

Vaš urednik

Zdravko Turnšek (desno) in Bojan Kotnik sta delavca, ki upravljata novo Minervino tovarno v kontejnerju. Dva delavca sta dovolj, da tovarna dela s polno zmogljivostjo, ki je tolikšna, kot je bila zmogljivost celotne Minerve pred dobrim letom dni. — Zdravko Turnšek je v Minervi že od njenih začetkov. Pravi, da je navezan na tovarno, v kateri je sedaj mnogo bolje kot v začetkih. Pravi tudi, da lepo in dobro cev ni lahko narediti. Cev je v bistvu stroj, ki dela brez odmorov. — Bojan Kotnik je učenec v Minervi, zadovoljen z delom, ki ni naporno, zahteva pa veliko natančnost. Da je v tovarni zadovoljen, priča tudi to, da se namerava tu redno zaposliti.

(Foto: B. Stamejčič)

SMARJE

PRIZNANJE KOMUNISTOM

Trideset let dela v Zvezi komunistov je gotovo dolga doba, začeta v revoluciji, ki pa se nadaljuje v revoluciji našega časa, tokrat drugačni, lepši in boljši.

Na letošnji seji občinske konference Smarje pri Jelšah so prejeli zlati znak ZKJ za tridesetletno udejstvovanje v organizaciji.

Zlata odličja so sprejeli Alojz Bitenc, upokojenec iz Rogaške Slatine, Franc But, prav tako upokojenec iz Rogaške Slatine ter Libnik Lojze, direktor Zdravilišča Rogaška Slatina in Vlado Mrhar iz Steklarne Boris Kidrič. Zlati znak ZKJ so prejeli še Jože Kos, upokojenec iz Smarja pri Jelšah, Jože Pečnik, upokojenec iz Podčetrčka, Vesna Nose, direktor Kino-podjetja iz Rogaške Slatine, Tone Vidmar-Luka, narodni heroj, upokojenec iz Rogaške Slatine, Peter Vraničar, upokojenec iz Kristan vrha, Franc Lavrič, načelnik oddelka za narodno obrambo občine Smarje pri Jelšah, Alojz Fir, upokojenec iz Dvora pri Smarju ter Jože Romih, uslužbenec skupščine občine Smarje pri Jelšah.

MST

POLZELA

SREČANJE NAJBOLJŠIH

Zaključna prireditev, na kateri bodo podelili tradicionalna priznanja in nagrade Združenja športnih novinarjev Slovenije najboljšim športnikom Slovenije za leto 1974, bo tokrat pod pokroviteljstvom Tovarne nogavic Polzela ter ob pomoči samoupravne telesnokulturne skupnosti Zalec na Polzeli. V zabavno športni prireditvi bodo poleg ansambla Mojmir Sepeta sodelovali pevci in najboljši športniki Slovenije. Tako se bodo Polzelanom predstavili Nataša Urbančič, Vinco Jelovac, peta himalajska odprava, Peter Svet, Mima Jauševc in drugi. Seveda pa bo to tudi priložnost za predstavitev športnikov žalske občine kot Ludvika Kačiča, Slavka Tomažiča, Vlada Žuže in drugih.

Prireditve bo 21. februarja ob 17. uri za šolsko mladino in ob 19. uri za ostale.

T. Tavčar

PRAŠKOV PA NI

Prav v dneh, ko je dobil direktor Zlatoroga visoko priznanje, Kraigherjevo nagrado, za dobro gospodarjenje in za uspešne integracijske procese v kemični industriji, so se gospodinje hudo jezile po trgovinah. Praškov ni bilo. Pa so bili — po dozah. Pa so se nato pojavili glasovi, da jih ni zato, ker jih bodo podražili. O ne! Slišali smo, da jih bodo proizvajalci pocenili, ker bo nižji prometni davek. A iz vsega tega ni nič drugega, kot da so police, kjer bi se morali gospodinjam ponujati mixall, prodixani, fax helizimji in drugi detergenti — prazne. Skoraj prazne.

Komu naj postavimo preprosto vprašanje — zakaj je tako? Zakaj ni dovolj praškov?

Zaradi napovedi, da bodo cene nižje in hočejo proizvajalci ali pa trgovci pokazati, da bi bil tak ukrep napaden?

Zakaj želje po znižanju cen?

Zato, ker v nestabilnih gospodarskih gibanjih potrebujemo še »praškovo« krizo? Javnost ni bila seznanjena, zakaj praškov ni. Proizvajalci bi bili dolžni to storiti. Če ni upravičenih razlogov za te motnje na tržišču in za slabo jezo, ki jo kuhajo gospodinje, bi bilo morda dobro poklicati koga na odgovornost. Kajti kaže, da ponekod še vedno niso vzeli zares naporov za trdnije gospodarjenje.

Ali je kriza s praški, četudi bo v teh dneh minila, prispevek k stabilizaciji in dobremu političnemu razpoloženju?

PROTI IHITI REŽIJE

Ob tem, da je na našem območju konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti v časovnem zaostanku, so nekatere vprašljive ambicije v imenovanju Marsikaj še za dobro delo in uspešnost samoupravnih interesnih skupnosti ni izpeljano v smislu ustavnih določil. Najbrž bo še dolgo trajalo, da bi na vseh interesnih področjih občani v celoti uveljavili svoj vpliv, da bi zaživela tudi tista področja, ki jim je do sedaj zaradi deficitarnosti, gnotne in kadrovske, pomenjal družbeni interes.

Družbeni vpliv preko razvejanega delegatskega sistema je temeljni cilj ustanovljenih interesnih skupnosti. Se več! SIS naj postanejo družbeni organizmi, ki bodo na svojih področjih dokončno opravili z vlogo države, z vlogo posameznih subjektov v imenu množice.

In vendar marsikje zelo glasno ponujajo ravno stare odnose v novi preobleki. Vedno pogosteje slišimo ideje o tem, da naj bi vsaka skupnost imela svojega profesionalca v vsebinsko-organizacijskem pomenu besede. So samoupravne interesne skupnosti, ki bi polovico razpoložljivega denarja porabile za osebni dohodek in materialne izdatke take profesionalne službe, poleg tega pa je nevarnost, da »profosa« časoma v praksi prigrabi pristojnosti in vloge, ki naj bi bila izrazita domena družbenega organa — skupščine delegatov. To se zgodi avtomatično, kajti profesionalci vse najboljše ve, ima časoma široke zveze in velike možnosti vpliva, skratka, »profosa«, če je vrh vsega še sposoben, si v družbenem organu zagotovi samoupravno kulturo.

In tudi z gospodarstvenega zornega kota ta problem terja pomisleke. Ni dovolj, da se vse bolj zavedamo stroškov družbene režije, treba bo tudi kaj storiti v tej smeri. Gotovo ni skladno z naloga stabilizacije, da širok delegatski sistem naslonimo na novo armado profesionalcev, ki bodo časoma postali namoden organizem z nagujenjem k lastni razširjeni reprodukciji. Če tako smo priče nerazumljivega paradoksa. Državna uprava je na vseh ravneh zgubila celo vrsto pristojnosti, od kulture, športa, izobraževanja, varstva, zdravstva in socialnega skrbstva, do znanosti in raziskovalne dejavnosti. Ali pa se je v kateri od občin na našem območju zaradi tega dejstva zmanjšalo število zaposlenih v upravnih službah takojmenovane države?

Seveda so interesne skupnosti, v katerih zaradi obsega nalog ne bodo mogli pogrešati profesionalca, vendar mora ta potreba zares izvirati iz obsega dela in nalog. V nekaterih občinah se zelo težko in razumno ogreva za administrativno-finančni servis, ki bi opravljal posle za vse interesne skupnosti. Razni profesionalni sekretarji, kar najmanj osem, naj bi jih bilo v vsaki občini, pa bi bili glavni strošek v bilanci SIS in nevarnost razvrednotenja temeljnih ciljev nadaljnjega razvoja našega samoupravnega sistema.

J. Kražovec

OBMOČJE

NAJVEČ DELAVCEV

Novosti v organiziranosti ZK in v kadrovski obnovi ZK na celjskem območju kažejo na večjo intenzivnost v delu občinskih konferenc ZK in komitejev na celjskem območju. Izredni rezultati v obnovi ZK pa so nedvomno tudi rezultat sprememb v družbenopolitični vlogi ZK, v njeni obogatitvi vsebinski in revolucionarni dejavnosti v zadnjih letih. Najbolj očitno to kažejo podatki o obnavljanju ZK. V letu 1973 je štela ZK na celjskem območju 7939 članov. Samo v tem letu so sprejele občinske organizaci-

je ZK osmih občin 1016 novih članov, od tega 580 delavcev in 594 mladih do 27 let. Lani pa je v ZK stopilo še 1137 novih članov, tako da je sedaj v ZK na celjskem območju skoraj 9000 članov ali točneje 8907. V dveh letih je torej doživela ZK precejšnje spremembe — pomnožila se je za 25 odstotkov novih članov. Ne samo to. Če bi podatke o kadrovski obnovi ZK primerjali s sprejeto v Sloveniji, potem so osnovne organizacije na celjskem območju z rezultati res lahko zadovoljne. Na celj-

skem območju so sprejeli v ZK več kot 15 odstotkov vseh novospreglatih v Sloveniji.

Najpomembnejša pa je socialna sestava sprejetih ZK zelo skrbno ureditve eno izmed najpomembnejših političnih in kadrovskih nalog — zagotoviti v ZK delavsko večino. V dveh letih se je odločilo za vstop v ZK kar 1241 delavec, to je okrog 60 odstotkov vseh novih članov. Tako spreminjanje socialnega sestava ZK bo še okrepilo razredno osnovo ZK.

K temu podatku sodi še prikaz o vse večjem zanimanju mladih za ZK. ZK postaja mlajša — v letu 1973 in 1974 je vanjo stopilo več kot 1100 mladih do 27 let, kar obenem pomeni, da bodo morali komiteji več storiti za idejnopolitično usposabljanje, za usmerjanje mladih v partijsko delo in za delo aktivov mladih komunistov.

OBMOČJE: KAKŠNE NALOGE MLADIM

Prejšnji teden je bil v Celju enodnevni seminar za vodstva občinskih konferenc ZSMS v celjski regiji. Seznaniti se z osnovnimi značilnostmi usmeritve in aktivnosti ZSMS, s problemi, prizadevanji in programi ter si zadati naloge za nove akcije — to je bil namen seminarja.

Seminar je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu so konkretno govorili o delu občinskih konferenc mladine po 9. kongresu ZSMS. V drugem pa so analizirali delo mladine po prvem pokongresnem tromesečju. Predvsem so se zadržali na področju idejnopolitične usmeritve mladine, organiziranosti ZSMS, kadrovske politike, mednarodne politike ZSMS in drugih.

Potem je zbranim govoril sekretar MS ZK Janez Zahraščnik, ki je v svojem govoru posegel na področje gospodarske politike in vloge članov ZK v boju proti inflaciji in za stabilizacijo.

Podobni seminarji so v tem času v vseh območjih Slovenije.

Janko Napotnik

KARNEVALA NE BO V CELJU

Toda smeha bo dosti, tudi na račun karnevala.

Navzlic priporočilu iz vršnega sveta celjske občinske skupščine, da naj Celje obrani svoj pustni karneval, letos te prireditve ne bo. Upajmo pa, da od prihodnjega leta dalje ne bo doživljala prekinitve, saj je zdaj dovolj časa za rešitev vseh vprašanj, ki so v tem letu ostala odprta. Sicer pa, kot kaže, je zmanjkalo tudi časa. Vrh tega je ostalo nerešeno glavno vprašanje — kdo naj da sredstva.

Ob vsem tem, nič kaj razveseljivem sporočilu za vesele dni pa je spodbudno to, da toliko organizacij in forumov kot letos doslej še ni nikoli razpravljalo o tej pustni noriči. Spet dokaz, da je nekaj več kot samo izživljanje, da je nujna in potrebna itd.

Kljub vsemu pa bo lahko Celje tiste dni okoli pusta in na sam pustni torek živahno. Zdaj so na vrsti gostinci in trgovci da se izkažejo. Na vrsti tudi vsi ljudje, da vsaj za

nip odvržejo obraz resnosti in poln skrbi ter ga zamenjajo z razigranim. Morda bodo večji ali manjši sprevodi pustnih šem pripravili šolski otroci? Treba jih bo spodbuditi! Sicer pa tudi sama odpoved letošnjega karnevala vzbuja določene misli, ki lahko dobijo svoj izraz prav na pustni torek. Kdo ve? In dalje — morda si bodo celjski primer privoščili nekateri izmed sosedov? Kaj, če bodo obiskali Celje in krenili s takšnim ali drugačnim sprevodom po njegovih ulicah? Takšnih, ki bi lahko brez sredstev proračuna, ki jih ni in virov iz drugih skladov (bog ne daj, da bi se vmešavala kultura) prispevali k razgibanosti Celja za pustni čas pa je še več. Bodimo torej optimisti — morda bo Celje kljub odpovedi karnevala razgibano in živahno. In če bo tako, naj ne bo to izgovor, da se da tudi brez denarne pomoči kaj napraviti!

-mb

V obdobju dveh let so sprejeli v ZK na celjskem območju tudi 208 članov z višjo in visoko izobrazbo.

Truda Nemeševa, predsednica komisije za organiziranost in razvoj ZK pri medobčinskem svetu ZK, je v uvodni besedi na ponedeljkovi razširjeni seji medobčinskega sveta ZKS dejala: Iz podatkov izhaja, da so občinski komiteji ZK in osnovne organizacije posvetile veliko pozornost strukturi, saj je več kot polovica novospreglatih mlajša od 27 let in skoraj polovica jih je iz vrst delavcev. Tudi za prosveto lahko rečemo, da smo dosegli pri sprejemanju precejšen napredek, zlasti pri prosvetnih delavcih v osnovnih šolah, razen v občini Mozirje, Sentjur in Šmarje, kjer je odstotek prosvetnih delavcev, ki so komunisti, še vedno zelo nizek. Izredno kritično pa je stanje na celjski gimnaziji, saj iz podatkov izhaja, da je med zaposlenimi dobrih 15 odstotkov komunistov.

Se en podatek je kritičen — na območju medobčinskega sveta ZKS Celje so v zadnjih dveh letih sprejeli v ZK le šest kmetov. Lani pa so največ novih članov sprejeli v Velenju (358), Celju (352), Šmarju (123), v Slovenskih Konjicah (106). Tudi v Mozirju, Laškem in Zalcu so pripravili precej sprejemov. Nekoliko slabše je v šentjurski občini, kjer so povečali število članov ZK na 16.

V letu 1973 in 1974 pa je zapustilo članstvo ZK nekaj čez 400 komunistov, kar seveda govori o nadaljnji idejnopolitični diferenciaciji, čeprav je bilo lani izključenih le 30 članov (izstopilo je 48, črtali pa so jih iz evidence 27).

Tudi v organiziranosti ZK rast novih osnovnih organizacij ZK, svetov in drugih oblik partijskega dela doka-

zuje čedalje večjo prisotnost organiziranega delovanja komunistov v vseh družbenih okoljih.

Na območju medobčinskega sveta ZKS Celje je 210 TOZD na področju gospodarstva in 70 na področju negospodarstva. Vendar pa se ZK še vse prepočasno prilagaja spremembam v združenem delu Najpočasnejši so tam, kjer so v OZD organizirani več TOZD. Izredno zaskrbiljujoča pa je odsotnost osnovnih organizacij ZK v krajevnih skupnostih. Na celjskem območju med 144 krajevnimi skupnostmi kar v 36 nimajo nobene oblike organiziranega delovanja ZK.

Ko je Janez Zahraščnik sklenil razpravo na seji medobčinskega sveta ZKS Celje, je predlagal, da bi vse občinske konference ZK na svojih sejah obravnavale vprašanja organiziranosti in obnove ZK. Njihove analize naj bi bile še bolj konkretne in kritične, tako bi diferencirano pristopili k oceni delovanja OZD in njihovih uspehov pri sprejemanju novih članov. Če sedanji podatki namreč kažejo na precejšnje razlike v uspešnosti dela OZK. V občinah bodo morali tudi ugotoviti, kako delajo aktivni komunistov v samoupravnih interesnih skupnostih, v delegatskih skupščinah in komunisti v novih samoupravnih oblikah združenega dela. Posebno temo za razpravo predstavlja tudi metodologija političnega dela. Primer dela osnovne organizacije ZK v Rogaški Slatini najbolj nazorno kaže, da je od dobre organiziranosti in primerne oblike dela v veliki meri odvisna politična dejavnost na terenu.

Nedvomno pa je zadnja seja medobčinskega sveta ZKS Celje potrdila pomembne in izredne premike v organiziranosti rasti ZK celjskega območja.

J. V.

ŠMARJE

POT JE DOLOČENA

Današnji pogled na delo občinskih skupščin smo namenili razvoju šmarske občine v letu 1975 in pogovoru s predsednikom občinske skupščine, Jožkom Lojenom.

»Naloge, ki so pred nami, pred delovnimi ljudmi občine v letu 1975, niso nove naloge, pač pa gre le za nadaljevanje prejšnjih prizadevanj, obogatitve starih ciljev in hotenj tako na področju gospodarstva kot ostalih dejavnosti. Nedvomno je ena največjih pa tudi najtežjih nalog odprava posledic potresa, ki nas bo prav gotovo angžirala še nekaj let. Sredstva, ki bodo letos zagotovljena, ne bodo zadostila vsem potrebam.

Na področju gospodarstva bomo morali še aktivneje intenzivirati že vložen lanskoletni kapital. Lahko rečem, da bodo nekatere lanske investicije šele letos pokazale svojo upravičenost, ob tem pa seveda že načrtujemo nove programe. Pri tem bomo morali nujno preveriti vse možnosti za odpiranje novih dislociranih obratov. Menim, da nam je današnja situacija naklonjena, saj je končno prevladalo spoznanje, da je treba delovno mesto približati delovnemu človeku.

Tudi naši kmetijci so optimisti. Do kraja izdelane imamo programe, po katerih naj bi vsako leto preusmerili okoli 200 kmetij v blagovno proizvodnjo, predvsem v mesno proizvodnjo. V petih letih bi bilo torej preusmerjeno okoli osemsto kmetij, kar je za naše območje nedvomno veliko. Ta program zelo trdno stoji.

Močno odprto nam ostane še vedno vprašanje infra-

strukture. Res je, da se je položaj nekoliko popravil z asfaltiranjem obsoletjske magistrale. Računamo, da bomo najkrajše probleme rešili v naslednjih petih letih. Istočasno smo si zadali močan in tudi precej širok načrt za modernizacijo lokalnih cest, ki ga bomo morali seveda realizirati več ali manj sami, z lastnimi sredstvi. To je zelo pomembno zaradi uspešnejšega odpravljanja posledic potresa.

Nekoliko bolje je s šolstvom, čeprav bomo tudi tukaj morali zastaviti vse sile, da bomo kolikor toliko uredili šolsko mrežo. Precej šol bo zgrajenih s pomočjo občin zunaj naše, za kar smo seveda zelo hvaležni. Odprto ostaja vprašanje šole v Rogatcu in Kostivnici. Upamo pa, da bomo že letos lahko pripravili vse programe za gradnjo šole v Rogatcu, optimistično pa predvidevamo, da bodo vse šole, ki so jih začeli graditi po potresu, končane do začetka novega šolskega leta.

Če se dotaknemo še zdravstva, lahko povem, da so v izdelavi projekti za nova zdravstvena doma v Podčetrku in Kozjem. Obseg nalog torej ni majhen in lahko trdim, da bo leto, ki se je začelo, trdo in naporno in da se tega vsi zavedamo. Na to smo pripravljene. Zupam v naše delovne ljudi in verujem, da uspeh ne bo izostal.

»Samo v času, ko čedalje bolj iščemo nove oblike povezovanja ne samo znotraj občine, pač pa tudi navzven. Ali se bo tudi šmarska občina v bodočem obdobju odpi-

rala bolj navzven? Velja za vsa področja, zlasti še za gospodarstvo.

»Menim, da so te stvari usklajene. Na srečo jih usklajujemo tudi v regiji. Lahko ugotovim, da se razvito območje celjske regije čedalje bolj zaveda svojih sosedov, torej nerazvitega območja. Te povezave so zelo dobre, svoje mesto pa so dobile tudi v srednjeročnem programu razvoja Slovenije.

Kar se tiče integracij, je moje mišljenje, da se je naša občina že doslej dovolj odpirala navzven. Steklarna na primer, ima svoje TOZD v drugih občinah, kmetijski kombinat Šmarje se je že pred leti integriral s Hmeždom, v to se je vključilo tudi naše trgovsko podjetje, zdraviliško podjetje se povezuje s sorodnimi delovnimi organizacijami.

Omenam naj še, da si bomo prizadevali, da se dislocirani obrati formirajo kot TOZD, ker smo prepričani, da je to edino pravilno.

»Ker se v razvoju šmarske občine, odnosno konkretnije rečeno, Kozjanskega, vključuje tudi koncept spominskega parka Kumrovec-Kozjanskega, nas zanima, kako daleč je s projekti?«

»Projekti za spominski park Kumrovec-Kozjansko so že v končni izdelavi. Program pa bo gotovo prinesel nekatere stvari, na katere računamo, vsekakor pa moramo reči, da nismo za takšen program, ki bi konzeriral obstoječe razmere, ampak da bi dobili program, ki bi tudi na tem področju pomenil hitrejši razvoj.

MILENKO STRASEK

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

**KULTURNA
AKCIJA**

**ŠE SO
NALOGE**

Celjski kulturni delavci so skupaj s političnimi organizacijami in predstavniki izvršnega sveta lani v oktobru sprejeli bogat seznam nalog iz programa kulturne akcije. Točno po treh mesecih so pred čnevi vsi nosilci nalog, ideološka komisija komiteja občinske konference ZK, kulturna skupnost Celje, ZKPO, komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu in izvršni svet, pregledali, kako je z uresničevanjem sklepov oktobrskega pogovora o kulturni akciji.

Nekaj spodbudnih novic moramo še posebej zapisati! V marcu tega leta bo o izvedbi kulturne akcije v celjski občini govorila občinska konferenca ZK. Pismo gradivo, ki ga bodo pripravili glavni kulturni in politični nosilci kulturne akcije, bo razčlenilo dosežke sadove pri podružljanju kulture in izvajanju programa kulturne akcije. Predsejem pa bo pokazalo na naloge, na enotno fronto vseh kulturnih in družbenih organizacij v kulturni akciji. Tak pristop ima trdnje temelje. Ne le zaradi čokaj uspešnega samoupravnega organiziranja kulturne skupnosti in vse boljšega povezovanja kulturne dejavnosti v združenem delu. Vse krepkejša je tudi povezanost med profesionalno in amatersko kulturno dejavnostjo, k čemur bodo v prihodnjih mesecih mnogo pripomogli tudi novoustanovljeni organizatorji kulturnega življenja v delovnih kolektivih. Celjski sindikat in ZKPO bosta še v tem mesecu izvedla prvi seminar za animatorje-organizatorje kulturnega življenja.

S samoupravno odgovornostjo animatorjev, zlasti pa samoupravnih organov, OZK in sindikalnih organizacij za kulturno življenje delavcev, bodo ustvarjene tudi drugačne možnosti za razširitev kulturnega življenja v združenem delu. V tovarnah, ustanovah, v krajevnih skupnostih. Zato mora doživeti en sklep iz nalog kulturne akcije v Celju skrbno uresničitev — da naj vsi samoupravni organi v tem letu vsaj eno sejo delavskega sveta namenijo izčrpnemu razgledu po kulturnem življenju delavcev.

Delovni načrti kulturne akcije v Celju postavljajo tudi pred kulturne zavode dve pomembni nalogi: v vseh kulturnih sredstvih morajo oceniti, kako so se vključevali v program kulturne akcije. Se pred sprejemom delovnih programov pa morajo zavodi sami spodbuditi in skupaj z družbenimi in političnimi organizacijami razpravati o idejnopolitičnih in vsebinskih zasnovah njihove kulturne dejavnosti, repertoarja, programa v letu 1975. Za to nalogo so neposredno zadolženi direktorji zavodov. Zal v zadnjih mesecih ni bilo nobene tovrstne pobude.

Nosilci nalog kulturne akcije v Celju so tudi predlagali, da naj začne pri kulturni skupnosti delovati komisija, ki bo združevala organizatorje kulturno-zabavnih prireditev v Celju. Eno izmed prvih sej pa naj izvršni odbor kulturne skupnosti in predsedstvo občinskega sveta ZKPO Celje izkoristita za razpravo o skupnih prizadevanjih za uspešno realizacijo kulturne akcije. Izvršni odbor bo preučil še možnost ustanovitve lutkovnega gledališča v Celju.

V tem trenutku je za kulturno akcijo v Celju pomembno predvsem eno spoznanje — kakor je kultura nedeljiva, tako je tudi odgovornost za kulturno akcijo nedeljiva.

Jože Volfand

ZK V LAŠKI OBČINI

BREZ BELIH LIS

Se pred dvema letoma so laški komunisti na sejah občinske konference ZK ugotovljali, da sklepi ZK v občini v nekatere delovne sredine sploh ne prodrejo, ker mnogokje ni niti osnovne organizacije ZK, komunisti pa da so v teh sredinah osamljeni ali jih sploh ni. Tako pred dvema letoma.

Danes je podoba, kar zadeva razvejanosti ZK v občini, povsem drugačna. V obdobju zadnjih dveh let so bile ustanovljene osnovne organizacije v »Obnovia« in trgovskem podjetju v Radečah, v stanovanjskem podjetju, v komunalnem podjetju v Laškem, zdravilišču, v kolektivu »BOR« in še ponekod. Osnovne organizacije so ponovno ustanovili v vseh treh osrednjih šolskih kolektivih, na postaji milice in še ponekod.

Organizacije ZK nimajo samo še v Kmetijski zadrugi, v obeh gostinskih podjetjih (Laško, Radeče) in v laški pekarni. Seveda so to predvsem manjše delovne organizacije, kar pa seveda ne pomeni, da bi v teh delovnih sredinah ZK ne bila potrebna.

Nove naloge, ki jih komunistom nalagajo nova ustava in oba kongresa, so člane ZK v laški občini razvrstili še v druge oblike povezovanja in delovanja. Najprej je treba povedati, da ima devet krajevnih skupnosti od trinajstih samostojne osnovne organizacije ZK. V kratkem bo organizacija v Jagnjenici razdeljena tako, da bodo svojo organizacijo imeli tudi komunisti v Svibnem, za osamosvojitve pa delajo tudi komunisti z Vrha, zaenkrat vključeni v OO v Marijagradcu.

Interese večih krajevnih skupnosti povezujejo sveti ZK na treh območjih, v Radečah, Rimskih Toplicah in v Laškem. Podoben svet imajo od nedavnega tudi v Rečici, ki povezuje organizacije TIM, BOR in terena. Tri, oziroma štiri območja v občini imajo mnogo skupnih problemov in interesov od komunalnih, do vzgojno-izobraževalnih, zdravstvenih in kulturno-prosvetnih.

V lanskem letu so se komunisti povsem prilagodili tudi novim okvirom samoupravnega združevanja. De-

lovne organizacije, ki imajo več TOZD, imajo tudi enako število osnovnih organizacij ZK (TIM 4, Železniško vozlišče Zidani most 3, Papirnica Radeče 2).

Poleg osnovnih organizacij in svetov v krajevnih skupnostih deluje v občini še vrsta aktivov ZK; v zborih delegacij občinske skupščine, v enoti SLO in drugi. V kratkem bodo ustanovljeni tudi aktivni v okviru samoupravnih interesnih skupnosti, tako da dejansko res ne bo mogoče več govoriti o belih lisah, o področjih, ki je ZK s svojim neposrednim delom in vplivom nebi pokrivala.

Tako zbrani, razvrščeni na vseh pomembnih točkah družbenega življenja in samoupravnega odločanja imajo komunisti v laški občini dovolj možnosti za dobro delo, zato tudi ni področja, za katerega bi se mogli odrežati odgovornosti. Jasno je, da od organiziranosti zavisi marsikaj, najpomembnejša pa je seveda idejna osveščenost, delovna vrnja in akcijska sposobnost članov ZK.

Jure Krašovec

SMARJE

**OLAJŠAVE
BORCEM
NOV**

Lanski potres v šmarski občini je povzročil mnogo škode tudi kmetom borcem NOV, saj je bilo močno poškodovanih kar 56 zgradb borcev, razvrščenih po ocenah strokovne komisije v tretjo in četrto kategorijo. Teh 56 borcev je pred potresom, to je v letu 1973 ter prej, prejelo od Sklada za stanovanjsko izgradnjo borcev NOV občine Smarje pri Jelšah posojilo za popravilo in dograditev svojih stanovanjskih hiš. Ta sredstva so bila ob potresu borcem, katerih stavbe so razvrščene v tretjo in četrto kategorijo, uničena.

Takšen položaj je narekoval občinskemu odboru Zveze združenj borcev NOV Smarje pri Jelšah, da sprejme ustrezne ukrepe. Predlagali so, da se borcem, ki imajo stavbe, razvrščene v tretjo in četrto potresni kategoriji, posojilo odpiše. Predlog je bil sprejet. Hkrati so bile sprejete še nekatere druge olajšave za borce NOV na šmarskem območju.

Posojila za stanovanjsko izgradnjo je prejelo tudi 89 borcev, ki so socialno ogroženi in dobivajo od občine pomoč. Da bi pomagali tudi tem borcem, ki so v večini primerov za delo nesposobni, saj prejeto družbeno pomoč ne morejo izrabiti za izboljšanje svojih življenjskih pogojev, temveč z njo odplačujejo posojila za stanovanjsko izgradnjo, je bil sprejet sklep, da se tem borcem odloži plačilo za čas njihovega življenja, nekaterim, zlasti še socialno ogroženim, pa se v celoti odpiše.

Milenko Strašek

IZ DELA IS

**OBČINSKI PRAZNIK
V ŠKOFJI VASI**

SODISCE ZDRUŽENEGA DELA — V Celju bo sedež sodišča združenega dela za območje vseh osmih občin regije. Po predlogu sekretariata za pravosodje in občo upravo bi naj imela ta sodišča od 20 do 40 sodnikov. Glede na to, da sodišče v Celju ne bo najmanjše, niti med največjimi, je v razpravi predlog (ki ga je celjski izvršni svet potrdil in predlagal skupščini v sprejem), da naj bi imelo to sodišče 30 sodnikov, od katerih bi naj imela le predsednik in en sodnik lastnost delavca v združenem delu.

Predlog za število sodnikov iz posameznih občin so pripravili glede na število zaposlenih delavcev. Tako naj bi celjska občina imela v tem sodišču 12 sodnikov, velenjska 6, žalska 4, laška, konjska in šmarska po dva ter moziška in šentjurska po enega.

KONEC SKLADOV OBČINE — Delegati vseh treh zborov celjske občinske skupščine bodo bržčas že na prihodnji seji odločali o sprejemu odloka o prenehanju nekaterih skladov občine. Gre za uveljavitev zakona o financiranju splošnih potreb v družbenopolitičnih skupnostih, ki določa, da se sredstva za financiranje teh potreb ne morejo več oblikovati v skladih. Sredstva, pravice in obveznosti skladov, ki so prenehali konec decembra lanskega leta, se po zaključnih računih prenesejo v proračun oziroma v finančne načrte ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti.

OBČINSKI PRAZNIK V ŠKOFJI VASI — Izvršni svet bo predlagal občinski skupščini, da naj bi bila osrednja proslava v počastitev letošnjega občinskega praznika, 20. julija, v Škofji vasi. Drugi kandidat za izvedbo te proslave je Svetina. Izvršni svet bo predlagal Škofjo vas predvsem zaradi izredne aktivnosti ljudi na tem območju. Tako gre za plodno bilanco na področju komunalnih del, za katere plačujejo ljudje v tej krajevni skupnosti posebni samoprispevek. Sicer pa želijo v Škofji vasi povezati občinski praznik s prestavitvijo spomenika talcev na bolj urejeno mesto, zatem s 70-letnico gasilskega društva, 25-letnico Partizana in aktivnostjo kulturno-prosvetnega društva.

BALKANSKE IGRE V CELJU — Izvršni svet se je strinjal, da naj bo Celje 1976. leta organizator balkanskih atletskih iger. Ta prireditev naj bi bila spodbuda za rešitev nekaterih komunalnih in turističnih vprašanj. S tem sklepom je izvršni svet sprejel tudi obveznosti, ki bodo nastale okoli organizacije te pomembne športne prireditve. MB

**CELJE: POSVET
MENTORJEV**

V kratkem bosta na našem območju dva posveta mentorjev pionirskih organizacij. Prvi bo v četrtek v Velenju, drugi iz ostalih regij pa bo v Celju v ponedeljek Mentorji pionirskih organizacij bodo spregovorili o konceptu celodnevne šole in o nalogah, pred katerimi danes stoji pionirska organizacija. Dodačili bodo tudi vlogo interesnih dejavnosti, ki dobi-

vajo v konceptu celodnevne šole drugačno podobo. Skratka, splet vprašanj, pred kateri je danes postavljena pionirska organizacija, je toliko raznolik, da terja hitre in tudi učinkovite ukrepe. Važen je začetek in tega se dobro zavedajo vsi pedagogi, ki so istočasno tudi mentorji pionirskih organizacij v šolah celjske regije.

**VPRAŠANJE JAVNEMU
DELAVCU**

**KAKO CELJE KOT SEJEMSKO MESTO?
Vprašanje skupini družbeno političnih
in gospodarskih delavcev**

Po zaslugi sejma obrti, zlatarske razstave in lani razstave igrač se je Celje v zadnjih letih močno uveljavilo doma in na tujem kot sejensko mesto. Navzlic velikemu obsegu in mednarodnemu ugledu je bila večina teh prireditev le poskus in opozorilo, kaj bi lahko imeli in podobno.

Z zgraditvijo turistično-rekreacijskega središča pod Golovcem bo konec improvizacij. Celje bo dobilo najboljše pogoje, da se razvije in tudi verificira z vsemi ugodnostmi kot sejensko mesto. Mesto sprejema drugačne in večje obveznosti. Po vsej verjetnosti bo prav ta odgovornost tudi narekovala, da bo mesto že na začetku pota, to pa je letos, sprejelo vsaj okvirni spored sejmskih prireditev. In zdaj gre za vprašanje, ki ga tokrat istočasno zastavljamo več odgovornim družbenopolitičnim in gospodarskim delavcem, in jih tudi prosimo, da nam nanj odgovorijo:

— kakšni so vidiki razvoja Celja kot sejmskega mesta, katere sejme, razstave in podobno bi lahko mesto sploh imelo.

— kako gledate na časovno razporeditev teh prireditev: vse naenkrat ali v različnem času,

— ali bo treba ustanoviti posebno organizacijo, ki se bo ukvarjala s temi prireditvami, sejmskimi namreč,

— kaj bi morali še napra-

viti ali dobiti, da bi Celje v resnici zaživeo kot pravo sejensko mesto.

— morda še druge predloge, ki bi prispevali k uveljavitvi Celja kot organizatorja stalnih sejmov in razstav.

In zdaj naša prošnja in važno hkrati: prosimo, da bi v odgovorih na to vprašanje sodelovali po naslednjem vrstnem redu:

1. Fedor Gradišnik, direktor Zavoda za napredek gospodarstva,

2. Majda Trogar, direktor Formatorja,

3. Stane Bizjak, direktor Koneksa,

4. Fedor Pirkmajer, direktor Styrie,

5. Vlado Veber, direktor zlatarn Celje,

6. Ivo Brncič, direktor Tkanine,

7. Risto Gajšek, načelnik oddelka za gospodarstvo in družbene službe pri skupščini občine Celje in

8. Marjan Ašič, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Celje.

Predlog in želja je, da bi odgovore objavili ločeno, vsak teden po enega, in to po vrstnem redu, ki smo ga zapisali.

Prosimo tudi, da bi bili prispevki kratki, konkretni.

Za sodelovanje v razširjevanju tega pomembnega vprašanja za Celje že v naprej iskrena hvala.

Milan Božič, novinar

**ODGOVOR JAVNEGA
DELAVCA**

PREDPISI SO JASNI

V odgovoru na vprašanje javnemu delavcu postavljeno v »Novem tedniku« dne 9. 1. 1975 sporočam naslednje:

● Predpisi, ki so bili v veljavi do izida novega Zakona o temeljih varnosti v cestnem prometu, so točno določali pogoje prevoza potnikov. Zakon o varnosti cestnega prometa SR Slovenije navaja, da se v avtobusu, ki vozi v javnem mestnem in primestnem prometu, sme voziti največ toliko potnikov, kot je navedeno v prometnem dovoljenju. Pravilnik o pravilih cestnega prometa je za avtobuse, s katerimi se lahko prevažajo več potnikov, kot je na vozilu vgrajenih sedežev, omejeval hitrost vožnje. Ta pravilnik je z izidom novega Zakona nehal veljati, republiški zakon o varnosti cestnega prometa pa bi moral biti usklajen z določbami zveznega zakona najpozneje v treh mesecih od dneva njegove uveljavitve. Osnutek novega zakona ponovno predvideva podobna določila v zvezi s prevozom potnikov. Nedvomno je novi zakon o temeljih varnosti v cestnem prometu zagotovil večjo varnost naših cestah. Naši vozniki se zavedajo strožjih sankcij v primeru kršitve predpisa in je pri tem potrebno poiskati ustrezno rešitev. Problem stojišče rešujemo z nabavo večjega števila »primestnih« avtobusov, ki so opremljeni tako, da izpolnjujejo pogoje za registracijo določenega števila stojišč. V tem primeru lahko voznik sprejema stoječe potnike. Na nekaterih linijah takšni avtobusi že vozijo.

● Registrirane linije, na katerih se vozijo potniki, delamo po obstoječih predpisih na medkrajevne in primestne. Medkrajevne so praviloma daljše, primestne pa pokrivajo potrebe območja nekega večjega kraja. V zadnjem času smo dali glavni poudarek ureditvi primestnega prometa, saj na nekaterih potezih vozijo avtobusi že v 30, 20 ali celo 15 minutnem intervalu. Menim, da je to edini način rešitve nakazanega problema. Nedvomno prihaja do največjih problemov v času prometnih konic, ko ljudje prihajajo na delo ali se vračajo z dela. Kljub dokaj številnemu voznemu parku pa ni izletnik in tudi nihče od slovenskih avtobusnih prevoznikov v času konic zmožen zagotoviti prevoz samo na sedežih. V tem primeru morajo potniki za bližnje postaje uporabiti avtobuse primestnega prometa.

Ob večjem navalu velja načelo, da imajo potniki na daljših relacijah prednost, nadalje potniki, ki se vozijo na pozivnico, organi državne varnosti, kadar potujejo po službeni potrebi, ljudski poslanci, sodniki in porotniki. Prav tako imajo prednost tudi invalidi, matere z otroki in osebe, ki iščejo zdravniško pomoč ter potniki z mesečnimi voznicami, če so pravočasno na postaji. Pri tej izbiri pa je naše vozno osebje velikokrat nemočno.

Direktor TOZD Potniški promet Ing. Janko CESAR

CINKARNA

MANJ DOHODKA

GLAVNI DIREKTOR CINKARNE FRANJO KLINGER ODGOVARJA NA VPRAŠANJI O GOSPODARJENJU V LETU 1975 IN PRISPEVKU CINKARNE K STABILIZACIJI

»Letošnji gospodarski rezultati bodo mnogo slabši, kot so bili lanski. Kljub temu, da bomo brutoprodukt zvišali na 140 do 150 starih milijard (lani od 110 do 115), bo ostanek dohodka manjši

Franjo Klinger

čajo, pa ne moremo parirati samo s produktivnostjo.

Zal ni nikjer takšnih rezerv, da bi lahko nadomestili vse to, Menim, da smo letos že začeli z vzvodi, ki intenzivirajo spiralo podražitev (energetika, transport), tako da je to zelena luč za množično dvigovanje cen.

Dvig življenjskih stroškov bo vlekli tudi dvigovanje osebnih dohodkov in inflacije. Menim, da se razen z dobro voljo nismo dovolj oborožili za protinflacijsko akcijo. Kot kaže bo ta še večja kot preteklo leto.

Glede na recesijo, ki vlada na zunanjem tržišču, se bo nujno večal pritisk na domači trg. Temu so vzrok tudi vse manjše izvozne stimulacije (plan izvoza Cinkarne za leto '75 je 25 milijonov dolarjev), tako da postaja izvoz vedno manj interesanten in iščejo delovne organizacije kompenzacijo na domačem trgu.

Glede stabilizacijskih ukrepov menim, da je povečanje proizvodnje bistveno, z njo produktivnosti, iskanje notranjih rezerv in zmanjšanje normativne potrošnje materiala v proizvodnji. Vse to pa pogojuje striktno izvrševanje planskih nalog.

M. S.

„KORA“ RADEČE

NOVA VLAGANJA

POGOVOR Z DIREKTORJEM F. PERŠETOM

Na začetku leta smo. Kot dobra gospodarska organizacija ste gotovo že načrtovali gospodarski razvoj vaše delovne organizacije v tem letu. Kaj bo vaš glavni proizvodni cilj in kako ga nameravate doseči?

V preteklem letu smo vložili precej denarja v modernizacijo in dopolnitev strojne opreme. To nam daje velike možnosti za racionalizacijo proizvodnega procesa, zmanjšanje izdelavnih časov pa tudi za povečanje zaposlovanja. Opremo smo kompletirali proti koncu lanskega leta, zato je ena glavnih nalog omogočiti optimalno izkoriščanje vseh teh kapacitet v letošnjem letu. Novi stroji so nam omogočili organiziranje še enega proizvodnega traku. Za sedaj so steška dela na njem le v eni izmeri, letos pa bomo uvedli še drugo izmeno. Nekoliko nas ovira pomanjkanje delavcev, čeprav jih sistematično in redno usposabljammo sami in preko poklicnih šol.

Seveda brez vlaganj tudi v letošnjem letu ne bo šlo. Imamo podoben program nadaljnjega izpopolnjevanja opreme in tehničnih izboljšav. Imamo tudi potrebna sredstva in kader.

Skratka, prepričani smo, da so naša prizadevanja usmerjena k ciljem, ki so letos še posebej aktualni za naše celotno gospodarstvo.

Franjo Perše

Pri vsem tem pa niti za hip ne smemo izpustiti iz rok načrtov za prihodnja leta.

Stabilizacija je primarna naloga. Imate stabilizacijski program? Kako nameravate zagotoviti, da bo tudi uresničen?

Imamo stabilizacijski program, ki smo ga imenovali program ukrepov za poslovanje v letu 1975. Mimo ciljev in nalog v proizvodnji, ki so deloma že povedani, naloga program splošno varčevanje pri vseh vrstah porabe in iskanja možnosti za čim racionalnejše poslovanje. Ocenjujemo, da se bo položaj na trgu še zaostril, zato

smo v programu namenili veliko pozornosti izboru in kvaliteti izdelkov, spoštovanju dogovorjenih rokov in dobremu odnosu do kupcev nasploh.

Določeni so tudi ukrepi, ki se nanašajo na zaloge, na skrajšanje ciklusov med nabavo materiala in prodajo izdelkov, skratka na optimalno obračanje sredstev. Tudi likvidnost bo treba še izboljšati.

Lani smo postavili nove temelje za delitev osebnih dohodkov po rezultatih dela. Danes že lahko ugotovimo, da smo s tem precej dosegli. V letošnjem letu nameravamo ta sistem še izpopolniti in »izpiliti.« Se naprej pa se bomo držali načela, da je naraščanje osebnih dohodkov odvisno od naraščanja produktivnosti. Uresničevanje programa je zagotovljeno na ta način, da so naloge, posameznih nalog nedvoumno določeni. Določeni so tudi roki, v katerih bodo samoupravni organi ugotavljali izvajanje nalog. Končno so predvideni tudi ukrepi za primer, če posamezne naloge ne bi bile izvršene.

Vse te obveze smo sprejeli z zavestjo, da jih bomo tudi izpolnili. Želimo le, da bi bili danj tudi tisti pogoji, na katere mi ne moremo vplivati.

J. K.

ZDRAVSTVO

REGIONALNO POVEZOVANJE

Občinske zdravstvene skupnosti iz Brežic, Celja, Laškega, Mozirja, Sevnice, Slovenskih Konjic, Sentjurja pri Celju, Smarja pri Jelšah in Žalca se bodo v četrtek, 23. januarja združile v regionalno zdravstveno skupnost. Do združitve bo prišlo zato, da bi bilo na območju vseh naštetih občin zagotovljeno enako zdravstveno varstvo občanov ter enaka zdravstvena dejavnost v celotni regiji.

Predlog programa zdravstvenega varstva so pripravile občinske skupnosti, izhaja pa iz analize zdravstvenega stanja v vsaki posamezni občini in tudi potreb prebivalstva po celovitem zdravstvenem varstvu. V programih so upoštewane kadrovske zmogljivosti ter funkcionalna integracija in delitev dela.

za približno 50 odstotkov, kot je bil leta '74. Torej za približno tri in pol stare milijarde. Ze sedanje podražitve energetike in transporta nas bodo veljale milijardo 600 milijonov, temu lahko prištejemo še ostala povišanja cen in smo tam. Dvigniti bo potrebno tudi osebne dohodke, računamo na 15 odstotno povišanje, kar pa znova predstavlja pri 2000 zaposlenih staro milijardo. Zato je vprašanje, ali bomo lahko ob takšnih podražitvah povišali osebne dohodke, kljub dejstvu, da se življenjski stroški nenehoma dvigajo. Razumljivo je, da zato gledamo za skrbljeno na leto '75, ker so tu še povečane pogodbene obveznosti.

Vse te podražitve in negativne efekte, ki jih povzro-

POZIV K SOLIDARNOSTI

BREZ KRIVDE KRIVI

Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet v Sloveniji se je te dni obrnila na vse organizacije združenega dela v Sloveniji s sklepom o nadomestitvi izpadlih dohodkov iz transportnih dohodkov. Hkrati skupnost ponuja v podpis samoupravni sporazum o tem nadomestilu, ki naj bi ga podpisale vse temeljne organizacije združenega dela, ki so dolžne plačevati prispevke iz osebnih dohodkov predpisanih z zakoni. SIS za železniški in luški promet računa na solidarnost delovnih ljudi na preostalih področjih gospodarstva in negospodarstva in sicer, da se bodo TOZD in delovne skupnosti vračilo v letih 1973 in 1974 že odvedenih sredstev odrekle. Poizkusimo poenostaviti ta problem tako, da bo razumljiv bralcu, vsakemu, ki bo tako ali drugače poklican, da se o navedenem problemu izjasni.

Ker na našem območju luškega prometa ni, bomo govorili le o železnici, železničarjih, skratka o železniškem prometu.

Ze na kongresu slovenskih sindikatov, pravzaprav kar v vseh komisijah, so delavci s področja železniškega prometa izredno izčrpno in vsestransko opozorili na svoj problem. Opozorili so na tisto kar se je imelo zgoditi in kar se je tudi zgodilo.

Zgodilo se je namreč, da so delavci železniškega prometa kot izredno važne pango v gospodarskem in občudruženem življenju ostali kratkih rokavov. Pa ne zaradi slabega dela. Izpad transportnih dohodkov je bil toliko večji, kolikor večji je bil obseg dela. Po domače povedano, bolj so se gnali, večja je bila izguba, čeravno železničarjem ta beseda ni všeč, ker smatrajo, da izguba nastaja zaradi slabega dela, realizacije itd., medtem ko so oni lani povečali obseg dela za skoraj 8 odstotkov. Stroški poslovanja so narasli skoraj za 50 odstotkov, veliko večja je po novem zakonu amortizacija, večje so tudi zakonske obveznosti in pogodbene obveznosti, oseb-

ni dohodki pa samo za 20 odstotkov, kar je daleč pod povprečjem rasti OD v Sloveniji.

Kao je kriv? Pravijo, da administrativna omejitev prevoznih cen v blagovnem in potniškem prometu. Te cene je zamrznila federacija. Naj zdaj federacija pokrije razliko? Kako, saj nima sredstev.

Pošteno povedano (to niso samo stališča železničarjev, marveč tudi večine koristnikov njihovih uslug.) so od plafoniranih cen v železniškem prometu imeli določeno korist vsi, razen železniških podjetij. Če blago in potniki niso koristili uslug po dejanskih cenah, marveč nižji od te, potem je dokaj jasno, kdo vse je imel od zamrznjenih tarif konkretno korist. Vsi, od potnikov s popusti in brez njih, do industrije, ki za prevoz surovin in svojih izdelkov dnevno koristijo dolge kompozicije železniških vozil. Vsak po železnici prevožen predmet, tudi gumb za konfekcijo, je bil prepeljan ceneje, kot so bili stroški v resnici.

Če je družba v resnici dolžnik, nehote sicer, potem je treba dolg vrniti. Res bi bilo

mogoče z zakonom regulirati problem, zlasti se, ker je železniški promet med organizacijami posebnega družbenega pomena. Ni pa to skladno z družbenimi okvirji, da bi zadevo odpravili z zakonom, predpisom. Naposled je SIS za železniški in luški promet bila ustanovljena ravno zato, da bi država regulativa bila zamenjana s samoupravnim dogovarjanjem v interesu izvajalcev javnega prometa in njihovih koristnikov. In prav zato je skupnost šla v dogovarjanje, v samoupravno sporazumevanje, da bi bil problem rešen na sodoben način, kot ga narokuje nova ustava, da bi ne bilo treba poseči po administrativnih ukrepih.

Akcija je bila dosedaj delna podpora na najvišji ravni, tako v Zboru združenega dela Skupščine SR Slovenije, CK ZKS, Zveze sindikatov Slovenije, gospodarske zbornice in drugih forumov. Popolno podporo so na našem območju akciji dale skupščine občine in vse občinske politične organizacije v Celju, pogovori pa te dni potekajo tudi v ostalih občinskih središčih v regiji.

Akcija se bo v naslednjih dneh razširila na delovne kolektive, konkretno s podpisovanjem samoupravnih sporazumov, končana pa naj bi bila do sredine februarja.

Poziv k solidarnosti je tu. Je preizkusni kamen, na katerem se bo izkazalo, če naš samoupravni sistem nadkrijuje vse druge, če je solidarnost delavskega razreda enako čvrsta v dejanjih kot deklariranih načelih.

J. Krašovec

„MODNI SALON“ VELENJE

NI TEŽAV!

Tako pravi direktor »Modnega salona« v Velenju Marjan Gaberšek, to svojo trditve pa podkrepil s številnimi otipljivimi podatki in programom dela za letošnje leto. Pred kratkim je minilo dve leti, kar so se delavci »Modnega salona« (150 po številu) preselili v nove tovarniške in upravne prostore ter začeli načrtno proizvodnjo mode za mlade. V teh dveh letih so dosegli številne delovne uspehe, zato tudi ni brez osnove optimizem direktorja Marjana Gaberška za poslovanje v letošnjem in prihodnjem letu.

Kako boste gospodarili v letošnjem letu?

»Absolutno se bomo prilagajali tržišču in še nadalje izdelovali modne artikule v manjših serijah. Držali bomo korak s svetovno modo in to predvsem za mlade po letih in po srcu, kot se temu reče. Nalagali bomo v trgovino in pripravili v Velenju center mode za mlade. Lani smo imeli dve milijardi (stari seveda!) realizacije, letos pa pričakujemo za četrtno večjo. Prizadevali si bomo tudi za večji izvoz, zlasti v Zvezno republiko Nemčijo. Tu je še povezovanje s takolimenovanim tretjim svetom, konkretno Indijo, od koder smo že začeli uvažati

surovine za naše nove modne artikule. Prve serije so že bile na tržišču in takoj razprodane.

Glede razvoja pa je tako: še letos bomo zgradili novo halo približno 1200 kvadratnih metrov površine in v njej tudi na novo zaposlili 20 do 30 delavcev. Še tesneje bomo sodelovali s trgovino. V Velenju bomo tako uredili samostojno trgovino, ki bo na novo oblikovana in bomo v njej prodajali tudi modne artikule, ki jih drugje ni dobiti. Pripravljamo še trgovino v Celju v sodelovanju s Tehnomercatorjem (to sodelovanje je izredno plodno in imamo tudi skupne naložbe!) in v Zagrebu. Obogatili bomo tudi sodelovanje z modnimi institucijami v Italiji. Predvsem pa želimo ovreči trditve potrošnika, da tisto, kar vidijo na modnih revijah, ni mogoče kasneje kupiti v trgovini. Zlasti, kar se tiče naših izdelkov, lahko povem, da jih bo vedno in povsod dovolj.

Kako se boste spoprijeli z inflacijo?

»Z našim obstoječim programom in programom, ki ga pripravljamo ter modernizacijo in visoko produktivnostjo težav inflacije ne poznamo.«

T. VRABL

KOORDINACIJA LJUBLJANA - ŠENTJUR

Na seji ljubljanskega in šentjurskega koordinacijskega odbora za odpravo posledic po potresu so bili tudi predstavniki gradbenih podjetij, ki delajo na področju šentjurske občine. Lani so ljubljanska gradbena podjetja ponovno usposobila 32 stanovalskih hiš in postavila 23 začasnih lesenih hiš in zgradila štiri nove hiše do tretje faze. Za letošnje leto načrtujejo izgradnjo 50 novih hiš v klasični gradnji ter 35 montažnih hiš. Da bi bili stroški gradnje čim cenejši je nujno vključiti domačo delovno silo za vsa nekvalficirana dela, predvsem pa opraviti prevoze. Največja ovira za še uspešnejšo lanskoletno izgradnjo so nedvoumno bili prevozi. Prav bi bilo, da bi domačini do pričetka pomladanske gradbene sezone spravili na gradbišča potreben material. Ker ni nobene zime in s tem nobene zmrzali, ki bi pripravila »Kozjanski asfalt«, imajo ljudje s prevozi po blatnih, jamastih in plavovitih cestah silne težave.

Denarna sredstva dotekajo normalno in vse kaže, da bodo do konca meseca zbrali načrtovana sredstva. Do 17. 1. je bilo na območju Ljubljane zbranih že 47,5 milijonov din. Udeleženci sestanka so si tudi ogledali gradbišče osnovne šole na Ponikvi, ki jo gradi podjetje Obnova iz Ljubljane. Za to šolo bo izdelan dokončen načrt v februarju ter bodo v njem tudi upoštevani prostori za predšolsko varstvo.

C. Reučik

ŽALEC

ZDRUŽENO ŠOLSTVO

V žalski občini se že nekaj mesecev pripravljajo na združitve vseh izobraževalnih in vzgojnih zavodov v enotno organizacijo združenega dela. Ta bo imela po predvidevanjih enajst temeljnih organizacij, saj bo status TOZD, po ugotovljenih možnostih, dobila vsaka samostojna osnovna šola, posebna šola, glasbena šola ter vzgojno-varstveni zavod.

Prav te dni so začeli tudi z javno razpravo o pripravljenih tezah za izhodišča o družbeno-ekonomski upravičenosti formiranja TOZD in ustanovitve OZD vzgoje in izobraževanja.

Osnovni smoter takšne organiziranosti vzgojno-varstvenih ustanov v občini je v čimuspješnejšem izvajanju vzgoje in izobraževanja na osnovi socialističnih vzgojnih smotrov. Gre tudi za poenotenje in še skladnejši razvoj tega družbeno izredno pomembnega področja. Ciljev, ki naj bi jih bodoče TOZD in OZD v občini Zalec dosegle, je seveda veliko. Med pomembnejšimi naj omenimo težnjo po angažirani socialistični šoli, razvoju samoupravnih odnosov v učnem procesu, skladnem razvoju šolstva, enotnem izvajanju kadrovske, štipendijske in stanovanjske politike, racionalizaciji administrativnih in drugih režijskih služb, združevanju sredstev in podobno.

Posebno pozornost zbuja jo pobude o ustanovitvi po-

sebnih strokovnih služb, ki naj bi bile za celotno OZD skupne. Gre za službe, ki si jih posamezni vzgojno-varstveni zavodi niso mogli privoščiti, vsi skupaj pa bi jih lahko imeli. V mislih imajo pravne službe, socialne in pedagoške delavce, psihologe in podobno.

Združitve v enotno organizacijo združenega dela najbrž ne bo težko doseči. V občini so namreč že doslej uveljavljali skupno sodelovanišol, enotno politiko nagrajevanja, združevanje sredstev za štipendiranje, stanovanjsko izgradnjo ter sredstev amortizacije, sodelovali pa so tudi pri nekaterih skupnih računovodskih in drugih administrativnih organih.

Vse to daje, ob primernih pripravah seveda, dobre možnosti in trdno osnovo bodočemu ustanavljanju TOZD in njihovi združitvi v OZD. Seveda do tega ne bo prišlo kar čez noč. Javni razpravi o pripravljanih tezah o smotrnosti ustanavljanju TOZD bo sledilo formiranje letenato pa bo referendum vseh prosvetnih in vzgojnih delavcev, o združitvi v skupno OZD.

Po predvidevanjih naj bi organizacija združenega dela, šolstva in izobraževanja začela s pričetkom prihodnjega šolskega leta, torej 1. septembra 1975.

Branko Stamejčić

TURIZEM

Solčava, prijazna in prelepa alpska vasica, boš živela naprej ali počasi izumrla...? (Foto: V. Vider)

KLIC IZ SOLČAVE

Solčavsko je več kot dvesto let predmet mnogih potpiscev in znanstvenikov, da ne omenjamo avtorjev takšnih ali drugačnih zapisov o tem koščku naše zemlje v domačih in tujih časopisih, revijah. Če upoštevamo samo naravno lepoto, zanimivost kraja, križanje tokov ljudstev treh dežel, ljudsko revolucijo... se ni čuditi, da je Solčavsko tudi turistično zelo zanimivo. Kot dokaz te pomembnosti naj omenim le ekspedicijo znanstvenikov angleških univerz, ki so Solčavsko raziskovali in jo vsestransko opisali 1932. leta in ponoven obisk ekspertov številnih univerz in drugih visokih šol, ki so v letih 1971. in 1972 ponovno vsestransko povzeli današnje stanje Solčavskega in ga primerjali z nekdanjim. Izčrpno poročilo o izsledkih te nove angleške ekspedicije znanstvenikov na Solčavskem je izšlo lani.

Z oziroma na izredno zemljepisno lepo, z gorskimi vrhovi zaključeno nekdanjo samostojno občino in sedaj krajevno skupnostjo z izrazitim pomenom in pogoji za turizem, bi Solčavsko moralo biti in bi lahko bilo razvit turistični center. Žal pa je v zadnjih letih padlo na sam začetek svojega turističnega razvoja, na nivo pred štiri-desetimi leti, namesto da bi se razvilo v pomemben alpski turistični center tudi mednarodnega pomena. Solčava so že pred sto leti imenovali mnogi pisци »štajersko Švicov«. Prav ta Solčava je v zadnjih petnajstih letih zdrsnila od 20.000 na 10.000 nočitev letno, ko je vendarle na dlani, da bi lahko prvotno število v normalnem razvoju podeseterila in tako veliko prispevala k turističnemu razvoju celotne Savinjske doline. Da je v zadnjih letih pomen solčavskega turizma tako usahnil, je kriv mačehovski odnos do Sol-

čave, ki je v letih po vojni izgubila svojo osnovno bazo v ljudeh in gospodarstvu.

Turistične prednosti Solčavskega so živa dejstva, ki jih pozna sleherni turistični in družbeno politični delavec. Toda, same ugotovitve in arhivsko spravljene dokumenti ne bodo prinesli koristi. Treba bo tudi volje, pripravljenosti in ukrepov, da se tu nekaj premakne.

Solčavski turistični razvoj terja ukinitve vseh ukrepov, ki posredno ali neposredno silijo k izseljevanju. To pa takoj, dokler je še čas! Kraj pa čeprav turistično še tako zanimiv, je brez mladih, sposobnih, delavnih in zainteresiranih ljudi odveč propagirati. V tej zvezi gre tudi za priznanje, da je Solčavsko s svojimi dolinami in gorami, s svojim izrednim naravnim bogastvom, najpomembnejše turistično območje mozirski občini.

Občinske skupščine ob zahodni in severni meji Slovenije skrbijo, da se njihovi obmejni kraji ne praznijo, pač pa lepo razvijajo. V ta namen omogočajo prebivalcem, da si v malih industrijskih obratih najdejo kruh za obstanek v domačem kraju. Prav to nalaga ne samo mozirski, marveč vse slovenski družbeni skupnosti do tega območja drugačen odnos, posebno nego.

Elektrika in ceste, ki so bile v zadnjem času speljane do višinskih kmetij bodo verjetno zadržale ljudi na štiridesetih kmetijah. A to je vsega in največ 200 ljudi. Rešiti pa bo treba še ostalih 400 nekmetičkih in drugih prebivalcev. Upokojenci in drugi starejši ali ostareli ljudje ne bomo več mogli obnavljati ali oživljati Solčave. Mladi, ki so odšli iz vasi, bi se naj vrnili, drugi pa ostali doma! VALENT VIDER

OBETAJOČ ZACETEK

Četudi je januar bolj podoben pomladi kot zimskemu času, so poročila informacijske službe o zasedenosti nočitvenih zmogljivosti v prvi polovici januarja več kot ugodna. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, je bilo letos za okoli 6 odst. več nočitev. So mar te številke znanilke ugodnejše turistične sezone letos? Turistični delavci namreč predvidevajo, da bi morali imeti na širšem celjskem območju za okoli 12 odst. več nočitev kot lani oziroma da bi jih povečali od 800.000 na 900.000.

ZANIMIVO SREČANJE

V ponedeljek dopoldne so se v Celju sestali predsedniki in tajniki turističnih društev širšega območja ter se skupaj s predstavniki celjske in slovenske turistične zveze pogovorili o letošnjih delovnih načrtih in vseh aktualnih organizacijskih zadevah.

ZAPRTO

V LOGARSKI DOLINI

Planinski dom v Logarski dolini je zaprt že od sredine decembra lani. Vrh tega je zaprto tudi gostišče sester Logar. Zato je prenočišča in hrano moč dobiti le v gostišču Plesnik v Logarski dolini, sicer pa redno obratuje penzion Rinka v Solčavi.

Ponovno zaprt planinski dom v Logarski dolini je znova vzbudil negotovnosti. Domačini in drugi menijo, da bi lahko obratoval vsaj v zmanjšanem obsegu. Seveda pa so drugačnega mnenja pri celjskem planinskem društvu. Vse to kaže, da bi se morali planinci in pristojni v Mozirju pogovoriti o položaju doma in mu skušati pomagati v času umrtvev sezone.

SLIKOVITOSTI MAROKA

V organizaciji lepševalega in turističnega društva bo danes, v četrtek, 23. t. m. ob 18. uri v dvorani Narodnega doma zanimivo predavanje o slikovitosti Maroka. To deželo bo v besedi in s pomočjo okoli 300 barvnih diapozitivov predstavil znani svetovni potnik iz Kranja, Stane Tavčar.

LAŠKI TABORNIKI V RADEČAH

V laški občini deluje trenutno samo en odred — v Radečah. To so Sončni sopotniki. Ostala dva odreda sta prenehala z delom, vendar je organizacija ZSMS iz Radeč že dala pobudo, naj se tudi ostala dva odreda obnovita. Odred Sončnih sopotnikov deluje največ na osnovni šoli, vključuje pa tudi nekaj srednješolcev. V jesensko-zimskem času so se lotili dveh pomembnih akcij — zbiranja starega papirja in urejanja lastne sobe. Na rednih vodovih sestankih se podrobno dogovarjajo za vsako akcijo. Ker so bili doslej brez lastnega prostora, so skladiščili papir po raznih omrah, zabojih in kottičkih na šoli, v akcijo zbiranja pa niso posegli dovolj odločno, ker jim že zmanjkuje prostora. Tik pred zimo pa se je šolski kolektiv odločil, da prepušči tabornikom nekatere kletne prostore, ki niso bili funkcionalni in v njih ni bilo ničesar razen krame. Taborniki so z nekajdnevno delovno akcijo prostore očistili, zdaj pa že imajo zootimirana tla, vgrajena vrata in okna. Ker so prostori zelo veliki, bo v njih možno skladiščiti ves odredov material in izvajati redno notranjo dejavnost. Odred vodi profesor Majes.

Tudi v Kozjem so taborniki aktivni od ustanovitve v lanskem šolskem letu. Kot priznanje za svojo dejavnost so dobili lastno sobo v Kozjem, poleg tega pa skupno z občinsko zvezo tabornikov urejajo brunarico na obronkih Vetrnika. Urejena brunarica in lastna delovna soba sta prav gotovo največji materialni pridobitvi kozjanskih tabornikov, istočasno pa tudi močna moralna spodbuda. Jeseni so tudi v Lesičnem ustanovili odred Pavla Sterca. Za zdaj imajo tri vode: Fazane, Lisice in Bele breze; kaže pa, da bodo do pomladi svoje vrste razširili tudi v nižje razrede. Da bi laže in uspešneje delali, so poslali na vodniški tečaj na Boč kar šest svojih članov. Sicer pa delajo na rednih vodnih sestankih, učijo se signalizacije in se pripravljajo na taborniški kviz. Udeležili so se občinskega šahovskega prvenstva, kjer so bile tabornice prve, taborniki pa tretji. Pripravili so se tudi v letoletno republiško tekmovanje za značko Zivka Lovšeta Tabornike Pavla Sterca iz Lesičnega uspešno vodi ravnateljica šole Angelca Cepin.

JOŽE LIPNIK

FRANC BUT

»Delati smo kot otroci morali strašno, garali smo,« to je bil Butov uvod, ko sva se vrnila v

preteklosti, v spomin na odličje, ki ga je nedolgo tega dobil: zlato značko ZKJ za tridesetletno delo v ZK.

Do druge svetovne vojne je bilo z Butom natančno tako, kot z mnogimi kmečkimi fanti: delo, trda kmečka vzgoja, nobenega politiziranja. A ko je prišel tisti usodni april 1941, so se stvari nekoliko spremenile. But je prišel z orožnih vaj, kamor so ga vtaknili takoj ob začetku vojne in izvedel, da so Nemci že ustrelili dva domača fanta iz Kostričnice. But je doma prebral, kar mu je prišlo v roke, bral je Modro ptico, bral vse, kar mu je dala domača učiteljica in tisto branje mu je ostalo v glavi: dalo mu je misliti, kot pravi.

Leta 1941 je imel But z domačimi fanti nekakšne sestanke pri Sv. Trojici v stolpu. To je bil še del odporiškega osvobodilnega boja, odpor proti nasilju. Prepričanje o tem,

da sila ne more vladati, se je tiste dni trdno zakoreninilo v fantih v stolpu. Fantje so izdajali celo časopis, seveda v rokopisu.

1942 se je But izmaknil preganjanju tako, da je odšel na Dunaj k prijatelju, kjer je kot vrtnar delal skoraj leto in pol. Zgodaj spomniti leta 1941 so se v bližini Kostričnice pojavili partizani in But je sodeloval z njimi, jutrija pa je kratek čas prebil v Sercerjevi brigadi, ki se je tistikrat zadrževala na območju Boča. Ker so brigadni funkcionarji spoznali, da bi jim bil But koristnejši na terenu, je zapustil brigado in začel delati na terenu. Poteza ni bila slaba, But je dobro delal in oktobra 1944 so ga sprejeli v KP.

»Tisti čas si res morali pokazati z delom, če želite z idejno zrelostjo, da si sposoben za KP.« Tako pravi But danes, odkrito vesel nad priznanjem, ki ga je dobil.

OBRAZI

Po svobodi je bil But načelnik gospodarske komisije, član tega in onega odbora, potem so ga poletnili v Ljubljano na nekajtedenski upravno politični tečaj, bil je na okraju, poslali so ga v Gornjo Radgono na direkcijo državnih posestev, kjer je lovil skrivnice in znova podoživljal vojno, bil je na direktorskih položajih, skratka, bil je na vseh mogočih mestih, kamor ga je poslala partija, ki ji je zvesto služil.

V pokoj je odšel kot komercialist.

Zdaj, zdaj je But blagajnik pri tabornikih. Poleg tega veselo prepeva pri pevskem zboru in tam je tajnik. Brez dela ne gre, pravi, tudi v pokoj moraš nekaj početi. Organizacij, kjer še dela, pa ne bi naštevali. But je s svojim življenjem zadovoljen. Milenko Strašek

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

ŽALSKO ZDRAVSTVO

KRONIČNI PRIMANJKLJAJ

Naš sestavek o žalskem zdravstvu nima namena slepomišiti, ima pa namen pokazati na akutno problematiko in težaven položaj, v katerem se je znašlo zdravstveno varstvo občanov.

Ko smo lovili niti — v zdravstveni službi, na občinskih forumih in med občani v čakalnici —, da bi jih na koncu zavezali v pošten voz, so nam uha-jale izpod rok. Zato jih bomo tu le nizali, ker niso enotno ubrane, ker izhajajo iz različne viže, refren pa je vedno enak, boleč in akuten že vrsto let: ni kadra, predvsem ni zdravnikov, zanje ni stanovanj, predolgo čakamo v ambulantah...

Nujni trije zdravniki

Ko smo se pogovarjali z dr. Nikom Tratnikom, v. d. upravnikom TOZD zdravstvene postaje Zalec in višjo medicinsko sestro Silvo Jurjevec, ki dela v žalski zdravstveni službi že 23 let, sta takoj prešla v sredino problema. Povedala sta, da v zdravstveni postaji Zalec, ki ima v občini na skrbi zdravstveni dom v Zalcu, zdravstveno postajo na Polzeli, zdravstveno postajo v Preboldu in zdravstveni postaji na Vranskem in Libojah, nujno potrebujejo TRI zdravnike, imajo pa le eno stanovanje v Preboldu. Pred kratkim sta odšla iz Zalca dva zdravnika, zato je kriza izredno velika. Ljudje čakajo po ambulantah cele dopoldneve, pa še ne pridejo na vrsto. Trenutno bi samo za splošno ambulanto v Zalcu rabili tri zdravnike, imajo pa samo enega. Kljub temu, da je pomanjkanje kadrov veliko, so odprli še ambulanto za medicino dela. V dispanzerjih si pomagajo z zdravniki, ki prihajajo ordinirati iz Celja, nekaj posvetovalnic

pa nimajo niti odprtih (dispanzer za žene na Polzeli ne obstaja).

Stanovanj ni, sestre in socialni problem

Doktor Niko Tratnik je v razgovoru povedal: »Že dve leti imamo prazno stanovanje v Preboldu za zdravnika, pa ga ne moremo dobiti. Trenutno pa potrebujemo v Zalcu dve stanovanji, spet za zdravnike. Če dobimo stanovanje za stomatologa, bomo rešili kadrovski problem dveh, če pa dobimo še stanovanje za splošnega zdravnika, ki ga snubimo, bo naš največji kadrovski problem le rešen. Ko takole poudarjam — stanovanje za zdravnike rabimo — istočasno mislim na srednji medicinski kader, ki pa pri nas sploh na stanovanja ne računa. Se reče, da so naše sestre poročene z ljudmi iz proizvodnje ali pa z zdravniki in tako imajo v večini rešen stanovanjski problem. Imamo pa sestro, ki ji trenutno ne moremo nuditi stanovanja, čeprav ga nujno potrebuje. Celó za vprašanje etike gre, ker stoji pred tem, da ji damo stanovanje ali pa napravi abortus, ker ne more imeti otroka v takih stanovanjskih prilikah, kjer živi zdaj. Kolikor se nam nabere denarja v našem stanovanjskem fondu, ga razdelimo za pomoč pri individualni gradnji (dobivajo po milijon). Iz naših sredstev smo do zdaj kupili dve stanovanji in smo našim delovnim organizacijam izredno hvaležni, da imajo razumevanje za naše stiske. Pomagali so nam v Preboldu in Polzeli. Iz solidarnostnega sklada pa po pravilniku ne moremo dobiti stanovanj, čeprav jih imamo od občine obljubljeni. Samo ena stvar je. Ko se

Dr. Niko Tratnik

dogovarjamo, se lahko zgodi, da nam medtem zdravnik, ki je k nam želel priti, uide in gre tja, kjer bodo s stanovanjem bolj pohiteli. Povpraševanje po zdravnikih je v naši regiji izredno in mi v Zalcu imamo še to smolo, da pridejo in tudi kmalu odidejo. Na specializacijo ali kam drugam. Zakaj? Zato, ker so delovni pogoji težavni. Premalo nas je, zato vsak gleda, da se otrese terenskega dela, ki ga lahko zmore le nekaj let. Pa to ni samo naša žalska problematika, to je vseslovenska.

Če strnemo naše skupne potrebe po stanovanjih, bi lahko rekli, da jih deset nujno rabimo, vštete pa so tu tudi potrebe srednjega in nižjega medicinskega kadra. Če ne bomo tudi nanj računali, nam bo začel uhajati še ta. Moram povedati, da je v zadnjem času odnos občinskih forumov do našega dela in naših potreb boljši. Vsi skupaj se zavedamo, da moramo nekaj storiti, da bo zdravstvena zaščita občanov žalske občine boljša. Preoigo ljudje čakajo v čakalnicah in zato tudi negodujejo. Nikakor pa ne morejo zahtevati, da bi začeli ordinirati ob sedmi uri zjutraj. Naši zdravniki so ob tej uri že na delovnem mestu, a nekaj časa se

Silva Jurjevec

porabi za pripravo dela in konsultacije s sestro.

Višja medicinska sestra Silva Jurjevec je problematiko žalskega zdravstva osvetlila še z druge strani. Govorila je o stazu zdravnikov, specializacij, ki je vsakemu zdravniku z ustavo zagotovljena, zato pa trpi terensko delo. Prizadeto je spregovorila tudi o izsiljevanju življenjskih pogojev, ki jih nekateri zdravniki postavljajo. »Pred svojo upokojitvijo bi rada doživela le eno — da bi zdravniku, ki nas hoče izsiljevati lahko pokazali vrata, češ, kar pojdi, saj lahko dobimo drugega.« Je utopistka? Ne, le zdrava in poštena miselnost jo preveva, skovala pa jo je po vojni, ker je odraščala v generaciji, ki je bolj spoštovala etiko. Danes pa vidi, da je v njej tudi marsikaj kalnega. To celo razume, ker zdravstveni ka-

Stane Breznik

der v Zalcu so postajali iz leta v leto slabši. Odločitev občanov je bila tako upravičena, dogovorili so se, da bodo iz sredstev samoprispevka in družbenega dogovora krili polovico sredstev — 7.500,00 dinarjev, ostalo polovico pa bo prispevala skupnost zdravstvenega varstva.

Hočejo prostore in ljudi

V čakalnici splošne medicine v Zalcu smo se pogovarjali z občanko Cirilo Kline iz Zalca, ki je povedala, da se je za samo prispevek rada odločila tudi zato, ker upa, da se bo stanje v zdravstvu izboljšalo. »Vem, da delajo zdravniki in sestre v občini v težavnih prostorih, vem tudi, da zdravnikov manjka, zato je bila ta odločitev nujna. Pa se bo tudi res izboljšalo?«

Stane Breznik iz Vrbja pa je dodal: »Če bomo zbirali denar za stavbe zdravstvenih domov, potem nekaj denarja namenimo tudi zdravnikom oziroma za njihova stanovanja. Poglejte, kako dolgo čakamo, da pridemo na vrsto. Nikoli ni bilo tako hudo kot je v ambulantah prav zdaj. Res, gripa je, a čakamo tudi

Cirila Kline

drugekrati...»

Ivo Robič, sekretar SZDL v Zalcu: »Stanje v našem zdravstvu je res nevdružno. Trdno smo odločeni, da kadrovski problem rešujemo s študentskim stanjem. Naše občinsko stanje pa je samo posledica nenačrtovane politike zdravstvene službe v republiki. To bi morali urejati s predpisi. K nam zdravnik pride, po dveh letih pa že odide na specializacijo, baza pa ostane prazna. Sekretariat za zdravstvo bi moral prisluhnuti terenu, sicer kakšno vlogo pa sploh igra? Za kadre se bomo zavzeli in jim tudi nudili stanovanja. V Preboldu stoji prazno že dve leti. Če pride zdravnik, bo stanovanje dobil.«

Strena žalskega zdravstva še ni razvozlana, silijo pa iz nje niti, ki jih je potrebno hitro zagrabiti in uloviti. Kdo je zdaj na potezi? Igrati bo moral hitro in preudarno, ker tako terja trenutni kadrovske okoliščine zdravstveni tim, pritožbe občanov pa so tudi iz dneva v dan hujše. Najbolje pa bo, če se bodo v igro vključili vsi, ker na vseh straneh dobre volje ne manjka. Le igra bo morala biti usklajena.

ZDENKA STOPAR

OBEŠENJAŠKI HUMOR IZ ČAKALNICE SPLOŠNE MEDICINE V ŽALCU

Občan (čisto obupan sredi dopoldneva): »Prej bo vse napisano v Novem tedniku, kot pa bom prišel na vrsto!«

der velikokrat pokaže na ljudi iz proizvodnje, ki opravijo svoje delo do druge ure popoldne.

»Obremenjenost naših zdravstvenih delavcev pa je resnično velika, zato ni čudno, če včasih godrnjajo in ne vzdržijo. Zdravnik nima privatnega življenja, na terenu pa je še strokovna odgovornost večja kot v bolnici, kjer za zdravje skrbi tim zdravnikov. Naši hišni obiski pa se opravljajo na terenu, kot so Dobrovlje, Kale in vranski hribi. Radi pa bi dobili tudi stalne ljudi, ki bi v naši občini nekaj časa ostali.«

Ker so bili v žalski občini v zadnjih letih zamenjani nekateri zdravstveni objekti, so se občani odločili, da jih sanirajo z zadnjim samoprispevkom. Stanje zgradb in delovni pogoji v Preboldu, Vranskem, Libojah in tu-

PREJELI SMO

URBANISTIČNI NAČRT

V Novem tedniku št. 51—53 z dne 26. decembra 1974 sem bral članek »Razlaga urbanističnega načrta Ljubecna«, ki je bila v prostorih pisarne krajevne skupnosti Ljubecna, dne 19. 12. 1974 ob 17. uri.

V članku piše, da so vaščani odšli s kraja razlage in obravnave z drugačnim mnenjem, kot so prišli. Naglašeno je bilo, da so bili nekateri nasprotniki nove urbanistične rešitve, druga stran pa je bila nenatančno seznanjena z novostmi, ki jim jih prinaša načrt. Bil sem na tej razpravi, zato natanko vem, kakšno je bilo razpoloženje ljudi. Zbralo se nas je okoli štirideset in mirno lahko trdim, da je bilo le nekaj oseb (štiri ali pet), ki so se strinjale s predlogom zazidalnega načrta Ljubecna—Šmiklavž, ostala večina pa je bila proti, zavedajoč se, da bi tako izgubili rodno zemljo, predvsem njive. Razvila se je burna debata, pri kateri se je razvila visoka temperatura. Glede cene zemlje, ki bi jo naj odvezli kmetom, je ing. Čuček Drago povedal, da se bo m² zemlje plačal po 2.800 din. Tovariši Mernik iz Ljubecne je to omenil, da kmečkij družini vsota nekaj milijonov ne pomeni toliko kot rodna zemlja, saj bi denar ob tej vedno hujši draginji kaj hitro pošel, ostalo pa bi vprašanje, kaj bi družina potem?

V veliki meri je bil glas vaščanov tak, da se naj predlog zazidalnega načrta za Ljubecno—Šmiklavž prestavi na kraj, kjer se je že izvršil izkop glin.

Vaščan Vrečar Anton

Čakalnica splošne medicine v Zalcu

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

NAZARJE

SEJE SO PREDOLGE!

Cas in razmere, v katerih živimo, terjajo od vseh nas in od vsakega posameznika pripravljenost za spopad s težavami, odločnost, bojevitost in zavzetost za združevanje ljudi ob enotnih skupnih družbenih ciljih. Pri doseganju smotrov, ki smo si jih postavili, je potrebno še več volje, da bomo dejansko učinkoviti, ker le tako dobivamo naše revolucije vedno nove spodbuje.

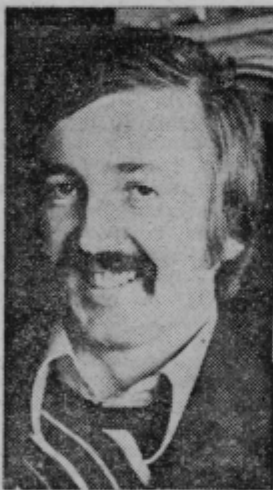
Delegatski način oblikovanja skupščin družbenopolitičnih skupnosti, delegatska razmerja in odnosi v procesu odločanja so bila moto vprašanj, ki sem jih postavila delegatom v OZD GLIN Nazarje.

KRISTIJANU PLANOVSKU. članu delegacije TOZD skupne službe GLIN in **FRANCU BENDI,** vodji delegacije v TOZD lesne industrije GLIN.

Veliko je že bilo napisanega in izrečenega o skupščinskem materialu in o obsežnosti dnevnih redov. Kaj menite vi o tem?

K. PLANOVSEK: »Seje so čisto dolge zaradi natrpanosti dnevnega reda. Ta problem se vleče še iz odborniških časov in je prisoten vsepovsod. Aktivno lahko sodeluješ nekako do desete točke dnevnega reda.«

Kakšna je povezanost

Kristijan Planovšek

delegatov in delegacije z delavci v temeljni organizaciji združenega dela, torej z bazo?

K. PLANOVSEK: »Povezanost delegatov v naši skupini je dobra, ker ni tako številčna, poleg tega pa je interes za delo med delegati velik. Pomanjkljivost pri našem delu pa je v tem, da smo še premalo povezani z bazo, saj je delovanje bolj prepuščeno samim delegatom in njihovim pobudam, koliko prenesemo razpravo delavcem v TOZD.«

Ali so v skupščinskem gradivu rešitve določenih vprašanj nakazane variantno ali pa je podana samo ena rešitev?

Franc Benda

K. PLANOVSEK: Specifične stvari so predlagane variante, določene zadeve, ki so vezane na republiška in zvezna stališča pa že nakazujejo rešitev (na primer način financiranja samoupravnih interesnih skupnosti).«

Kako ocenjujete kot bivši odbornik delegatski sistem?

K. PLANOVSEK: Specije na sejah večja prisotnost in boljša zavzetost za reševanje nakazanih problemov. Delegatski sistem daje neposreden stik z življenjsko prakso in bogati nove odnose med nami. Začetne težave so premoščene, pojavljajo se še manjše pomanjkljivosti,

ki jih bo treba čimprej odpraviti. Pri tem imajo pomembno vlogo informativna sredstva, ki bodo morala še bolj kot doslej posredovati izkušnje iz drugih sredin.«

Ali dobite skupščinski material dovolj zgodaj pred sejo?

F. BENDA: »Skupščinski material dobimo pravočasno, vsaj deset dni pred sejo. Gradivo damo na vpogled delavcem in delegatom v vse obrate. Nekaj dni pred zasedanjem pa se na skupni seji pogovorimo o materialu in določimo delegata, ki nas nato na zasedanju skupščine zastopa. Na tej skupni seji ocenimo tudi skrajšani zapisnik prejšnje seje zborov ali zbora. Pomembno se nam zdi, da ne hodijo na seje vedno eni in isti delegati, zato vodimo o tem evidenco.«

Na katere težave ste naleteli v začetku formiranja vaše delegacije?

F. BENDA: »V začetku smo bili precej nevedni. Odkar pa kličemo na seje delegacije predsednika sindikata TOZD lesne industrije, predstavnika naše pravne službe in direktorja našega TOZD, nam je delo steklo. Zapisniške seje delegacij damo na oglasne deske v vse obrate, tako da se delavci seznanijo z vsemi predlogi in stališči.«

Liza Podpečan

BO SOLČAVA OŽIVELA?

Odkar je Solčava postala najoddaljenejši kraj od snujočih in lepo razvijajočih se industrijskih podjetij v spodnji dolini, je življenje v njej vedno bolj zamiralo. Mladi so se izseljevali in tako je postalo prebivalstvo v povprečju in v primerjavi z drugimi kraji vse starejše, število rojstev pa se je zelo zmanjšalo.

Zaradi izseljevanja je nastal v Solčavi gospodarski in tudi že politični problem — nihče od predlaganih ni hotel več sprejeti funkcije predsednika krajevne skupnosti.

Po več brezuspešnih poskusih in potem, ko je občinska skupščina v Mozirju zagotovila potrebno sodelovanje pri ustanovitvi kakšnega obrata v Solčavi, v katerem bi se zaposlili domačini in potem, ko so svojo pomoč in sodelovanje obljubili člani krajevnih organizacij, je na seji zbora delegatov in odbora krajevne skupnosti prevzel mesto predsednika krajevne skupnosti vnovič Ivan Kosmač.

Zbor delegatov in odbora krajevne skupnosti Solčava so pooblastili predsednika Ivana Kosmača ter Stanka Ošepa, po domače Bevska, da napravita vse potrebno za ustanovitev industrijskega obrata v vasi. Sicer pa

je Ivan Kosmač opozoril na nekatere glavne naloge, kot na nujno pospešeno zaposlovanje ljudi v domačem kraju in na povečanje kupne moči prebivalcev. Prav tako je govoril o nujnosti ureditve trgovine. Nadaljnji program v katerem je zlasti ureditev vasi in krajevnih cest ter parkirnega prostora v Logarski dolini, pa bo izdelal občinski izvršni svet.

Tako so zbor delegatov in člani odborov krajevne skupnosti znova opozorili na nujnost, da ljudje ostanejo doma in se tu zaposlijo. Seveda bi se naj mladi, ki delajo drugje, čimprej vrnil. Tu pa so še naloge za razvoj turizma.

Udeleženci sestanka so z veseljem sprejeli vest o zagotovitvi sredstev za dograditev zadnjega odseka ceste do Logarske doline. To bo opravljeno že letos. Z njo se bo Logarska dolina še bolj odprla svetu in večjemu dotoku turistov.

Solčavani so po slabih izkušnjah zadnjih let sicer postali skeptični do raznih obljub, vendar je zdaj očitna le večja skrb in pozornost, da se ta prelepi naravni park in obmejni kraj obvaruje pred osamelostjo in da dobi pogoje za obstanek in razvoj.

Valent Vider

POLZELA

DELEGATI VSI RESNO

Karl Pintar, zaposlen v Garantu na Polzeli, je vodja delegacije Krajevne skupnosti Polzela. Te dni smo ga obiskali, da bi nam kaj povedal o svojem delu pri krajevni skupnosti. Kako ste kot vodja delegacije pričeli z delom: »Kot vodja delegacije sem se v prvi vrsti vprašal, če so mi problemi KS dovolj znani. Mislim, da je potrebno, da moraš poznati probleme kraja, potrebe in želje občanov. Nujno je, da se v okviru krajevne skupnosti udeležuješ čimveč sej, konferenc vseh družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij. Kar največ pa moramo sodelovati s konferenco SZDL in svetom krajevne skupnosti.«

Kako pa sodelujejo člani delegacij?

»Sprva sem mislil, da delegati svoje dolžnosti ne bodo vzeli tako resno. Po nekaj mesecih pa ugotavljam, da se člani naše 15-članske delegacije redno udeležujejo sej in z zanimanjem sodelujejo pri razpravah o gradivu, ki ga sprejememo iz občinske skupščine ter o domači problematiki.«

Kolikokrat se sestajate in kakšen način dela imate?

»Sestajamo se po potrebi, obvezno pa pred vsako sejo občinske skupščine. Gradivo za sejo skupščine dobi vsak delegat teden dni pred sejo občinske skupščine, tako da lahko vse gradivo predelamo. Na sejah pred skupščino izberemo tudi tri delegate — toliko imamo namreč delegatskih mest, ki potem zastopajo našo krajevno skupnost.«

T. TAVCAR

IZ DELA IZVRŠNIH SVETOV

Celje:
Bo dovolj za vse?

Če bo tudi v praksi uresničen sklep republiškega izvršnega sveta o solidarnostnem oziroma sploh o možnostih prelivanja odvisnih sredstev samoupravnih interesnih skupnosti na tiste, ki jim sredstev za izvajanje načrtov primanjkuje, potem celjski izvršni svet bržčas ne bo imel več bistvenih zadržkov za podpis družbenega dogovora o skupni porabi v letošnjem letu. Razprava o letošnji skupni porabi v občini in za zdravstvo tudi v regiji je namreč pokazala, da imajo vse, razen občinske in regijske skupnosti za zdravstveno varstvo, kolikor

toliko vse možnosti, da uresničijo predvideni načrt. Se pravi, da dejavnost teh samoupravnih interesnih skupnosti v glavnem ni ogrožena. Nekoliko drugačno pa je stanje za izvršitev programa občinske in regijske interesne skupnosti za zdravstveno varstvo. Tu je primanjkljaj precejšen. In tako se je tudi pred izvršnim svetom celjske občinske skupščine pojavilo vprašanje, kje dobiti denar za pokritje teh potreb. Hkrati s tem pa je prišla na dan ugotovitev, da imata republiška izobraževalna in raziskovalna skupnost preveč sredstev. Tako je izvršni svet kot pogoj za podpis družbenega dogovora postavil zahtevo o prelivanju sredstev iz teh dveh skupnosti na obe za zdravstveno varstvo.

Sicer pa ni ostalo samo pri tem. Tudi nadaljnji sklepi seje izvršnega sveta so odsev razprave in problematike, ki je značilna za letošnje priprave pred podpisom družbenega dogovora

o skupni porabi. Ugotovili so namreč, da dogovarjanje ni takšno kot bi moralo biti in da je v nekaterih primerih, zlasti pa tedaj, ko gre za nekatere republiške interesne skupnosti, daleč od tistega pravega samoupravnega sporazumevanja, ki velja v celoti za občinske interesne skupnosti. Tako nekatere republiške interesne skupnosti samo terjajo in zahtevajo sredstva, medtem ko ostajajo njihovi programi za zaprtimi vrati oziroma jih delovni ljudje ne poznajo. Od tod tudi zahteva celjskega izvršnega sveta, da naj financiranje skupne porabe temelji le na sprejetih delovnih načrtih. Razumljivo je, da bo tudi v teh primerih veljalo pravilo valorizacije glede na gibanje oziroma naraščanje stroškov. In dalje — izvršni svet zahteva, da vse samoupravne interesne skupnosti, tako republiške kot občinske, predložijo temeljnimi organizacijam združenega dela oziroma ko-

lektivom poročila o realizaciji lanskih in o predvidevanjih za letošnje načrte. To tako vsebinsko kot finančno.

Zanimivo je tudi priporočilo, da naj bo sleherni delavec podrobno seznanjen s stopnjami vseh prispevkov in ne samo tistih, ki so vezani na njegov osebni dohodek. Tudi tam je njegov ustvarjeni dohodek, ki gre prav tako za skupno porabo.

Skratka, relacije med samoupravnimi interesnimi skupnostmi in delovnimi ljudmi bodo morale postati bolj pristne, bolj neposredne. Vsak kratak stik na tej poti se zna hudo maščevati. Ni samo delavčeva pravica, da ve in zve, kam in za kaj gre njegov ustvarjeni dohodek, marveč je to tudi njegova dolžnost. Na drugi strani pa imajo samoupravne interesne skupnosti prav tako dolžnost, da jih podrobno seznanijo z delom, načrti, financiranjem itd.

MB

Film

Prva še „Sutjeska“

V zadnjih treh letih so celjski filmski gledalci s svojim obiskom določili takle vrstni red najbolj priljubljenih filmov (med domačimi in tujimi): V gori raste zelen bor (zmagovalec leta 1972, 9170 gledalcev), Sutjeska (leta 1973, 16.999 gledalcev) in Uziška republika (leta 1974, 13.680 gledalcev). Da bo primerjava kompletnejša, pogledjmo, kateri filmi so se po številu obiskovalcev znašli na drugem mestu: ameriški Ah, ta čudoviti avto (1972, 6448 gledalcev), nemška erotična komedija Kaj delajo dolgočasene gospe (1973, s 6898 gledalci). Tretje mesto pa so zasedli: ameriški film Letališče (1972 in 5085 gledalcev), ameriški film Diamanti so vedni (1973 in 5661 gledalcev) in Pastirci (1974, s 4149 gledalci).

Morda bo za marsikoga zanimivo, da je Cabaret privabil v kino 3814 gledalcev.

Absolutni zmagovalci zadnjih treh let so po številu gledalcev v celjskih kinematografih trije domači, partizanski filmi. Da se je v prvo trojico najbolj gledanih filmov lani vmešal še Stiglic s Pastirci pa pomeni izjemen uspeh slovenske filmske proizvodnje. Ah vrstni red in obisk zmagovalnih filmov, domačih, zanika trditve o mačehovskem odnosu gledalcev do domačega filma? Na nek način nedvomno da, čeprav ne smemo spregledati velikopoteznosti vseh treh projektov, predvsem pa Sutjeske in Uziške republike. Vendar lahko domača proizvodnja s ponosom pokaže na te številke, ki so izjemne, če jih primerjamo z obiskom kateregakoli tujega filma. Najbolj prepričljiv odgovor, koliko možnosti se domačemu filmu še odpira pri iskanju naklonjenosti domačih ljubiteljev sedme umetnosti.

Če bi namreč pregledali še podatke o najmanj obiskanih delih, bi ugotovili skorajda nepomembne razlike v primerjanju s tujimi filmi. Lani je imel v Celju najmanj gledalcev sovjetski film Nenavadni zalogaj — samo 12. Od jugoslovanskih pa makedonska stvaritev Zakleti smo, Irina z 68 obiskovalci. Še naprej — Bombaše si je v Celju ogledalo 186 obiskovalcev, italijansko politično-socialno dramo Delavski razred gre v raj pa 192. Predvsem zadnji film opozarja, da za propagando kakovostnega

filma v Celju še niso vse storili.

Tudi sestav filmskega repertoarja (po nacionalnih kinematografijah in žanru) spodbuja razmišljanja in vprašanja. Lani so v Celju predvajali 370 filmov, od tega 147 ameriških, 58 italijanskih, 45 jugoslovanskih (!) in 41 francoskih. Sovjetskih je bilo 7, češka 2, madžarska 2. Skupno pa se je znašlo na celjskem filmskem programu 17 nacionalnih kinematografij. Premalo in preozko, še posebej zaradi prebogatih udeležbe ameriške kinematografije. V žanrski sestavi vodijo vesterni (tudi zaradi Letnega kina, kjer predvaja jo predvsem reprize), za njimi pa so kriminalke, drame, komedije in pustolovski filmi.

Dve kakovostni opazki za sluzi lanski celjski filmski re-

pertoar: v treh celjskih kinodvoranah so predvajali kar 45 jugoslovanskih (predlani 24) filmov, ki jih je gledalo 35.948 obiskovalcev, in 37 mladinskih. Resda moramo pri prvem podatku upoštevati Teden domačega filma. Vendar je Celje TDF organiziralo tudi predlani in je skok potemtakem več kot očiten. Mladinski filmi pa so si že pridobili stalno mesto v celjskih kinematografijah — pred petimi leti smo jih lahko našli v programu manj kot ducat. Lani pa so se mladinski filmi že uvrstili na odlično šesto mesto med vsemi žanri. Kinopodjetju za oba ta dosežka lahko čestitamo.

To pa ne pomeni, da celjski filmski repertoar ne skriva v sebi še slabosti, mnoge iz objektivnih razlo-

gov, in da bi za afirmacijo kakovostnega filma ne mogli še več storiti. Teden domačega filma je samo ena izmed potez, ki popularizira film kot umetnost in razvedrilo.

Na koncu pa še nekaj podatkov o obisku, ki upada: 1971 so imeli celjski kinematografi 455.521 gledalcev

1972 496.298 gledalcev
1973 460.805 gledalcev
1974 407.385 gledalcev

Težko je oceniti vzroke izrednega upadanja obiska. Na vsak način pa tudi obisk kaže na vse večje težave reproduktivne kinematografije in obenem opozarja, da bo sčasoma tudi film zahteval drugačno, bolj kakovostno prodajo, ponudbo in morda nekatere novosti v organizaciji filmskih predstav.

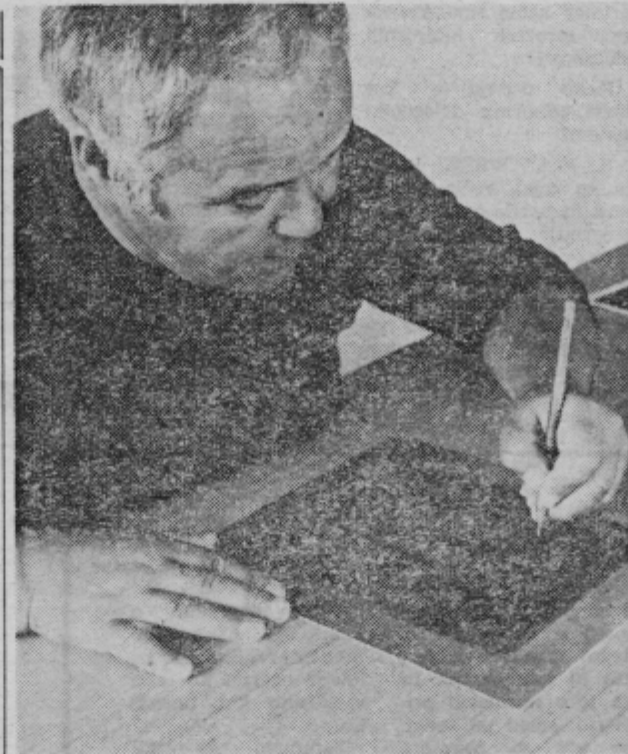
J. V.

Novo

Monografija A. Arzenška

Likovnika Adija Arzenška iz Petrovc ni treba posebej predstavljati, saj je lani imel vrsto razstav v domačih razstavnih salonih. Triintrideset samostojnih in devet skupinskih razstav je štelo, ki govori o nenehnem delu likovnika, ki se je podal na pota svobodnega poklica in se v popolnosti predal ustvarjanju. Letos bo še razstavljal v Kanadi v Hawkesburyju v galeriji Opus, v Washingtonu pa bo razstavljal v februarju v galeriji The Bridge. Posebna novost je to, da bo v Švici izšla v mesecu marcu monografija o Adiju Arzenšku, ki je s svojimi gravurami in miniaturnimi tam tudi najbolj znan. Monografija bo tiskana v nemškem in angleškem jeziku v 2000 izvodih, od tega jih bo 100 opremljenih z originalnimi gravurami. Obseg bo 60 strani in bo tiskana v barvah (25) reprodukcij, ostalo bodo črno bele. Izdajatelj je Galerija Arben Art iz Zuericha. Knjige bodo izšle v mesecu marcu, kjer bo imel Adi razstavo v Luganu.

Vsekakor izredno lep uspeh našega likovnika, ki je uspel v tujini vzbuditi tolikšno zanimanje za svoje stvaritve,

Adi pri delu

najbolj razveseljivo pa je to, da ga bomo lahko tudi doma večkrat kot doslej videli v razstavnih prostorih.

DRAGO MEDVED

Ponovljena razstava v Velenju

Po razstavi v celjskem Likovnem salonu, bodo v petek, 24. januarja razstavo nekaterih likovnikov celjskega likovnega pododbora prenesli v galerijo velenjske knjižnice. Razveseljivo je predvsem to, da so ob tem možne še druge oblike sodelovanja, s tem pa tudi podiranja miselnosti o občinski, republiški ali kakšni drugačni kulturi.

Omenjena razstava nakazuje tudi možnost, da bi tudi redno razstavo Društva slovenskih likovnih umetnikov — pododbor Celje prenesli še na druga občinska središča, kot je bil lanski primer v Zalcu.

—dm

Novo v jezikoslovju

Članom podružnice Slavističnega društva v Celju je o novih tokovih v teoriji jezikoslovja predaval prof. Matej Rode. V svojem predavanju je izhajal iz potrebe, da bi premostili prepad, ki je nastal med naglo se razvijajočo znanostjo o jeziku in premla obveščeniimi praktičnimi uporabniki njenih izsledkov — učitelji materinega in drugih jezikov. V strnjeni obliki je skušal pokazati razvojno pot lingvistične od pogledov mladogramatikov, preko strukturalizma do generativne slovnice in najnovejših stremiljenj — generativne semantike. Za mu kratko odmerjen čas ni dovolil, da bi tudi podrobneje razčlenil in prikazal posamezne šole in smeri, ki so se izoblikovale in se uveljavile v jezikoslovju zadnjih petdeset let. Zato so skienili, da bo o eni izmed njih, o praški lingvistični šoli v doglednem času predaval dr. Marko Dvoržak. Prav bi bilo tudi, da bi o izsledkih sodobne lingvistične znanosti spregovorili tudi s praktične plati: kje in kako bi kazalo dosežke čiste znanosti uporabiti pri vsakdanjem delu v šoli.

Jernej

Kulturni dom

O kulturno prosvetnem življenju v Jerneju nam je govoril predsednik kulturno prosvetnega društva Stefan Trunkl, sicer orodni ključavničar pri konjiškem Kostroju. Da je bilo kulturno življenje v Jerneju že od nekdaj razgibano, smo lahko zasledili že v šolski kroniki iz leta 1947, kjer kronist omenja delovanje kulturnih skupin takoj po vojni, 1947. leta pa je bilo tudi uradno ustanovljeno kulturno prosvetno društvo, ki danes šteje 120 članov. Ti so razkropljeni v Jerneju, Spodnjih in Zgornjih Lažah, Ličnici in Kolačnem.

Najbolj so aktivni tisti v dramski skupini, ki jo vodi Stefan Trunkl. Ravno pred dnevi so uprizorili Linhartovega »Matička.« Gostujejo po bližnjih krajih in v nekaj letih vztrajnega dela so si pridobili stalno občinstvo. Igrajo največ po šolah, kulturnih in gasilskih domovih. Kulturni dom bi radi imeli tudi v domačem Jerneju in v okviru načrta dela krajevne skupnosti so rekli, da bodo v prihodnjih petih letih kulturni dom v Jerneju tudi postavili. Sedaj imajo oder v šoli.

V šoli imajo tudi knjižnico

s približno tristotimi knjigami in sanacija knjižničarstva je segla tudi v Jernej, saj so dobili nekaj novih knjig. V svojih vrstah imajo predvsem mlade in to je vzpodbudno, saj takšna članska struktura zagotavlja še dolgoletno in uspešno delo kulturno prosvetnega društva v Jerneju in to je neprecenljive vrednosti tudi za celo občino.

DRAGO MEDVED

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

DOGODKI

KONJICE: EVIDENTIRANJE V RK

V konjski organizaciji Rdečega križa se evidentirajo možne kandidature za vodilne funkcije v osnovnih organizacijah in predsedstvu občinskega odbora. Tudi organizacija RK se namreč konstituirala po novih ustavnih načelih in zato se morajo sestati do meseca aprila vse skupščine osnovnih organizacij RK, do meseca maja pa skupščina občinskega odbora RK, ki bo izvolila tudi novo predsedstvo. Evidentiranje možnih kandidatov bodo v konjski organizaciji Rdečega križa zaključili do 1. februarja. D. S.

ŽALEC: O VARSTVU PRI DELU

V petek so se v Zalcu zbrali strokovni delavci, ki se ukvarjajo z varstvom pri delu na posvet o pripravi samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu v OZD. O novem zakonu o varstvu pri delu in o nekaterih konkretnih določilih nove zakonodaje je govoril glavni rep. inšpektor dela Jernej Miklavc.

Seminar je organiziralo društvo varnostnikov DVIT Celje, ki ima v svojem programu med drugim tudi izobraževalno dejavnost. Tudi za vnaprej velja, da bodo podobne seminarje še organizirali. JOZE MIKLAVC

VELENJE: KAJ VEŠ O PROMETU?

21. maja letos bo v Velenju III. republiško tekmovanje srednjih šol na temo »Kaj veš o prometu«. Tekmovanje organizira komisija za preventivo in vzgojo v prometu občine Velenje in bo obsegalo praktično vsa področja Slovenije.

Po vseh občinah bodo predhodno izbirna tekmovanja, petnajst najboljših ekip pa se bo pomerilo v spretosti vožnje, teoriji prometne varnosti in tekmovanju na poligonu.

Komisija VP ima tudi sicer smelo zastavljene naloge, redno se sestaja in obravnava problematiko prometne ureditve v občini. JANEZ VEDENIK

PREBOLD: ZBOR TABORNIKOV

V soboto je bil v prostorih mladinskega kluba Prebold občni zbor taborniškega oddelka Partizanski vrh. Na njem so pregledali rezultate dela v preteklem letu, nato pa so izvolili novo vodstvo. Vodja oddelka bo še naprej prizadevna Helena Maroltova, načelnik pa bo Stane Kranjec. V diskusiji so se oglasili Adi Vidmajer, Ivan Centrah, Rudi Eberline in Janez Ancejl. Na koncu velja omeniti še to, da so preboldski jamarji dosegli v preteklem letu zares lepe rezultate celo v republiškem merilu in to po večletnem premoru, ki pa ni bil značilen samo za Prebold, pač pa za vso žalsko občino. Medvedki in čebelice iz Prebolca pa zatrjujejo, da se bodo letos še bolj potrudili in v celoti izvršili obsežen program dela za letošnje obdobje.

JANEZ VEDENIK

ŠENTJUR: OBISK A. VERBIČA

Pretekli četrtek je obiskal Šentjur predsednik gospodarske zbornice Andrej Verbič. V prostorih kmetijskega kombinata se je pogovarjal z aktivom gospodarstvenikov šentjurske občine. Tema pogovora je bila v glavnem perspektiva, razvoj in vloga gospodarske zbornice v skladu z novo ustavo in delež gospodarske zbornice pri hitrejšem razvoju manj razvitih področij. Naglasili so potrebo, da bi več industrijskih obratov prenesli iz razvitih na manj razvita področja. Andrej Verbič se je zanimal, kako tečejo dela v krajih, ki jih je prizadel potres. Po razgovoru si je Andrej Verbič ogledal tovarni Alpos in tovarno lahke obnove Tolo. M. P.

VELENJE: MLADINCI »OBODA« V GORENJU

Prejšnji teden so na povabilo TK ZSMS Gorenje prišli na obisk predstavniki TK ZSMS CG iz Cetinja z namenom, da izmenjajo izkušnje tako na političnem kot strokovnem področju. Pogovori med obema proizvajalcema gospodarske opreme o integraciji segajo tudi v vrste mladih samoupravljalcev, zato je priložnost, da se prej navežejo zdrave stike in sodelovanje. JOZE MIKLAVC

KONJICE: ČLANI PREDSEDSTVA

Kot smo že zapisali v Novem tedniku, je bila prejšnji teden v Slovenskih Konjicah volilna konferenca občinske konference ZSM, kjer so mladi izvolili tudi svoje novo predsedstvo. Za predsednika občinske konference so izvolili Jožeta Jeseničnika, za sekretarja Antona Kolarja, drugi člani predsedstva pa so še Milan Fijavž, Jože Kovše, Jože Lampret, Vilma Tinče, Ksenija Jelenko, Franc Komplet, Bojan Jurak, Jože Jug, Franc Juhart, Karolina Petelinšek, Franjo Kotnik, Aleksander Marinko, Franc Slatenšek in Ilija Savič. D. S.

SEMINAR ZA DELEGATE

Občinska konferenca SZDL je skupaj z Delavsko univerzo v Slovenskih Konjicah pripravila dvodnevni seminar za delegate krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela. Delegati loskega področja so poslušali predavanja o delovanju skupščinskega sistema in o nalogah delegatov v ponedeljek in torek, včeraj in danes pa teče seminar v Vitanju. Za delegate zreskega in konjskega področja bodo seminar organizirali prihodnji teden. D. S.

DVE DELEGACIJI

GORENJE — Člani delegacije krajevnih skupnosti Gorenje, ki delegira delegate v skupščine samoupravne interesne skupnosti, so: Mirko Kotnik, Janez Obrovnik, Albin Pis, Alojz Ravnjak, Slavko Mernik, Stanko Hren, Bogomil Črešnar, Ivan Hren, Alojz Podgrajšek in Stanko Vetrh.

DOBROVA-GABROVLJE — Ta delegacija šteje 10 članov, delegati pa so: Marjan Cugnec, Franc Kodrič, Zofija Magerl, Konrad Mumeij, Stanko Mušič, Karolina Napatnik, Franc Potočnik, Ivan Požeb ml., Alojz Vihar in Ignac Zaje ml. D. S.

ŠENTJUR: PROSTOR UPKOJENCE

Društvo šentjurskih upkojencev, ki je vsestransko zelo aktivno, je prigrisnilo lepe poslovne prostore v samem središču trga v velikosti 116 m². S preureditvijo omejenih prostorov so pridobili štiri prostore sobe, v katerih imajo administracijo ter družabne prostore z bifejem, ki je zaprtega tipa, se pravi samo za upkojence. Vodstvo društva ima namen družabno življenje upkojencev popestriti s kajžnico in čitalnico, z nabavo raznih igralnih kart in šahov. Ker je med člani precej pevcev, bodo po vsej verjetnosti ustanovili pevski oklet.

CELJSKA SOLIDARNOST

ZA TRAJNEJŠE VEZI

»Naj bi ne bil le potres tisti, zaradi katerega bi se navezovali na to območje. Do tega predela imamo še druge obveznosti, dosti skupnih nalog pa tudi v srednjeročnem programu. In končno naša želja je, da bi vezi med Celjem in Mestinjem ter Rogaško Slatino ostale trdne tudi vnaprej in se razvile na vseh področjih družbenega udejstvovanja.« je med drugim dejal predsednik celjske občinske skupščine Jože Marolt in tako pokazal na vsebino poti, ki se je odprla med mestom ob Savinji in nekaterimi kraji na Šmarnskem, ki jih je prizadel lanski junijski potres.

Tako in podobno je tekla beseda na sobotnem srečanju med najvidnejšimi predstavniki celjske in šmarnske občine, krajevnih skupnosti Mestinje in Rogaške Slatine ter gradbenih podjetij, ki delajo na tem območju. Srečali so se, da bi ocenili doseženi potek solidarnostne akcije in spoznali tiste naloge, ki še čakajo.

Ocena dosežanega dela je pokazala, da so po zaslugi prvih sanacijskih del zagotovili vsem ljudem varno prezimovanje. Glavna dela pa še čakajo. V teku je zbiranje podatkov in v teku so prve priprave za sklepanje pogodb za nadaljnja dela. V prvi fazi bodo imela prednost sanacijska dela na prizadetih hišah, ki so jih uvrstili v tretjo in celo četrto stopnjo. V slednjem primeru seveda tam, kjer sanacija sploh pride v poštev.

SLIVNICA

42 VAJ

Slivniški gasilci so imeli svoj 46. letni občni zbor. Treba jim je izreči pohvalo, ker je bil zbor zelo dobro pripravljen, delo v minulem letu pa bogato. Nabavili so si nov gasilski avto, ki jih je stal 140 tisočakov, na dom so dali novo fasado in slovesno so proslavili svojo 45 letnico obstoja. V tekmovanju gasilskih desetini so na občinskem tekmovanju na Planini dosegli 1. mesto. Ker je bila to že tretja zaporedna zmaga, so dobili pokal, ki je bil prehodni, v trajno last. Consko tekmovanje je prineslo isti desetini 3. mesto, na republiškem tekmovanju pa so zasedli častno 10. mesto ter dobili bronasto kolajno. Sodelovali so pri gašenju dveh požarov, trikrat so bili v pripravljenosti zaradi narasle vode in v okviru civilne zaščite so sodelovali pri akciji podpiranja stavb, poškodovanih po potresu. Med letom so imeli 42 vaj po 3 ure. Društvo vzorno sodeluje s krajevno skupnostjo in mladinsko organizacijo. Skupno so pripravili proslavo občinskega praznika, ki je izredno uspešna.

Načrt dela za to leto predvideva rekonstrukcijo stolpa pri domu, ureditev okolice doma, organizacija tekmovanj, povečanje članstva, nabavo cevi, uniform in osebne zaščitne opreme. Upravni odbor, ki je bil lani pomlajen, bosta tudi v tem letu vodila predsednik C. Potrata in poveljnik I. Cmok. C. REČNIK

Po razgovoru še obisk gradbišča nove osnovne šole v Mestinju. Od leve proti desni: dipl. inž. Marjan Prelec, direktor Ingrad, Jože Marolt, predsednik celjske občinske skupščine, Marjan Ašič, predsednik celjskega izvršnega sveta, Stane Seničar, sekretar občinskega komiteja ZK Celje, Miha Petan, sekretar občinskega združenja ZB NOV Celje.

Poseben problem na tem območju so ceste, saj jih v nekaterih primerih ni ali so tako slabe, da so jih morali najprej urediti, utrditi, če so hoteli pripeljati kakršen koli gradbeni material.

Sobotni posvet je izrekel Celju in vsem njegovim ljudem ter številnim delovnim organizacijam polno priznanje za uspešno pomoč v solidarnostni akciji. Graditev nove osnovne šole v Mestinju uspešno poteka. Ingrad je tudi pri teh delih pokazal več kot razumevanje. Zaradi tega ni strahu, da bi šole ne odprli za dan mladosti letos. S pomočjo dodatnih sredstev, ki jih bo dala celjska občina, bo Celje sodelovalo tudi pri reševanju drugih problemov. Tako tudi pri gradnji novega gasilskega doma. Vrh tega je na vidiku graditev nove živilske trgovine v tem kraju. Vrh tega je na vidiku graditev nove živilske trgovine v tem kraju. To investicijo bo zagotovilo šmarnsko trgovsko podjetje Jelša.

Posebno priznanje so dobili številni celjski kolektivi, saj so z veliko mero razume-

vanja pomagali tistim svojim članom, ki jih je prizadel potres, da so začeli reševati svoje stanovanjske probleme.

In naloge? Ne gre samo za uspešen zaključek solidarnostne akcije, za zaključek pri zbiranju sredstev in podobno, marveč tudi za naprej. Tako je predsednik šmarnske občinske skupščine Joško Lojen povabil celjske delovne kolektive in sploh kolektive iz gospodarsko

močnejših občin celjske regije, da bi na tem območju odpirali dislocirane obrate in tudi tako pomagali pri odpravljanju gospodarske nerazvitosti. Na vsak način gre za poziv, ki bi moral dobiti ustrezno mesto v srednjeročnih načrtih prizadetih občin in organizacij združenega dela. Gre za poziv, ki je tudi obveznost gospodarsko močnejših območij do šmarnske in šentjurske občine!

M. Božič

PRIPRAVE NA MPF TEČEJO

V torek 14. januarja, je bil na pobudo občinske konference Socialistične zveze v Celju sklican sestanek o organizaciji letošnjega mladinskega pevskega festivala. Seje so se udeležili predstavniki vseh celjskih družbeno političnih organizacij. Razpravljali so o pripravah na Mladinski pevski festival ter sprejeli načela za sestavo

delovnih odborov, ki naj bi zagotovili prehrano, stanovanje za več kot tisoč pevcev ter pravo festivalno vzdušje v mestu. Celotna prireditev bo v vzdušju 30-letnice osvoboditve, kar se bo odražalo na zadnjem manifestativnem koncertu na Muzejskem trgu, ki bo tudi osrednja proslava 30-letnice osvoboditve. R. V.

ŽALEC: KONFERENCA GASILCEV

Člani gasilskega društva Zalec so imeli 94. letno konferenco. Izporočil predsednika KARLA STRAHOVNIKA, poveljnika MARTINA CILENSKA ter referenta za mladih RIHARDA KOPUSARJA je bilo razvidno, da so člani društva sodelovali pri 19 požarih ter se udeležili vseh občinskih tekmovanj za pionirje, mladince in člane, ter mednarodnega tekmovanja v Avstriji. Poleg tega so v minulem letu kupili

dve ključasti lestvi za reševanje iz stolpnice, 2 UKV aparata in še drugo opremo.

V letošnjem letu nameravajo nabaviti uniforme za pionirje, dihalni izolacijski aparat na stisnjen zrak, sredstva za kemično gašenje ter dva aparata UKP za veze.

Trudili pa se bodo, da bi čimprej pričeli z gradnjo gasilskega doma, kar bi bilo nujno.

Tekst in foto: T. TAVCAR

Del udeležencev na letni konferenci gasilcev v Zalcu, kjer je videti, da imajo v tem društvu dovolj podmladka.

Kamin, dimnik št. 1

SCHIEDEL — YU —

v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

pisma

ŽALOST

*Prišla si vame tiho, brez besed.
Obraz ves črn bil ti je pokrit s tančico.
Prišla si vame — tiho kot sen.
Nisem videla tvojega obraza,
a vem, da bil je mrzel in leden.*

*Ostala v meni si in duši moji zvesta.
Zakaj nikoli ne odideš?*

*Pojdi, pojdi žena črna iz moje duše!
Ne kljuvaj več mi brstja,
pusti ga, naj popki ostanejo zaprti!
Odiđi, žena črna
in pusti popju, da se razcveti!
Odiđi....*

Zala

PUŠKE NA PLATNU SO UTIHNILE

Ob koncu leta 1974 je tiho zatislil svoje oči tudi naš vitanjski kino, ki so ga zadnje čase trle hude finančne težave. Tako so torej morali utihniti tudi razni bradati in kosmati junaki ameriškega divjega zahoda, ki so se skoraj trinajst let, z redkimi izjemami, borili in obstreljevali vsako soboto in nedeljo popoldne. Sedaj se bodo morali, kot kaže, s svojimi puškami in revolvenji preseliti kam drugam.

Medtem ko so imeli Celjani Teden domačega filma, pa lahko vsa ta leta pri nas označimo kot leta ameriškega filma. Prizorom na platnu je bilo popolnoma podobno obnašanje nekaterih posameznikov med predstavami. Morda je dolgoletno gledanje teh divjih filmov vplivalo na naše domače junake, da so se že v prvih nočeh novega leta spravili nad popolno nedolžno reklamno omarico in jo zbili na tla. Seveda pa je možno, da je to dejanje le protest na ukinitve predstav. Na drugi strani pa bodo prav taki filmi, ki so nekoliko bolj umirjeni gledalcem šli na živce, pripomogli, da ukinitve filmskih predstav le ne bo tako boleča, kot bi bila v primeru, če bi večkrat imeli možnost gledati kakšen bolj miren, a lep film.

Morda pa sedanja zapora kinodvorane niti ne pomeni ukinitve, temveč samo prekinitve predstav? To pa bo pokazala prihodnost.

Vitanjčan

POGOVOR NA POKOPALIŠČU

V zadnjih sončnih januarjskih dneh sem obiskal grobove prijateljev

in znancev. Stal sem pri enem od teh grobov, v moji bližini pa je stala gruča žensk, »boljših dam« in se živahno pogovarjala o svojih pokojnih možeh.

Prisluhnil sem njihovim besedam in slišal, kako je vsaka, ali v tolažbo ali na žalost, pripovedovala o svojem pokojnem možu. Prva se je potožila: »Veste, bil je pijanec, nikoli ni bil trezen; zdaj pa je tu, jaz sem svobodna, dobro mi je, saj imam za njim lepo pokojnino.«

Druga ženska je govorila nekako takole: »Imel je vedno druge ženske, domov je prihajal le jest in spat, pa še takrat se ni zmenil zame. No, sedaj je pa tu, nobenih žensk ne more imeti več, meni pa je tudi dobro, lepo pokojnino imam za svojim »dragim« možem, kakšno »tolažbo« pa si tudi še lahko poiščem.«

In tretja: »Mož je bil malo doma, stalno je imel kakšne seje, sestanke in izlete, jaz pa sem ga čakala doma. Včasih sem ga šla iskat na kakšno sejo, če pa je šel na izlet kot društveni funkcionar, sem šla z njim. Sedaj, ko je umrl, sem večinoma doma, toda vse ostale skrbi so odpadle in dobro mi je, kot še nikoli v življenju. Pustil mi je lepo penzijo, da si lahko še marsikaj privoščim.«

Tako in podobno so si potožile te »ubog« vdove, ki prihajajo večkrat na pokopališče, verjetno pa le zato, da opravljajo svoje pokojne može, ki se ne morejo braniti pred zlobnimi jeziki svojih žena. Za svojimi umrliimi možmi prejema te vdove verjetno lepe pokojnine in tako lahko uživajo plodove moževega dolgoletnega dela.

Upam, da takih vdov ni veliko. Te pa, če se bodo spoznale, se naj malo zamislijo in se spomnijo starega rimskega pregovora: O mrtvih se govori samo dobro.

Star Celjan

ODMEV: DOBRO SRCE

Pred dnevi je prišel v našo redakcijo 74-letni Franc Sovince, upokojenec s Polul v Celju. V NT je prebral zgodbo o novoletni želji 98-letnega Jakoba Ročnika, gornjesavinjčana, ki preživlja dneve sam s svojo starostjo.

Franca Sovince je zgodba prevzela, pretresla. Ne more razumeti, kako lahko dandanes človek živi s 180 dinarji podpore.

Fran Sovince rad pomaga svojim bližnjim. Tudi zato se je odločil in v našo redakcijo prinesel darilo za Jakoba Ročnika. Poslali mu bomo podarjenih Sovincevih 20 starih tisočakov. Prav bodo prišli. Francu Sovincu pa za njegovo humano pozornost pristrčna hvala.

URA ZGODOVINE

Pričela se je ura zgodovine. Za katedrom je že sedel učitelj, ki nas je nemo gledal izpod očal. Trepetaje sem stopila do svojega prostora in si pripravila vse potrebno za uro zgodovine. Zakaj tega niso storili moji sošolci, nisem vedela. V mislih so se mi venomer ponavljale besede, ki mi jih je prejšnji dan govoril učitelj: »Do jutri se vse temeljito nauči, sicer bo spet sveča.«

Niti malo nisem pokukala v knjigo in tudi v zvezek ne, saj sem se celo popoldne žogala. Vztrepetala sem, ko sem vide-

la dnevnik, ki se je počeli odprti. »Zdaj, zdaj me bo poklicala, sem si mislila. »Kaj bo, joj, saj nič ne znam?« V razredu je vladala mučna tišina. Tedaj je učitelj vstal, stopil do moje mize in me prijel za roko. Še vedno me je bilo neznansko strah. Začela sem počasi pripovedovati snov, ki sem si jo zapomnila pri zadnji uri zgodovine. Govorila sem tiho, jecljaje, s pogledom uprtim v tla.

Kmalu pa so moji sošolci z učiteljem vred prasnili v smeh. Učitelj je v smehu komaj izdaval: »Cvetka, Cvetka, kaj si naju res zamenjala?« Šele tedaj sem dvignila glavo in videla pred seboj hišnika, ki ga je učitelj zgodovine poprosil, da v njegovi odsotnosti pazi na naš razred. Bila sta si res malce podobna in oba nosita očala.

Cvetka

PARTIZANI, OGLASITE SE!

Januarja leta 1945 sem bila v partizanih težko ranjena in prepeljana v celj-

sko bolnišnico. Tja je bilo prepeljanih še dvanajst ali štirinajst partizank. Večinoma so bile zajete v Zgornji Savinjski dolini. Spravili so nas v posebno sobo in pred vrata postavili stražo. Prav tako so bili v sosednji sobi zastraženi ranjeni partizani. Ne spominjam se več, koliko jih je bilo. Vem le to, da je bil med njimi mlad kurirček, star okoli 15 let, doma iz Zgornje Savinjske doline. Imel je zmrznjeni obe nogi, ki sta postali popolnoma črni in so mu jih zato odrezali. Spominjam se tudi, da so dva partizana iz te sobe odpeljali in ju nato obesili na Frankolovem.

Izražam željo še nekaterih, da bi se po 30-letih sešli in obudili spomine na takratne težke dni. Stali bi se zadnje dni januarja ali prve dni februarja letos.

Prosim, pošljite svoje naslove in predlagajte kraj in datum srečanja.

G. P., Kajuhova Celje

Odgovor: Prosimo bralke za točen naslov!

MOJ ROJSTNI KRAJ

*Moj rojstni kraj
Mala je vasica moja,
ki Kladje se imenuje,
med travniki in gozdom
mir domuje.*

*Vojna mnogo zla nam je zadala,
ženam in materam
sedem je sinov pobrala.*

*En mož med frankolovskimi
žrtvami je bil pokopan.
Ko že prst ga je obkolila,
mu žena otroka je rodila.*

*Mir in svobodo si želimo,
spomin na padle pa še obudimo.*

*Tu pri nas v Kladju je lepo,
tod ptice žvrgolijo,
pri nas najlepše rožice cveto,
najbolj sinje je pri nas nebo.*

Poldi

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA:

15

30 LET OSVOBODITVE

PIŠE: FRANJO
FIJAVŽ

Bočna je bila okupatorju trd oreh skozi ves čas vojne

Okupator je kmalu po svojem prihodu izselil štiri družine v Srbijo in na Hrvaško. Nemci so, kot po vseh krajih širom Evrope, res živeli v prvih letih vojne — vse od 1939. leta, ko so napadli Poljsko in vse do uničenja bivše jugoslovanske vojne — v prepričanju, da je najboljši način podreditve narodov, če razselijo določene skupine ljudi, predvsem izobraženstvo, nacionalno zavedne trgovce, obrtnike, delavce in kmete. Seveda v prvi vrsti tiste, ki so se naselili v nove kraje po prvi svetovni vojni. Tako so se ravnali tudi pri nas, v okupirani Sloveniji. Toda povsod se ni dalo ljudi ustrahovati. Izrazit primer nemškega neuspeha na tem področju predstavlja v slovenskih krajih naselje Bočne, na kar smo lahko ponosni vsi Slovenci in ne le tedanji prebivalci Bočne in njihovi potomci. V Sloveniji je bila po številu interniranih iz vaških naselij močnejše od Bočne prizadeta edinole Solčava. Toda največ ustreljenih talcev in v koncentracijskih taboriščih preminulih je imela Bočna.

Kako se je začelo z odporom v Bočni?

Zajc Ferdo iz Ljubnega je bil prvi, ki je navezal stike z nekaterimi vaščani Bočne in Kroke in jih pridobil za sodelovanje v osvobodilnem gibanju. Septembra 1941 leta so se v gostilni Fridl v Kropi, v tistem pomenku, sporazumeli Zmavec Anton-Zmavec in Kovšak Anton z Zajcem, da bosta vse, kar jima je povedal — namreč o ustanavljanju odborov osvobodilnega gibanja po vseh mestih in vaseh Slovenije, o zbiranju zavednih ljudi v enotno organizacijo — prenesla na svoje zaupne znance. Vsak od prisotnih bi naj pridobil v svoji okolici vsaj po dva pristaša

osvobodilnega gibanja. Te skupine, imenovane trojke, pa naj ne bi vedele ena za drugo.

V mesecu oktobru se z Zajcem sestanejo v Bočni v gostilni Slapnik že preje imenovana Zmavec Anton in Kovšak Anton, pritegnili so pa še Zmavec Ivana (Mermolov), kasneje partizansko Mrazek imenovan. Domenijo se, da bodo pripravili tudi primerno mesto, da se po potrebi skrijejo, če bo treba v primeru aretacije. Torej, zgradili si bodo bunker.

Do obširnejšega sestanka vaščanov, ki so bili pripravljani tudi kaj osebno žrtvovati za osvobodilno gibanje, je prišlo 28. novembra 1941. Na ta sestanek, vršil se je na žagi posestnika Antona Zmavca, je Ferdo Zajc pripeljal aktivista okrožnega partijskega komiteja za Savinjsko dolino Jožeta Letonjo-Goloba in Vilija Rebersaka-Čuka. Kot se še danes spominja Anton Kovšak, takrat mladi kmečki sin, jim je znal Letonja živo prikazati, kako bo Nemce slejkoprej odneslo iz naših krajev. Seveda, Letonja ni pozabil prstavi, da bo za vse to, kar bodo v naslednjih mesecih aktivisti in partizani snovali in pokrenili proti okupatorju, potrebna pomoč vseh zavednih ljudi. Takrat so prisotni ustanovili prvi odbor OF za Bočno in Kropo, a za sekretarja so izbrali Antona Kovšaka. Ta odbor je štel 11 članov in med njimi so bili poleg Kovšaka še Kranjc Franc, Zmavec Ivan-Mrazek, Zmavec Franc, Zmavec Anton-Zmavec, Presečnik Franc-Cigalov, Zmavec Anton-Mermolov in Zagožen Jakob-Pevčev.

Ko v Bočni prvič pokaže roge okupatorju...

Najbolj zavedni vaščani se niso le med seboj sestajali, pogovarjali in za sodelovanje pridobivali svoje znance in žene, temveč so prav kmalu pričeli

podpirati aktiviste in partizane v svoji okolici. Mermolov Ivan-Mrazek je že v jeseni 1941. leta pripeljal Zavolovšekovi Mariji — Boltetovi mami v Kropo dva partizana na prenočevanje. Enega od njiju je Mrazek predstavil Boltetovi za Kmeta. Boltetova ju je udobno namestila v kašči na gospodarskem poslopu.

Vaščani so pričeli zbirati življa za partizane, prav tako obleko in zdravila. Med vaščani in partizani je imel glavno zvezo aktivist Mrazek.

Zavolovšekovi so spadali med tiste družine v Kropi in Bočni, ki so veliko prispevale za razširitev osvobodilnega gibanja, a so same pri tem veliko doživele in utrpele. Oče in mati sta bila že v juliju 1942 odpeljana v koncentracijsko taborišče na Bavarsko, hčerka Iva je spoznala trpljenje internirancev v raznih taboriščih. No, ti trije so dočakali svobodo in se vrnili na svoj dom, toda dva sinova in hčerka Štefka so izgubili svoja mlada življenja med vojno kot borci ali talci.

Iz pripovedovanja Kovšek Pavle iz Kroke — partizani so jo imenovali »Zeta«, izhaja, da je prišel k njim na dom nekaj dni pred obletnico propada bivše Jugoslavije okrožni aktivist Albin Vipotnik-Stigar. Predlagal je, da bi naj ženske sešile slovenske zastave, a moški bi jih naj razobesili v Bočni, Kropi in še drugih krajih. Niso dosti pomišljali, akcija se jim je zdela privlačna. Tako so se Kovačev Francel, Mermolov Ivan, Zmavec Tone, Mlinarjev Francel in Kovšak Anton dogovorili, kako bodo akcijo izvedli. Brez težav so pridobili še žene za sodelovanje. Potem so Krajčeva in Boltetova mama ter Matijevka (Kovšak Pavla) vso noč šivale zastave, domači fantje pa so jih naslednjo noč razobesili in razvesili po Bočni in Kropi, Gornjem gradu in vse do Nazarij. C. Gornjem gradu so visele zastave ne le v sredini trga, temveč tudi po stranskih ulicah. Akcijo je vodil Kovšak, Pavlin mož

490 KG MESA

Glava pokojne svinje, ki jo je vzredil Egidij Hriberšek s Kozjaka pri Velenju, je na videz čisto navadna svinjska glava. In za čas kolin to ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi svinja tehtala kar 490 kg. Sama glava je bila dovolj težka, da jo je moral krepak dedec kar korajžno poprijeti.

Egidij Hriberšek ni hotel izdati recepta za vzrejo take svinjske zverine, da pa je podatek resničen, je sestavil komisijo, ki je na dan kolin napisala poseben dokument o verodostojnosti podatkov. Faksimile dokumenta resnično obstoja in če bo mogoče priti do njega, bomo točno vedeli, koliko so tehtali posamezni kosi zares svinjske svinje.

JOZE MIKLAVC

POMOČ STAREJŠIM

Rada bi ponvalila naš Novi tednik, še posebno noveletno številko, ki je bila tako pestra in zanimiva, da mi ob njej res ni bilo dolgčas.

Zelo me je presunila reportaža o 98-letnem starcu in o njegovem življenju. In sem razmišljala: kaj smo ljudje res že postali avtomati? Kaj smo

res že čisto brez čustev? Saj nismo! Le naslov tega starca dajte v javnost, kajti dobro vem, da bi mu marsikdo rad pomagal in ne bi mu bilo treba trpeti pomanjkanja. Kaj pa pravi Rdeči križ? Gotovo je kje v bližini kakšna organizacija Rdečega križa, ki bi mu morala priskočiti na pomoč. Pri nas v Sentjurju vem, da je Rdeči križ podelil veliko paketov z oblačili in živili vsem, ki so bili po-

moči potrebni, še posebno starejšim ljudem.

Urška Oraš
Vrbno pri Sentjurju

Odgovor: Draga Urška, za naslov bomo povprašali avtorico reportaže, Lizo Podpečanovo.

»KOZJANSKI ODRED«

Nekaj dni pred Novim letom smo se taborniki zbrali v taborniški sobi, ki smo jo pred kratkim šele dobili in smo si jo tudi sami uredili.

V ponedeljek ob petih popoldne smo se zbrali starejši taborniki in tabornice. Eden izmed nas je prinesel gramofon in plošče, ob katerih smo preživeli naš večer. Načelnik je pohvalil nekaj delovnih članov, ki so se posebej izkazali v preteklem letu. Čaj smo si skuhalo po taborniško na skromnem ognjišču. Tako je večer potekel v prijetnem vzdušju. Nekaj nas je poskrbelo za humor. Šest tabornikov smo razdelili v dve skupini in jim zastavili uganke. Zmagala je mlajša skupina in za nagrado dobila — kocko sladkorja. Ko je bilo že temno, smo posedli po stolih in zapeli nekaj taborniških pesmi.

Kazalec na uri se je premaknil na pol devetih in morali smo se raziti. Še poprej pa smo si zaželeli srečno novo leto.

Majda Hartl
Irena Kodrič
Osnovna šola Kozje

ŽEJA PA TAKA!

Ko so popravljali savinjsko cesto od Petrovč do Sempetra, je bilo treba urediti tudi bankine. Savinjskih cestarjev pa je bilo premalo, zato smo jim priskočili na pomoč cestarji iz Laškega in Jurkloštra. Pomagal je tudi naš dober in vedno »žejena« Franc. Od Petrovč do Zalca je še nekako šlo, ker so bile postelne

na gosto. Toda proti Sempetru mu je že trda predla. Sonce je žgalo in že ja je bila rez nevzdržna. Najbolj je seveda trpel Franci. Ko ga je eden od domačinov vprašal, kako mu je všeč Savinjska dolina, je Franci nejevoljno odgovoril: »Dolina je že lepa, a kaj ko moram jaz trpeti tako žejo! Saj še vode ne morem nikjer dobiti, ne da bi name zarenčal kakšen pes.«

Leopold Maček

ČE VAM NI VŠEČ, LAHKO GRETE

V partizanih me je velikokrat zeblo v noge. Jeseni leta 1973 pa se mi je stanje z nogami tako poslabšalo, da sem moral poiskati zdravniško pomoč, vendar kaj več, kot da so mi vzeli kri in vodo, niso storili.

Leta 1974 sem odšel na zdravljenje v Dolenjske Toplice. Po vrnitvi iz Toplice sem spet zaprosil zdravnika za pomoč. Dobil sem napotnico za specialistični pregled ožila. Pregled je bil opravljen dne 24. novembra 1974. Ugotovili so, da je bolezen živčnega izvora. Priporočil mi je pregled pri nevropsihiatru. Čez nekaj dni sem dobil obvestilo, da se naj zglasim na ta pregled. Ker sem ugotov-

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam povest Ciganka.
Znesek 50,00 din bom plačal po povzetju.

Primek in ime:

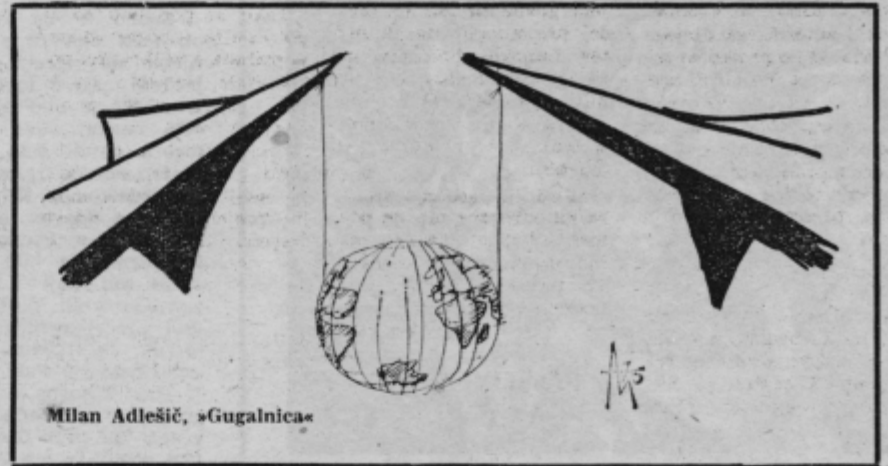
Točen naslov:

vil, da so pred menoj le trije bolniki, sem mirno čakal da pridem na vrsto. Toda zgodilo se je, da je sestra moškega, ki je prišel v ambulanto za mano, poklicala pred menoj. Na moje vprašanje, ali ni navada, da se po ambulantah kliče ljudi po vrsti, mi je sestra odgovorila, da je pri njih drugačna navada. Ko sem končno le prišel do zdravnika, mi je ta takole odgovoril: »Veste, pri nas je taka navada, da je prej na vrsti tisti, ki je bolj bolan. Ko sem ugovarjal, da se v čakalnicah zbirajo ljudje v določenem času in da bi se tako tudi morali klicati, mi je zdrav-

nik pojasnil: »Če vam ni kaj všeč, lahko greste!«

Nisem se hotel več prekatati in sem zares odšel. Sprašujem se, kaj sem hudega storil? Prišel sem v ambulanto z vabilom, na katerem je napisana tudi ura pregleda. Ves čas mirno čakal in mislim, da imam tudi jaz, kot borec NOV, pravico priti do zdravnika. Težki bolniki, pa mislim, ne prihajajo sami v ambulanto. Zadnje čase toliko govorimo in pišemo o tem, kako se je zdravstvena služba izboljšala, predvsem za borce NOV!

Rado Novina
Celje,
Robova 9

Milan Adlešič, »Gugalnica«

LOJZE POŽUN

OSVOBODITEV IZ „STAREGA PISKRA“

(5)

To je sicer nekoliko zaleglo, štirje — dva od njih kar v spodnjih hlačah in srajci — pa so se mu izmuznili. Za njimi ni mogel, streljal pa seveda tudi ni. Na srečo so si že po kratkem času premislili in se vrnili na dvorišče

Med zbiranjem jetnikov na dvorišču sta dva člana skupine odhitela še po ostalo orožje in strelivo. Ko sta se z njim vrnila, ga je nekaj rešenih bivših borcev kar razgrabilo. Eden od njih je od sreče kar poljubljala puško. Med vsem tem dogajanjem pa jih je čas neusmiljeno preganjal. Sprva predvidenih dvajset mi nur za izvedbo akcije se je že spričo omenjenih zapletov precej zavleklo: raztegnilo pa se je še zaradi ponovnega telefonskega poziva. Žarko je po naglem ukazu čakajoči množici, naj se nihče ne gane ali oglasi, v dežurni sobi ponovno odgovoril istemu glasu kot prvič, da je v zaporu vse v redu. Po pogovoru je celotno telefonsko napravo strgal s stene in jo vrgel v zaklonišče pred vhodom v zapore. Takoj nato — na vsi partizansko srečo — zasliši na trgu pred zaporom odmev korakov. Ukrepa naglo: vse se morajo umakniti iz predverja v notranjost dvorišča in znova utihniti. Zatem nad glavnim vhodom prižge električno luč. Se postavi na najbolj osvetljeno mesto — oblečen v nemško uniformo, da bi ga prihajajoči le opazili — ter med napetim oprezovanjem mirno čaka. Po ozki ulici prihajata v smer proti zaporu dva železniška zaščitnika. Za čas se ustavita, verjetno prisluhneta pridušnemu nemiru v »Starem piskru«, odkorakata počasi naprej pred bližnjo Meštrovó hišo zopet postojita in opazujeta, končno pa si tam odkleneta in vstopita... Med osvobojenimi je bilo slišati vzdihne olajšanja.

Ko je še Ivo prignal zajete paznike na dvorišče in so se diverzanti zbrali, je bilo že okrog trideset na tri. Precej osvobojenecv je bilo bosih, nekateri so bili v samih srjcah in spodnjih hlačah, ogrnjeni z odejami, med njimi so bili krvavih in izmalicanih obrazov, tudi s polomljenimi rokami, pa obstreljeni, drugi so se

spet le s težavo premikali. Eden takih — zmučenega obraza, okrvavljen, hudo oteklih rok in oslabele — je bil tudi komandir Narodne zaščite okraja Celje-mesto Ciril, ki so ga bili Nemci zajeli pred štirimi dnevi na cesti blizu Dobrne. Vendar se je v vseh očeh že iskriko novo življenje.

Goli in bosih, kakršni ne bi mogli v partizane, naj bi po nasvetu rešiteljev pohiteli k znanim in zanesljivim ljudem, da bi se uredili, zatem pa takoj nadaljevali pot v gozdove, ker je bilo pričakovati, da se bodo Nemci za gotovo pogнали za njimi v zasledovanje. Kdor se ne bi imel kam zateči, naj bi se na umiku iz Celja pridružil njihovi skupini. Kolikor bi jih kdo spraševal, naj mu odgovorijo, da so jih spustili iz zapore in da je vojne konec.

Na znak za odhod so se osvobojenci pogнали za rešitelji, ko da bi se utrgal plaz. Da bi se le čimprej in čimdalje odstranili od tako preplete mučilnice! Od silnega vznemirjenja se niti rešitelji niti rešenci niso zavedli, kako so stekli mimo policijske postojanke in stražarja na Vodnikovi ulici do Glazije. Na tamkajšnji, že pred akcijo dogovorjeni javki, so se rešitelji v kratkem času zbrali nato pa z glavnino osvobojenih odhiteli nazaj v smer, iz katere so bili prispeli v Celje. Na drugi javki pri mostičku na Lopati so počakali na tiste, ki so jih težko dohajali, zatem pa so se ustavljali pri hišah na Zgornji Lopati, da so potrebne oskrbeli z obleko in obutvijo, in se okrog petih zjutraj znašli pri Žviževih v Slatini. vsi skupaj precej na koncu z močmi. Domači so jih od veseliga snidenja s solzami y očeh kar stiskali k sebi in poljubovali. Napolnila sta se hiša in gospodarsko poslopje. Za prvo si o jim postregli z velikimi lonci čaja, da so se pregledli. A kmalu je bilo treba odrediti naprej in se umakniti sovražnikovemu zasledovanju. Kurir Jože je rešene popeljal v Zavrh nad Šmartnim, kjer se je zadrževala vojaška patrolja za okraj Celje-mesto, presrečni osvoboditelji pa so se podali skozi bližnje gozdove v smer proti Vojniku.

Po nekaterih izjavah so tudi oboroženi rešenci zbrali nekaj skupin in se prebijali na več strani, proti Kozjanskemu, Sentjurju pri Celju, Smohorju, Gozdniku in Mrzlci ter proti Šmartnemu v Rožni dolini. Iz pričevanja Franca Čretnika-Marjana je razvideti, da so se rešeni jetniki pred odhodom na dvorišču postrojili in da se je del partizanov-rešiteljev in rešencev postavil v prve vrste. Ko so bili pripravljeno, so odprli glavna vrata. Skupina, v kateri je bil tudi Čretnikov oče, je zavila proti gledališču in bolnišnici ter čez mostiček na Glazijo. Tam se jih je del odcepil in se usmeril na jug čez Savinjo, skupina 50 do 60 pa je krenila proti Lokrovcu in Rožni dolini. Tako sta se z očetom srečno vrnila domov v Pernovo.

Fanka Kranjc, snažilka na laški občini, ki so jo bili Nemci zaprli zaradi sodelovanja s sinom partizanom, je o rešitvi izjavila:

»Nikoli ne bom pozabila trenutkov v noči na 15. december, ko so nas zapornike osvobodili hrabri partizani. Ležale smo po dve in dve na pograda, ker nas je bilo čez trideset v celici. Zaročljajal je ključ in s strahom smo čakale, koga bodo poklicali na zaslišanje. Vrata so se odprla na stežaj, na vratih pa je paznik Grad zavpil, naj vstanemo in hitro odidemo. Menda se od nas vseh nikoli v življenju ni nihče tako hitro oblekel kot v tisti srečni noči. Vzela sem odejo, saj nisem vedela, kam gremo, in že smo po hodnikih pri tekle na dvorišče. Skupine zapornikov so se kot hudournik valje na dvorišče. Tam smo zagledali dva tovariša, podobna partizanom, ki sta se ljubeznivo smehljala. Kar nič več nismo spraševali, vse nam je bilo na mah jasno. Bilo nas je gotovo čez tisto, a je vladala grobna tišina. Telo, sproščeno vseh muk in groze, je vsrkavalo življenje, svobodo. Skoraj dve uri smo se zbrali, nekaj pred tretjo uro pa so se odprla velika jetniška vrata in brigada izmučenih, večinoma na smrt obsojenih, je stopala po celjskem tlaku svobodi v naročje.

TEGA LISTA

R, VSE ZA DENAR

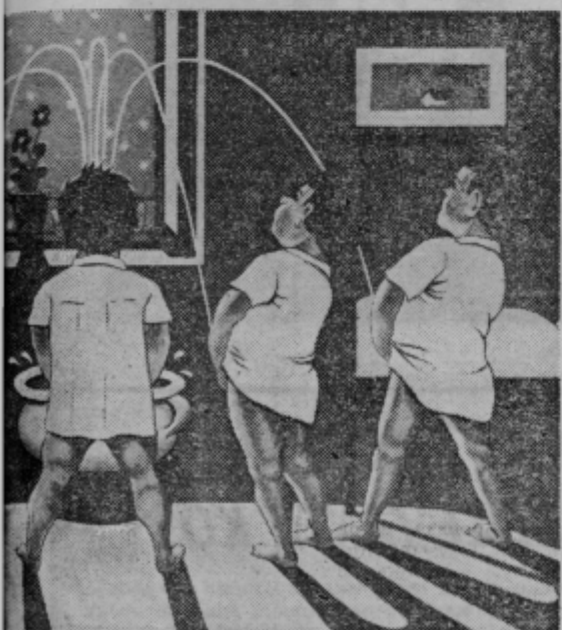
ve veliko
Ljubljani
O tem
vrjaki za
ljudje, ki
pvanje in
e, da je
o. Kič v
preplavil
vseh tr-
e trafike

je, da v
bi lahko
to škod-
a to, da
iti ga je
rugade, s
bolj širi
o čakali,

je na ve-
linice. Ze

bežen pogled na police pa je pokazal, da so naši vrli trgovci imeli na zalogi tudi na kupe kičastih voščilnic, svetlečih se zmazkov in drugih neokusnosti. Ljudje pa kupujejo, kupujejo. Če bi jim namesto kiča ponudili estetske, lepo oblikovane voščilnice, bi s tem tudi vzgajali potrošnike. Nič če ni prišel na svet vzgojen, zato je vzgoja velika moč, ki lahko počne čudeže. Tega bi se morali zavedati, ne pa da samo povsod gledamo na dobiček.

V trafiki na Glavnem trgu v Novem mestu so v nekaj dneh prodali 500 (petsto!) takih razglednic, ob katerih lahko človek le vzkligne: »To tudi kič ni več, to je gnusoba!« S tem, ko nam ponujajo to gnusobo, nas žalijo! In v naši družbi bi morali preprečiti take žalitve. Za to ne bi bila previsoka nobena cena. Še to: na hrbtni strani te razglednice piše: Fotolik Celje . . .

voščilnica, nad katero bi se lahko zgražali. Bralcu, ki žubezni po svetu, pa samo tole — če si res tako želite fantičev, pridite v redakcijo. Za Ljubzen po svetu pa bomo večno objavljali.

ČE: IZLETI RJEVE IZMENE

je. Brunk
čkami pol-
abrali med
proti hosti,
ošnjega iz-

je nekdo

zraka,« je

da bi se

predpise

ni, da smo

po svežem

se vendar

se vsi gla-

na volja in

Oskarjevi

ce letošnje

prizanešeno.

betel venec

veve hiše.

tisti čas,

čičarni, div-

tiho pre-

arja te hi-

vred zgo-

se se je še

se nad delovnimi uspehi posameznikov in delovnih skupin iz TOZD Papirnica Ra-deče. Posedli smo za mize v veliki sobi Skoporčeve domačije.

Tovarištva na »Oskarjevi« izmeni ne manjka. Ze vrsto let pa tudi obiskujemo spominska obeležja v krajih, kjer so se odvijali dramatični dogodki, na krajih, kjer so naši ljudje s krvjo in življenjem polagali temelje današnjega sistema in spomenike, ki tvorijo mozaik naše kulture. Tako smo si med drugim ogledali tudi partizansko bazo v kočevskih gozdovih. V Suhorju pa nam je naš sodelavec Jože Kocjančič, ki je kot partizan sodeloval v spopadih s fašisti, obudil nekaj spominov na tiste dni. Čeprav nas je že veliko bilo v Kumrovcu, se nam je zdelo pomembno, da skupaj še enkrat obiščemo rojstni kraj našega draga Tita. Spet drugič, nas je grad Borl seznanil s svojo preteklostjo, prav tako tudi čudovita muzejska zbirka v Ptujju. V Krškem smo bili deležni gostoljubnosti naših poklicnih tovarišev, ki so nas popeljali skozi njihov obrat papirja in celuloze Djuro Salaj.

Po hribu je še sijalo popoldansko sonce, mi pa smo se morali posloviti od prijaznega gospodarja in domačinov in se spustiti v megleno dolino.

S seboj smo odnesli vse polno najlepših spominov z izleta »Oskarjeve izmene«.

F. G., Radeče

Na podlagi 16. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 21/74) izdajajo davčne uprave občine Celje Laško Mozarje, Senjurg, Šmarje, Velenje in Zalec

POZIV

k vložiti napovedi za odmero davkov občanov za leto 1974 za zavezance, katerim se odmerjajo davki po preteku leta in za leto 1975 za zavezance, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto.

Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1975.

Napoved za odmero davkov za leto 1974 morajo vložiti:

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se davki odmerjajo po dejanskem dohodku o dohodkih, doseženih v letu 1974.

2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se davki odmerjajo po dejanskem dohodku o dohodkih, doseženih v letu 1974.

3. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, katerim se davki odmerjajo po dejanskem dohodku o dohodkih, doseženih v letu 1974.

4. Zavezanci davka na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic o dohodkih doseženih v letu 1974, in sicer:

a) lastniki ali imetniki stanovanjske pravice od dohodkov, ki jih dosežejo z oddajanjem stanovanjskih prostorov, garaž in počitniških hiš v najem ali podnajem
b) občani od dohodkov od oddajanja opremljenih stanovanjskih prostorov, če doseženi dohodek presega znesek naveden v javnem pozivu k vložitvi napovedi za odmero davkov občanov;
c) občani od dohodkov od nepremičnin, premičnin ali od drugega premoženja in premoženjskih pravic, če od takih dohodkov ne plačujejo kakšnega drugega davka;

č) občani od zakupne vrednosti poslovnega prostora v lastni stavbi, ki je bila priznana kot strošek po 9. točki 75. člena zakona.

5. Zavezanci davka od premoženja, in sicer:

a) občani, ki posedujejo stavbe, stanovanja, garaže, poslovne prostore, počitniške hiše in druge nepremičnine ne glede na to, ali jo uporablja lastnik oziroma uživalec sam, ali pa jo daje v najem.

Napovedi po tej točki ni potrebno vložiti občanom, katerim se v letu 1974 v primerjavi s prijavljeno vrednostjo v letu 1973 vrednost premoženja ni spremenila.

b) občani, ki posedujejo stroje, orodje in inventar, če s temi sredstvi pridobivajo dohodek, pod pogojem, da skupna, še neodpisana vrednost teh sredstev presega 150.000,00 dinarjev. V navedeno skupno vrednost se ne štejejo sredstva, katerih posamična vrednost ne presega 10.000,00 dinarjev;

c) občani, ki posedujejo motorne čolne ali druge plovne objekte na motorni pogon, razen občanov, ki jim je ribištvo osnovni vir sredstev za preživljanje;

č) občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ne štejejo za kmete, posedujejo pa gozdna zemljišča, katerih površina presega 0,50 ha.

Zavezanci iz te točke morajo vložiti napoved za odmero davka pod č) za leto 1974 pod a), b) in c) pa za leto 1975.

6. Zavezanci posebnega prispevka po 23. členu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za leto 1974, če so njihovi dohodki iz naslova pokojnine skupno z dohodki iz delovnega razmerja, samostojne dejavnosti, ali dela na podlagi pogodbe o delu v letu 1974 presegli 53.800,00 dinarjev in pod pogojem, da so v skupnem dohodku ostali dohodki, brez pokojnine, udeleženi z več kot 8.070,00 dinarjev.

7. Zavezanci davka iz skupnega dohodka občanov, katerih skupni čisti dohodek po odbitku davkov in prispevkov je v letu 1974 presegel 40.000,00 dinarjev. Napoved za odmero davkov za leto 1975 morajo vložiti:

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerjajo davki v pavšalnem letnem znesku.

2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se odmerjajo davki v pavšalnem letnem znesku.

Napoved za odmero davka morajo vložiti:

— zavezanci iz 1., 2. in 3. točke pri davčni upravi občine, v kateri opravljajo dejavnost oziroma plačujejo davek od samostojnega opravljanja te dejavnosti;

— zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin pri davčni upravi občine na katerem območju nepremičnina leži, če gre za dohodke od premičnin, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

— zavezanci iz 5a) točke pri davčni upravi, kjer nepremičnina leži;

— zavezanci iz 5b) točke, ki so hkrati zavezanci za davek od obrtnih ali drugih gospodarskih dejavnosti, pri davčni upravi občine v kateri plačujejo davek od opravljanja dejavnosti, drugi zavezanci pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

— zavezanci iz 5c) točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

— zavezanci iz 5d) točke v občini, kjer gozd leži;

— zavezanci iz 6. in 7. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

— zavezanci, katerim se odmerja davek v pavšalnem znesku, pa pri davčni upravi občine, v kateri opravljajo dejavnost oz. plačujejo davek od samostojnega opravljanja dejavnosti.

Napoved za odmero davka je treba vložiti na predpisani obrazci, ki se dobi pri davčni upravi oziroma v sprejemni pisarni občine.

Pozivamo zavezance, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu ker bo sicer za nepravilno vložene napovedi odmerjen davek povečan za 10 odstotkov oziroma najmanj za 100,00 dinarjev. Celje, 14. I. 1975 DAVČNE UPRAVE

MALA ANKETA

ZLATI TRIMČKARJI

Ze tri leta lanko v Celju sodelujete v pridobitvi Trim športnega znaka, zatega, srebrnega in bronastega. Lani je to odličje osvojilo 331 udeležencev, sodelovalo pa jih je mnogo več. Žal pa niso izpolnili osnovnih pogojev. Razveseljivo je, da ta oblika rekreacije postaja iz leta v leto privlačnejša in da se zanjo odloča vedno več ljudi. Lani so največ trim športnih znakov osvojili v Ingradu 66, Savinju 36 in Avto Celje 20. Med njimi je tudi 26 takšnih, ki so osvojili že tretjič zaporedoma zlati znak in bodo tako v petek na zaključni prireditvi v Narodnem domu prešli še posebno priznanje za stalno sodelovanje v rekreaciji. O pomenu Trim športnega znaka so spregovorili v naši anketi predsednik Zveze za športno rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Celje Brane Stamejčić st. in štirje, ki so lani osvojili že tretjič zlati znak.

BRANE STAMEJČIČ, predsednik Zveze za športno rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu Celje, drugače zaposlen v Kovinotehni: »Tudi sam sem osvojil dvakrat zlato trim športno značko. Predvsem mislim, da je ta oblika rekreacije zato dobra in privlačna, ker ne razvija samo enostransko, temveč vsestransko fizično sposobnost človeka. S takšno obliko bomo tudi v bodoče nadaljevali, saj vidimo, da je med ljudmi zanjo veliko zanimanja.«

ANICA VITANC, UJV Celje: »Udeleževanje za trim športni znak oz. sploh v športni rekreaciji mi veliko pomeni. Kdor v tem sodeluje, se kasneje bolje počuti, to pa je verjetno v današnjem času največ. Mislim, da bi v prihodnje morali najti tudi primerno obliko »trima« za otroke in to stimulirati. Če gredo otroci s starši na trim in izpolnjujejo pogoje (pač po svojim možnostih!) je treba to upoštevati samo kot dobro. Odraslemu ne gre toliko za priznanje, kot otroku in otroka je treba že zdaj navajati, da v tem sodeluje.«

MIRKO FAJS, zaposlen na celjski železnici je skupaj z ženo Karolino Fajs, zaposleno v Metki, tudi že tretjič osvojil zlati trim športni znak: »Rad imam razgibano, ne pa monotono rekreacijo, vedno na istem mestu. Sem seveda ne štejem takšnih oblik, kot so plavanje, smučanje in kegljanje. Mislim pa, da so za pridobitev zlatega športnega trim znaka preblagi pogoji. Za kolektiv želim da bi se jih v rekreaciji še več udeleževalo.«

Torej, tudi v letošnjem letu se naj še več ljudi odloči za takšno obliko rekreacije, kot je Trim športni znak. Takšna oblika je pristopna posameznikom, družinam in prijateljskim skupinam. Ze samo nedeljski izlet lahko s prinesjo rekreacije postane privlačnejši in predvsem koristnejši.

MARIJA SALOMON, zaposlena v LIK Savinja, Celje: »Letos sem že tretjič osvojila zlato trim športno značko. Največ točk sem dosegla preko udeleževanja v kolektivu, nekaj pa tudi v lastni »režiji«, zlasti pri obisku trim stez, kamor tudi moji otroci zelo radi zahajajo. Lani sem bila že drugič na Triglavu in tudi to mi je prineslo veliko točk. Mislim, da bi v našem kolektivu morale ženske pokazati za udeleževanje v rekreaciji večje zanimanje, saj jim je to samo v korist.«

MIRKO FAJS, zaposlen na celjski železnici je skupaj z ženo Karolino Fajs, zaposleno v Metki, tudi že tretjič osvojil zlati trim športni znak: »Rad imam razgibano, ne pa monotono rekreacijo, vedno na istem mestu. Sem seveda ne štejem takšnih oblik, kot so plavanje, smučanje in kegljanje. Mislim pa, da so za pridobitev zlatega športnega trim znaka preblagi pogoji. Za kolektiv želim da bi se jih v rekreaciji še več udeleževalo.«

MIRKO FAJS, zaposlen na celjski železnici je skupaj z ženo Karolino Fajs, zaposleno v Metki, tudi že tretjič osvojil zlati trim športni znak: »Rad imam razgibano, ne pa monotono rekreacijo, vedno na istem mestu. Sem seveda ne štejem takšnih oblik, kot so plavanje, smučanje in kegljanje. Mislim pa, da so za pridobitev zlatega športnega trim znaka preblagi pogoji. Za kolektiv želim da bi se jih v rekreaciji še več udeleževalo.«

Torej, tudi v letošnjem letu se naj še več ljudi odloči za takšno obliko rekreacije, kot je Trim športni znak. Takšna oblika je pristopna posameznikom, družinam in prijateljskim skupinam. Ze samo nedeljski izlet lahko s prinesjo rekreacije postane privlačnejši in predvsem koristnejši.

Tekst: T. VRABL
Foto: D. MEDVED

KMETIJSTVO

GOSPODINJE PRI KMETU ANTONU RUBINU
ZA KMETE

Ali naj kmetje izumrejo? Smešno vprašanje, se je glasil odgovor. Potrebujemo jih, da bodo obdelovali zemljo. Zato jih podpiramo... Res jih potrebujemo in jih podpiramo — toda ali jih bomo tudi znali ohraniti pri življenju? Vsaj toliko, da bi bila obdelana vsa kmetijska zemlja.

Po novem zakonu o kmetijskih zemljiščih je veliko več kmetov, kot jih je bilo prej. Vsi obdelujejo zemljo — če je ne bi, se ne bi mogli imenovati kmetje — a kako jo obdelujejo tisti, ki so zaposleni še drugod? Kako pridelava za prehrano tistih ljudi, ki nimajo lastne zemlje? Ali bi bilo dovolj živil za vse, če bi imeli le take kmete, ki bi bili hkrati delavci? Tisti, ki je vprašal, ali bodo kmetje izumrli, je menil take kmete, ki naj bi pridelovali veliko živil za delance.

Družba jih gmotno podpira s krediti in raznimi olajšavami pri prispevkih. Nevarnost pa grozi od drugod. Mnogi kmetje in kmečki fantje ne morejo najti nevest, čeprav so si kmetije že sodobno uredili in jim dajejo lepe dohodke. Izogibajo se jih tudi kmečka dekleta. Brez žene pa ne bo družine in ne naslednika na posestvu.

Nekateri očtajo kmečkim dekletom, da ne marajo za gospodinje na kmetije zaradi tega, ker so se »pogospodile«. To je bilo težko dokazati. Mnoge kmečke gospodinje res rade govorijo — o tem se tudi piše — da delavka dela dnevno le 8 ur, kmetica pa od zore do mraka. Mora gospodinjiti, skrbeti za otroke in delati še v hlevu in na polju. Ob takih besedah pa ne pomislijo, da tudi večina poročenih delavk mora poleg dela v tovarni ali kje drugod skrbeti še za gospodinjstvo in otroke.

Ne gre torej za »pogospodenje« kmečkih deklet, ampak za socialno varnost žene. Zaposlena ima redne dohodke, nadomestilo v času bolezni in zagotovljeno pokojnino. Tudi to kmečke žene rade poudarjajo. Njihovi otroci veliko slišijo o težavah kmetov, a zelo malo spodbudnega za kmetovanje. Mnogi kmetje veliko tarnajo, meneč, da bo potem bolje. Ne zavedajo se, da tako podijo otroke od doma, čeprav bi jih radi zadržali pri sebi.

Pogovarjati bi se bilo treba stvarno o slabem in dobrem. Videti bi bilo treba razliko med neurejenimi in urejenimi kmetijami. Dovolj velika in sodobno urejena kmetija gotovo zagotavlja enako socialno varnost kmečkimi družinami kot zaposlitev v tovarni delavski. Včasih je sicer slabše, drugič boljše, kakor se spreminjajo razmere na trgu. Tako pa se godi tudi delavskim družinam, kar občutijo predvsem tiste, ki nimajo nič zemlje. Pri kmečkem delavniku pa bi bilo treba ločiti prava kmetijska dela od takih opravil, ki jih delavec in delavka morata opraviti po osemurnem delavniku.

Ne idealiziram kmečkega življenja. Menim le, da urejanje kmetij gre in mora iti v tako smer, da bodo kmečki ljudje enako zadovoljni s svojim delom kot delavci in enako ponosni nanj. Marsikje smo še na začetku poti. Za cilj pa bi se morali odločiti. Poleg kmečkih fantov naj bi ga poznala tudi dekleta.

JOZE PETER

OD NOČI DO NOČI

V krajevni skupnosti Jernej pri Ločah ni veliko domačij, na katerih bi kmetovali mladi gospodarji. Morda je Anton Rubin celo med najmlajšimi. Skupaj z ženo Martino obdelujeta 6 ha zemlje, štirje otroci pa so še premajhni ali pa zaposleni drugod, a bi jima lahko pomagali. In vendar se zaradi tega ne pritožujeta. Upata le, da bo najmlajša deklica ostala doma na kmetiji, sicer bo tudi njihova domačija ostala čez leta brez gospodarja.

»Tako je pač,« pravi gospodar Anton, »otroci bi radi lažje prišli do denarja. Tega jim ne morem vzeti za zlo. Upam pa, da bo naše najmlajša ostala doma. Pridna je in če le more, pomaga materi v kuhinji in na polju.«

Anton gospodari na svoji kmetiji že 21 let. Tedaj so ostali na revni kmetiji samo otroci, starši so jim mladi umrli. In ko so se vsi bratje in sestre odselili in zaposlili v tovarnah, se je Anton odločil, da bo ostal doma. Kmalu je spoznal, da s pridelovanjem krompirja, pše-

nice in koruze ne bo prišel daleč. Slaba zemlja je bogato obrodila samo grozdje in Antonu se ni bilo težko odločiti, kaj storiti.

»Krompir in pšenica mi nista prinašala nobenega dohodka. Zato sem se moral hitro odločiti in preusmeriti svojo kmetijsko dejavnost. Zavestno sem se odločil, da bom začel gojiti zlahnejše vrste vinske trte in rediti živino. V začetku je bilo težko, ljudje so se mi na tihem smejali in niso verjeli, da bom uspel. Toda počasi sem nasadil z zlahno trto velik vinograd. Letina je bila vsako leto boljša in vedel sem, da sem ravnal prav.«

Danes ima Anton Rubin v hlevu 11 glav živine, letno pa pridelava tudi do 15 hektolitrov vina, ki ga prodaja v bližnjo kmetijsko zadrugo.

»Največ pridelka prodam — od sredine oktobra, do sredine aprila. Zlasti obrezovanje ni posej, ki bi ga kar tako lahko opravljal kdorkoli. Zahtevano je strokovno znanje, vsak rez je pomisleka vreden, zato bi v tako velikih nasadih težko opravili obrezovanje le v je-

seni in zgodaj na pomlad, kot so nekoč priporočali. V Mirošanu obrezujejo tudi v dneh, ko pade temperatura na minus pet stopinj, do temperature, ki jo prenese človek pri delu. Seveda pri tem pazijo, da na jesen in zimo ne obrezujejo občutljivih sort, kot je jonatan, ki raje pozebe kot druge vrste.

Mila zima je torej sadjarjem, ki ne lenarijo, dobro stregla in je ugodna.

Je pa seveda tudi drugi konec palce v taki zimi mogoč. Mogoče je, da bi zaradi toplega vremena začelo sadno drevje prezgodaj odganjati in bi zaradi tega pozeblo.

Kar zadeva škodljivce, ki v taki zimi lažje prezimijo, si v Mirošanu ne delajo dodatnih skrbi. Škodljivci prenesejo tudi mráz in zato je ne glede na milo zimo nujno potrebno predpomladansko škropljenje, ne glede na to, ali so škodljivci boljše ali slabše prezimili. Zaščitnih mer se enostavno ne da in ne sme izpustiti.

Kmetovalce-sadjarje opozarjamo, da bomo 25. januarja v nedeljski kmetijski oddaji radia Celje v celoti posredovali pogovor z anonimnim sadjarskim strokovnjakom ing. Vidom Korbarjem ki vodi vzorno sadjarsko farmo v Mirošanu.

Torej za sadjarje ima mila zima dve plati. Dobro in slabo. Umni sadjarji so lepe dni izkoristili do skrajnosti. Kako dobro bi bilo, če bi jih vsaj malo posnemali tudi ostali kmetje, ki imajo sadno drevje. Komur se drevje ježi od razpokane skorje, komur se goščava prepleta v kronah in za okrasek v vejstvu zeleni zimzeleno belo omelo, ta se s pridnostjo ne more pohvaliti in je svoj sadovnjak praktično že odpisal.

Antonova žena Martina je pridna gospodinja. Kot blisk se je vrtela po kuhinji, ko smo se mi pogovarjali z njenim možem. Povedala nam je, da včasih dela tudi od noči do noči, saj je kmetija velika, pa tudi v kuhinji mora vedno kaj postoriti.

»Žal mi je,« pripoveduje Martina, »da smo tako daleč od Konjic. Veste, zadruga velikokrat organizira kake tečaje za kmečko žensko in tudi sama bi jih kdaj pa kdaj obiskovala. Toda predaleč je, da bi se vozila v Konjice.«

Martina je hitela pripravljati kosilo za svojo družino, zato se ni utegnila pogovarjati z nami. Otroka bosta prišla iz šole, potem pa je treba še pospraviti po kuhinji in pogledati v hlev, če rabi mož Anton tam kako pomoč. Takšen je pač delovni dan Rubinovih. »Od noči do noči«, kot je dejala gospodinja Martina.

D. S.

Martina Rubin

Anton Rubin

SADOVNJAK POZIMI

DVA KONCA PALICE

V Mirošanu, sadni plantaži KK Hmezad, kjer so lani pridelali in tudi vnovčili 254 vagonov prvovrstnega sadja, delo v tej mili zimi niti trenutek ne pojenja. Ni so sedli na zapeček in ne zmajujejo z glavo, kaj bo, kaj bo, če se zima ne zmazari...

Lepo pridno opravljajo vsa dela, od gnojenja do obre-

zovanja, ki ga lahko opravljajo ves čas, ko rastline spijo — od sredine oktobra, do sredine aprila. Zlasti obrezovanje ni posej, ki bi ga kar tako lahko opravljal kdorkoli. Zahtevano je strokovno znanje, vsak rez je pomisleka vreden, zato bi v tako velikih nasadih težko opravili obrezovanje le v je-

seni in zgodaj na pomlad, kot so nekoč priporočali. V Mirošanu obrezujejo tudi v dneh, ko pade temperatura na minus pet stopinj, do temperature, ki jo prenese človek pri delu. Seveda pri tem pazijo, da na jesen in zimo ne obrezujejo občutljivih sort, kot je jonatan, ki raje pozebe kot druge vrste.

Mila zima je torej sadjarjem, ki ne lenarijo, dobro stregla in je ugodna.

Je pa seveda tudi drugi konec palce v taki zimi mogoč. Mogoče je, da bi zaradi toplega vremena začelo sadno drevje prezgodaj odganjati in bi zaradi tega pozeblo.

Kar zadeva škodljivce, ki v taki zimi lažje prezimijo, si v Mirošanu ne delajo dodatnih skrbi. Škodljivci prenesejo tudi mráz in zato je ne glede na milo zimo nujno potrebno predpomladansko škropljenje, ne glede na to, ali so škodljivci boljše ali slabše prezimili. Zaščitnih mer se enostavno ne da in ne sme izpustiti.

Kmetovalce-sadjarje opozarjamo, da bomo 25. januarja v nedeljski kmetijski oddaji radia Celje v celoti posredovali pogovor z anonimnim sadjarskim strokovnjakom ing. Vidom Korbarjem ki vodi vzorno sadjarsko farmo v Mirošanu.

Torej za sadjarje ima mila zima dve plati. Dobro in slabo. Umni sadjarji so lepe dni izkoristili do skrajnosti. Kako dobro bi bilo, če bi jih vsaj malo posnemali tudi ostali kmetje, ki imajo sadno drevje. Komur se drevje ježi od razpokane skorje, komur se goščava prepleta v kronah in za okrasek v vejstvu zeleni zimzeleno belo omelo, ta se s pridnostjo ne more pohvaliti in je svoj sadovnjak praktično že odpisal.

ŠMARJE

NE LE TANEK KOS

O kakšnih novih, razširjenih programih na področju kmetijske proizvodnje na območju šmarske občine bi bilo v tem trenutku težko pisati, zakaj ugotavljamo lahko, da bodo tudi letos prišli v poštev že znani, toda izpopolnjeni programi. Te programe je že pred časom zasnovala z vsa resnostjo domača proizvodna enota, TOZD kmetijstvo obrat Hmezada Zalec. Osnovna orientacija šmarskega kmetijstva torej ostane ista: preusmerjanje kmetij v blagovno proizvodnjo (gre predvsem za povečano proizvodnjo mesa), obnavljanje vinogradov in sadovnjakov ter še kaj.

Čeprav je teža nalog znana in čeprav so te že deloma vpeljane, je vendarle potrebno v prvi vrsti doseči intenzivnejšo rast proizvodnje in modernizirati proizvodne zmogljivosti, to pa bo mogoče le z večjimi vlaganji.

Letos naj bi po programu TOZD kmetijstvo preusmerili okoli 200 kmetij, v naslednjih letih pa še 600. V petih letih bi tako preusmerili 800 kmetij. Takšna struktura kmetijske proizvodnje bi zagotovila normalen proizvodni proces, s tem pa bi tudi šmarsko kmetijstvo krenilo na nova pota.

Zelo ohrabrujoče ocenjuje napredek kmetijske proizvodnje tudi program občinske konference zveze komunistov, v katerem je med drugim jasno določeno, kaj je treba storiti. Največjo skrb bodo v občini morali posvetiti prav pospeševanju družbene in individualne kmetijske proizvodnje, osnovna pozornost pa bo morala biti usmerjena v krepitev pospeševalnih služb, kooperacijskih odnosov, samoupravnih odnosov med kooperanti. Natanko bi bilo treba določiti status kmetijskega proizvajalca glede na specifičnost kmetijstva v občini. Te načrte pa bodo nujno morali usklajevati s kmečkim turizmom, upoštevajoč predvideni program spominskega parka Kurnovec-Kozjansko.

Za boljši in hitrejši razvoj gospodarstva bosta go tovo prispevala tudi razvoj cestnega omrežja in pa razširitev že obstoječih vodovodov. Ker predvideni načrti iz leta 1974 niso bili v celoti realizirani, bo torej del teh nalog odpadel na letošnje leto, kar pomeni, da se bodo nekateri načrti najbrž oddaljili. V programu je še nadaljevanje vodovoda Fužine-Sotla ter do graditev nekaterih manjših vodovodov, predvsem lokalnih.

Preostaja še cela vrsta lokalnih cest, ki bi jih za hitrejši razvoj kmetijstva nujno morali urediti in ki so na srečo našle svoje mesto v letošnjih razvojnih programih. Kako bo z realizacijo, zaenkrat še ni znano.

Da bi stvari v kmetijstvu še boljše teklo, je bil pred nedavnim sprejet tudi statut kmetijske skupnosti, od katere si kmetijski proizvajalci precej obetajo. Statut bolj kot kdajkoli ureja proizvodno sodelovanje med kmeti in kmetijskimi organizacijami združenega dela ter spodbuja razvoj različnih oblik sodelovanja, sprenjla promet s kmetijskimi zemljišči, obravnava razvoj skupne pašne v občini ter ureja organizacijske zadeve. Našteli smo le nekaj najvažnejših določb statuta.

Bo v letošnjem letu šmarskemu kmetijcu odrezan debelejši kos kruha.

MILENKO STRASEK

LETEČE UREDNIŠTVO V JERNEJU

OSTAJAJO LE
DELAVNI

Že pred meseci smo se v uredništvu odločili, da bomo v skupinah večkrat odhajali v nekoliko odmaknjene kraje, ostali v njih cel dan in poskušali izbrskati v kratkem času kar največ o življenju tega kraja. Tako smo novembra lani obiskali Henino, tokrat pa smo se odločili za Jernej pri Ločah.

Zakaj prav Jernej? Predvsem zato, ker je to zanimiv kraj. Pred leti so bile na območju sedanje krajevne skupnosti 3 občine, danes pa se kraj vse bolj prazni. Ostajajo najbolj delavni. Ostajajo tisti, ki so navezani na kraj. Kako živijo? Kaj delajo? Kakšen je utrip te majhne vasice v Konjiški občini? To smo skušali izvedeti na našem potepu po Jerneju in njegovi okolici.

V Jerneju smo bili: Damjana Stamejčič, Drago Medved in Branko Stamejčič.

DELO ZA SADOVE JUTRI

V tesni sobici jernejske šole so se zbrali predstavniki vseh krajevnih organizacij in krajevne skupnosti; Jože Koropec, predsednik krajevne skupnosti, Florjan Trunkl, predsednik krajevne organizacije SZDL, Stefan Trunkl, podpredsednik krajevne organizacije SZDL in predsednik prosvetnega društva Jernej, Jože Lažeta, vodja delegacije krajevne skupnosti, Ignac Tomažič, član organizacije ZB in Aleš Capl, predsednik krajevnega odbora RK. In čeprav so bili vaški možje v začetku malce zadržani (preden so prišli na zmenek z nami, so seveda zavili v vaško trgovino in tam izpil kozarček sta močnega za korajžo), je pomenek kaj hitro stekel. Beseda je najprej nanesla na delo krajevne skupnosti in krajevnih organizacij, na njihovo vlogo in medsebojno sodelovanje. Florjan Trunkl je zatrdil, da je delo vseh družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti v Jerneju pri Ločah (konjiška občina) popolnoma usklajeno in da so rezultati tega pristnega sodelovanja vidni tudi navzven. Kot primer je vodja delegacije Jože Lažeta navedel izgradnjo vodovoda v Jerneju, ki je plod prizadevanj vseh organizacij in krajevne skupnosti ter seveda tudi vseh krajanov. Izgradnja vodovoda je namreč terjala od Jernejčanov veliko delovnih naporov (saj so večino del sami opravili), pa tudi denar so zbrali, zato so še toliko bolj ponosni nanj in na svoje uspešno delo. Na našem zmenku smo spregovorili tudi o načrtih krajevne skupnosti Jernej v prihodnjih letih. Sogovorniki so dejali, da želijo v letošnjem letu najprej urediti vaško pokopališče, nato pa bi se lotili temeljitega popravila ceste in izgradnje kulturnega in gasilskega doma v Jerneju.

Za ta objekta bodo izdelali načrte verjetno že letos, tako da bodo lahko v prihodnjih letih lažje načrtovali tudi porabo sredstev.

Od predstavnikov jernejske krajevne skupnosti smo nato izvedeli še marsikaj. Najprej to, da šteje krajevna skupnost Jernej 900 ljudi in da število krajanov iz leta v leto pada. To pa predvsem zaradi tega, ker večina mladih ljudi odhaja v večja industrijska središča, precej je tudi takih, ki so zaposleni v tujini. Na kmetijah zato ostajajo predvsem starejši ljudje, le redko kmetijo prevzame v svoje roke mlad gospodar. Vaški možje — naši sobesedniki — so bili zaradi tega zaskrbljeni in so jeli naštevati kmetije, ki so že danes brez gospodarja in zato propadajo. Pa tudi sicer se kmetje v tej zakotni krajevni skupnosti trdo borijo za svoj kruh. Narava je na tem končku sveta skopa, zemlja neplodna in daje le malo pridelkov. Kmetje se preživljajo predvsem z rejo živine in z vinogradništvom, ki pa prinaša v žep kmetom premalo denarja. Vse gospodarje je močno prizadejala tudi prepoved uvoza mesa v države članice EGS in »mesno krizo«, kot temu sami pravijo, še danes močno občutijo. Da bi si ustvarili boljše pogoje za življenje in da ne bi bili še naprej odvisni od skope narave, so se številni kmetje iz Jerneja in bližnjih zaselkov zaposlili v Konjicah, Zrečah, Velenju, Slovenski Bistrici ali v Celju, tako da z mesečnim zaslužkom zagotovijo družini vsakodnevni kruh.

Trdo je življenje teh ljudi, ki živijo tam góri nad loško dolino. In prav zato, ker je takšno, je še toliko bolj bojevito. Ne samo, da se bojujejo z naravo, bojujejo se tudi za lepši jutrišnji dan, za napredek...

OBLEDELI ZAPISKI PRIČAJO

Naše delo ne bi bilo lahko, če ne bi imeli na šolah tako zvestih kronistov, ki so leto za letom beležili zgodovino kraja, pričevanja o ljudeh, boleznih, življenju, ki je pretresalo kraj. Zvesti so ti zapiski, pa četudi se kdaj nasmejimo, ko bremo hvalilo Habsburžanom, nekaj let pozneje pa druga roka v besedah stresa nanje ogenj in pepel.

Jernejska šolska kronika je bogata. Kako tudi ne bi bila, saj je bil Jernej svoje dni mnogo živahnejši kraj kot danes, ko zaradi prometne odmaknenosti duh današnjih dni vse prerad zdrvi mimo... 105 let je stara prva jernejska šola.

Da, prva, kajti v Jerneju so kmalu dobili še drugo šolo. Le kakih 100 metrov je med obema in z izgradnjo le-te so si politiki nabrali med prebivalci nekaj glasov in še več političnega uspeha.

Ze 1920. leta beleži kronika začetek knjižniške dejavnosti, krožkov, knjižničarstva, dramskih skupin...

1921. leta je imela Jernejska šolska knjižnica že 79 knjig. Istega leta so kot učni pripomoček kupili zemljevid države SHS. 1921. leto je bilo hudo. Razsajale so ospice, kraj je prizadela suša, kakršne ne pomnijo.

Kronist se je uštel le v eni svojih trditveh: Takrat, ko je zapisal, da sime kralja Petra Osoboditelja, pod katerega egido je dozorela jugoslovanska nacionalna ideja, nikoli ne zbledi.

Leta 1922 so v Jerneju prvič videli stroj za košenje.

V šoli pa so to leto zabeležili

lep uspeh. Čeprav je pouk motila griža in srbečica, ki sta zahtevali precej žrtev, so pričeli s kmetijskim poukom, ki so ga učenci radi sprejeli.

Naslednje leto govori kronika precej o boju proti alkoholizmu, ki se razpase tudi med učenci. Najdemo prve slike obeh šol, obdanih s šolskim vrtom, ki je ponos Jernejčanov in v katerem se odvija kmetijski pouk. To šolsko leto je oder uprizoril 2 igrici, začelo pa se je tudi protialkoholno gibanje.

Se po nečem velja omeniti to leto. Pričeli so s tečajji za odraslo mladino in ustanovili prvi pevski zbor v kraju, ki je imel 18 članov.

1934. leta kronist obkokuje Aleksandrovo smrt, ki so mu v spomin na šolskem vrtu posadili lipo.

Med okupacijo kronike niso pisali. Leta 1947 jo je za težka leta napisal kronist po spominu.

»Življenje se je spremenilo, država propadla. Toliko hvaljena kraljeva vojska razgnana, tujec je zasedel domovino. Nekateri Jernejčani so se tega celo razveselili, a so po par mesecih spoznali nemške Hitlerjeve dobrote.«

Jernejčani so pričeli bežati v gozdove, da bi se ubranili potujčevanja in izseljevanja v S bivo. Kraj so poživil in osvestili z delom terenci. Prvič so javno prišli v Jernej partizani šele 20. aprila 1944, ko so trgovcu Furmanu spobrli vso zalogo, v gostilni pa še ves tobak.

Sledi kronika novih let, ko so imeli v Jerneju v dveh šolah 8 razredov, v katerih se je gnetlo tudi po 170 učencev. Številka nato strmo pade in po šolski reformi ostanejo v Jerneju le 4. razredi. Stari šoli pa sta potrebni obnovitve, na katero čakajo že vse oddelke, ko sta postali pretesni. Jernejčani ne pomnijo tistih dni...

„SEM VELIKIH LET“

Na klopi ob veliki krušni peči je sedela in zavoljo nerazumljivega sramu se je stisnila daleč v kot. Zbegano me je gledala z očmi, ki so jih prekrile že prve sence slepote. In kaj bi jih ne. Lentičeva Mica, ki smo jo obiskali tistega dne, je stara že 94 let in nosi časten naziv najstarejše krajanke. Toda odkrito povem, da jih še zdaleč ne kažejo toliko! Pa ne, da je brez gostih gub na obrazu, tudi zob nima in sliši že slabo, toda v njeni drži in hoji je nekaj trdega, klenega in zdravega, kar ji daje kljubovalen, mladosten izraz. Mama Mica živi skupaj z družino svojega sina v hišici, ki je odmaknjena iz Jerneja še kar precej globoko v gozd. Lentičevi skrbijo tudi za osemmesecnega Gregorja, Micev pravnuka in prisrčno je videti, ko se člena najstarejše in najmlajše generacije zarotniško umakneta v veliko izbo in ko začne prababica lju-beče treptajati malega Gre-

gonja po polulani ritki.

Sest otrok je imela Lentičeva mama, pa so ji trije zelo mladi umrli. Pravi, da jo dve hčerki pridno obiskujeta in da je sin, pri katerem živi, dober z njo. Danes da ni težko živeti, je dejala, dovolj je kruha za vse. Hudo je bilo takrat, ko svojim otrokom ni mogla dati kruha, ko je bil oče daleč stran, na fronti. In takrat je z lakoto prišla tudi bolezen, pa smrt. Toda Mica noče misliti nanjo.

»Zdrava sem,« pripoveduje o sebi, »samo oči me boljše in slišim bolj slabo. Vseeno pa rada pogledam vsak dan v hlev k živini. Tako mi ure treje minevajo. Tudi v goščo bi šla rada, pa se bojim, da se bom udarila, ker sem na očeh bolj slaba. Kaj pa hočem, če sem pa že tako velikih let!«

Korenina je tale Mica in želi si živeti. Trdno se oklepa življenja in z ove-lo roko še naprej ziba otroka v brezskrben sen.

Jernejski »veljaki«

JAVNA RADIJSKA ODDAJA V ŽALCU

V ZNAMENJU ŠPORTA

Našo prvo letošnje javno radijsko oddajo smo pripravili v Žalcu s sodelovanjem občinskega sindikalnega sveta in pod pokroviteljstvom Gradnje. Namenjena je bila razglasitvi rezultatov na lanskih sindikalnih športnih igrah v občini Zalec, ki imajo že dolgo tradicijo.

V dvorani se je zbralo lepo število obiskovalcev. Priznati moramo, da nismo pričakovali tako lepega obiska in tako hvaležne publike, ki je pozdravljala vsakega nastopajočega pa tudi sodelovala, ko je bilo treba.

Oddajo je odprl harmonikarski ansambel žalske glasbene šole, ki deluje že več kot 10 let. Mladi harmonikarji so s svojim igranjem, mladostjo in resnim nastopom ustvarili pravo vzdušje. Vse priznanje

si zasluži za svoj trud Marjan Kozmus, ki orkester vodi. Sledil je pogovor z Adijem Vidmajerjem, tajnikom telesnokulturne skupnosti, članom komisije za šport pri OSS Zalec in organizatorjem športne dejavnosti v občini. V razgovoru je Adi povedal nekaj misli o nadaljnjem razvoju in rasti sindikalnega športa v občini ter o načrtih za razvoj različnih oblik rekreacije za delovnega človeka. V imenu pokrovitelja oddaje — žalske Gradnje, je spregovoril Rudi Cilenšek, sekretar podjetja. Povedal je, kako se jim je obrestovala specializacija in preusmeritev na proizvodnjo Scheidel dimnikov, s čimer so sanirali podjetje in ga postavili na novo kakovostno raven. Načrti Gradnje so veliki. Upravičeno veliki. S

Olga Markovič, celjska humoristka, je najbolj ogrela občinstvo. Potem, ko je povedala Prešernovo Lepo Vido kar v petih jezikih, seveda nekoliko po svoje in prirejeno, smeja kar ni hotelo biti konec.

svojimi dimniki se nameravajo še močneje vključiti v boj za snažnejše človekovo okolje.

Ob razglasitvi rezultatov lanskih sindikalnih športnih iger v občini je predsednik OSS Zalec Veno Satler podelil pokale najboljšim ekipam. Prvo mesto so že tretjič zapored osvojili športniki šempetrskega SIP, s tem pa je v njihovo trajno last prešel tudi prehodni pokal.

In ker je bila cela oddaja v znamenju športa, smo občinstvu predstavili tudi nekaj športnikov. Vabilu sta se odzvala kegljavka Magda Urh, in rokometnaš Vlado Bojovič, v zadnjem trenutku pa je na oddajo prispel tudi Peter Svet.

Magda Urhova je povedala, da kljub družini nima težav s športnim udejstvom. Tudi mož je namreč vnet športnik, zato razumevanja v družini ne manjka.

Vlado Bojovič je že stalni član naše rokometne reprezentance. Letos je, na primer, z njo silvestroval v Tunisu, kjer je bil velik mednarodni rokometni turnir. Silvestroval je ob palačinkah — z ribami. In Peter Svet? Pred dnevi se je vrnil s turneje, na kateri je, naprimer, vnovič sodeloval na silvestrskem teku po ulicah Sao Paola. Lepo silvestrovanje, čeprav naporno kot le kaj.

Seveda tudi zabavnih točk ni manjkalo. Skupina Ultra je še enkrat dokazala svoje velike možnosti in sposobnosti, občinstvo pa se je še posebej razveselilo nastopa znanega zagrebškega pevca Dada Topića. Dado služi vojaški rok v Celju in ob razumevanju starešin se je rad odzval našemu vabilu. Tudi ansambel Borisa Terglava je lepo popestril našo oddajo — ljubitelje domačih viž so razveselili z dvema polkama in valčkom.

Moški pevski zbor Svobode je pod vodstvom Marjana Kozmusa zapel dve zahtevni pesmi. Pozna se jim, da skupaj pojejo že sedem let.

Še eno presenečenje smo pripravili za obiskovalce. Humoristka Olga Markovič je navdušila vse s svojimi »večjezičnimi«
priredbami Lepe Vide.

Skratka, oddaja, ki je minila v znamenju športa, je bila prijetno doživljaj za vse. Dober obisk pa dokazuje, kako zelo si občinstvo želi podobnih oddaj.

Tekst:
BRANKO STAMEJČIČ

Foto:
DRAGO MEDVED

Janez Pirnat (levo) je vodja ekipe SIP Sempeter, ki je že tretjič zapored osvojila pokal zmagovalca v sindikalnih športnih igrah. Pokale je podelil predsednik občinskega sindikalnega sveta Veno Satler.

V imenu pokrovitelja, žalskega gradbenega podjetja Gradnja je na oddaji v razgovoru z Brankom Stamejčičem povedal več o podjetju in njegovih uspehih sekretar Rudi Cilenšek.

V naši nagradni igri so morali tekmovalci povedati kaj več o športu v Savinjski dolini. Največ o tem je vedel Nande Kroflič (desno) iz Prebolda in si pridelal nagrado Garanta iz Polzela.

Oddajo so s svojim nastopom odprli harmonikarji žalske glasbene šole. Njihov orkester deluje že več kot 10 let.

V žalski kinodvorani se je zbralo veliko obiskovalcev. Priznati moram, da smo se pred oddajo nekoliko bali za obisk. Zato smo bili še bolj zadovoljni, še posebej, ker je bilo občinstvo hvaležno. Pozdravljalo je nastopajoče, sodelovalo, ko je bilo treba.

Moški pevski zbor Svobode iz Žalca je pod vodstvom Marjana Kozmusa s svojim nastopom lepo popestril oddajo.

NASTOPILO SO:

Na oddaji so nastopili: Skupina Ultra, Dado Topić, ansambel Borisa Terglava, moški pevski zbor Svoboda iz Žalca, harmonikarski orkester glasbene šole Zalec, Olga Markovič ter športniki: Peter Svet, Vlado Bojovič in Magda Urh.

Oddajo pa so omogočili: Gradnja Zalec, občinski sindikalni svet Zalec, Garant Polzela, Tekstilna tovarna Prebold in Tovarna nogavic Polzela.

Vsem nastopajočim in tistim, ki so oddajo omogočili, se še enkrat najlepše zahvaljujemo.

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce, ki bodo pravilno rešili nagradno križanko, bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

- 1. nagrada: 100 din
- 2. do 6. nagrada: po 50 din

Izrezek z rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo NOVEGA TEDNIKA, 63000 Celje, Gregorčičeva 5. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrтка, 30. januarja.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno 9. januarja, smo prejeli 132 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): **ANUSKA DRGAJNER**, 63000 Celje, Ul. bratov Dobrotinskih 13

2. do 6. nagrada (po 50 din) prejmejo:

JOZE LIPUŠ, 63232 Ponikva, Dolga gora 17

IVANKA KOZAR, 61430 Hrastnik, Trg F. Kozarja 16

IVICA RAJTMAYER, 63000 Celje, Nušičeva 4

MATJAZ TROJAK, 63270 Laško, Rimska c. 4

MARIJA KOVAČ, 63000 Celje, Ljubljanska 9

Rešitev nagradne križanke

Vodoravno: Split, praksa, trasa, Rangun, rovt, koks, PD, asa, Solea, le. hp, otrok, mer, oe, ring, gens, tkalka, sonce, ateist, Asuan.

HUMOR

Angleški filozof Herbert Spencer je odlično igral biljard in je bil zelo ponosen na to svojo spretnost. Nekoč je izzval mladeniča, ki so mu ga predstavili kot dobrega igralca. Mladenič je zmagal in do kraja uža-

ljem Spencer mu je dejal:

»Dragi gospod, zmeroma spretnost v igranju biljarja da je dokaz dobre vzgoje; če pa je kdo v vasu letih že tako močan igralec, dokazuje, da je morda dosti kaj slabo porabil.«

Ko je francoski književnik Henri Beylie-Stendhal prvič videl Méri-meeja, je rekel:

»Kdo pa je tole grdo sloveče zlobnih oči, s pri-nhanim nosom?«

Ko pa je Méri-mee za-gledal Stendhala, je vprašal:

»Kdo pa je tistile debe-luh z velikanskimi zaliz-ki in mesarsko glavo?«

Grški pesnik Timon, ki je slovel po sovraštvu do vseh ljudi, je dostikrat rekel:

»Sovražim zlobne, ker so zlobni, in druge, ker jih prenašajo.«

Akademik La Condamine je bil popolnoma gluh. Nekoč je na seji akademije med neskončno dolgim in dolgočasnim govorom nekega akademika zaspal.

»Glej, glej!« je rekel Piron. »La Condamine je zaspal, kot če bi slišal!«

Grški kipar Poliklet je delal dva podobna kipa hkrati. Enega je klesal javno, drugega naskrivaj. Pri drugem je pustil prost razmah svojim sposobnostim, pri prvem pa je upošteval nasvete vseh. Ko sta bila kipa sklesana, je razstavil drugega poleg drugega. Sodba javnosti je bila enoglasna: prvi kip ni ugajal, drugega so hvalili vsi.

»Atenci,« je tedaj rekel kipar, »kip, ki vam ni všeč, je vaše delo, tisti, ki ga občudujete, pa moje.«

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12					13					
14				15					16	
17				18					19	
20			21						22	
23			24						25	
26			27						28	
29									30	

Vodoravno: 1. ime Grčije kot rimske province, 6. narečno ime za krasto, 12. prečna nit v tkalnini, 13. lestva, 14. sneg, ki ga prekrija zmrznjena skorja, 15. vzhodnoindijski fižol, 16. različna soglasnika, 17. tulec, škatljica, etui, 18. hrošč, 19. avtomobilska oznaka Forina, 20. sosednji črki v abecedi, 21. gips, sadra, 22. pripadnik Inkov, 23. dve črki iz besede CIK, 24. slonov čekan, 25. gora v bližini Triglava, 26. tirolski pevec, 28. špan-ski pesnik in dramatik (Federico Garcia, 1899-1936), 29. bog prave me-re pri starih Grkih, 30. pripadnik eleatske šole.

država, 2. napovedovanje prihodnosti po položaju zvezd, 3. ljubkavalno ime za očeta, 4. japonska de-narna enota, 5. okrajšani podredni veznik, 6. globlja vdolbina, 7. go-jitelj, 8. desni pritok Do-nave, ki teče skozi Mün-chen, 9. okrajšava za No-vi Tednik, 10. priprave za določevanje teže, 11. ob-lastnik, ki ima neomejeno, samovoljno oblast, 15. re-ka v Angliji, ki se izliva v Bristolski kanal, 18. se-me kakaovca, 21. roman angleškega pisatelja Dani-ela Defoa (... Flanders), 22. madžarsko moško ime, 25. kraj na Notranjskem, ki ima ime po colnini, ki so jo tu nekdanj pobirali, 27. avtomobilska oznaka Dobova, 28. zgolj

Navpično: 1. sosednja

Organizacija združenega dela

»ALPOS« Šentjur pri Celju

razpisuje na podlagi sklepa kadrovske komisije naslednja delovna mesta:

1. tehnologa za cevarno
2. konstrukterja
3. samostojnega referenta za raziskavo trga
4. referenta za prodajo cevi
5. referenta za osnovna sredstva in drobni material
6. lesnega tehnika
7. konstrukterja orodij za odrezavanje in krivljenje

Kandidati morajo izpolnjevati za navedena delovna mesta pogoje:

- pod 1. diplomirani strojni inženir
- pod 2. diplomirani strojni inženir
- pod 3. diplomirani ekonomist
- pod 4. končana I. stopnja tehnične ali ekonomske fakultete
- pod 5. srednja ekonomska šola
- pod 6. srednja lesna šola z 2-letno prakso
- pod 7. srednja tehnična šola — strojna smer s 5-letno prakso na konstrukciji orodij.

Rok razpisa je 15 dni od dneva objave razpisa.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema organizacija združenega dela »ALPOS« — Šentjur pri Celju.

CIGANKA — povest iz domačih hribov

45

Tako sta mabili dve leti. V tem času se je oglasilo pri Pavli — to ime ji je ostalo in je nihče ni klical za Julko — že kakih deset ženitov; toda vse je odbila. Ravnjak se ni oziral več po kakih nevesti in tudi na ženitev ni mislil. Za šupansko čast se je zahvalil in se je vedno bolj ogibal ljudi in živel čisto sam zase.

Neko nedeljo je popoldne prišla Kristina, ki je še vedno služila na Ravnah, čevljarjevo Urško obiskat. Tej je potožila:

»Pri nas je vse narobe. Ne pri delu in ne pri jedi ni pravega reda. Po hiši je nemarno, gospodar nima pravega veselja in je po ves teden gor v planini. Če ne pride gospodinja k hiši, bo šlo vse na kant.«

»Zakaj ne vzame Pavle?« je vprašala Urška.

»Pavla ga noče več.«

»Ali ti tako gotovo veš?«

»Jerca pravi tako.«

»Na Jerčine besede se ne moreš vedno zanašati. Jerca je na moške huda in Pavle noče od sebe pustiti... Kristina, Pavlo bi morala kdaj vprašati; saj včasih se večkrat snideta.«

»Saj sem ji že rekla, le ne bi spet hotela na Ravnne. Pa je postala rdeča, ko kuhan rak in se dejala, da gre rajši v samostan, ko še enkrat na Ravnne.«

»Hohohoh, hohohoh,« se je zakrohotal Cenc. »Ako žensko bele tedaj, ko je že čez dvajset let, prime misel na samostan, ji ni zaradi obljud, ampak zaradi nesrečne lju-bezni.«

»Kaj pa se potem ne zmenita?« je vprašala Urška.

»Pavla ima svojo glavo, Ravnjak pa svojo bučo. To ti je kakor pri onih dveh bučah na nebu: eden za drugim leta-ta sonce in mesec in se ne moreta dobiti... Skup bi ju bilo treba spraviti, da poštona tresneta eden od dru-gega, to bi potem kmalu zamesili pogačo za gostijo.«

»Moj Bog, če se skregata, bo se manj upanja, da se najdet.«

»Kristina, tega ti ne razumeš, ampak moja, ta se ra-zume na to. Dva, ki se res rada imata, se morata enkrat na teden skregati. Ljubezen potem bolj trdno drži.«

»Cenc,« je zapila Urška, »ali sva se midva kdaj skre-gala?«

»Midva ne — ampak ti si se kregala name, jaz pa nate. In ko je burja minula, je sonce še lepše sijalo ko prej.«

Urška se je nasmejala in menila:

»Če si tak mojster, daj, daj, da bo Ravnjaku in Pavli tudi tako zasijalo!«

»Zakaj pa ne? Ko bi ju le skupaj kdo spravil, da se po-menita!«

»To venčar ne bo težko.«

»Pa je težko. Ve ženske ste prebrisane — vdenite mi nit; zašival bom že jaz tako, da se ne utrga nikoli več.«

»Nekam bi ju bilo treba zvabiti.«

»Da. Ali kako, kdaj in kam?«

»Ravnjak je zdaj gori v planini,« se je oglasila Kristina.

»V planini? Kaj počne tam?«

»Živino ima gori. Sam je pri živini, ker mu je Jozza zbolel in domov šel.«

»Kako dolgo ostane gori?«

»Dva, tri tedne gotovo. Jutri mu moram nesti zabejo, moko, kruh in jajca, da bo imel za kak teden. Rad je v planini.«

»Verjamem. Gori ni ljudi in z nikomer mu ni treba go-voriti,« se je hehljala Urška.

Cenc je nasršil obrvi in z usnino lovil brke v usta; vi-deti je bilo, da misli. Čez nekaj časa je znil:

»Hm, hm, v planini bi bil pravi kraj, da se najde tak raztrgan par.«

»Ko bi bila Pavla gori, da,« je rekla Urška; »ali veter je ne bo nesel gor, sama pa ne gre, ne.«

»Toliko pameti imaš v glavi kakor tista Lotova žena v starem testamentu. Dolgi lasje — kratka pamet! Če ne gre, jo je treba vleči.«

»Le vleči, če misliš, da si tako pameten!«

»Jaz imam pretrdo roko. Vleči moraš ti.«

»Kako neki?«

»Prav brez vsake coprnije! Poslušajta!... Se danes se zaobljudiš k sviti Uršuli na Goro. Jutri popoldne ali na večer, ko odrine Jerca v mesto, se spravi dol v Ožbolt k Pavli in jo povabiš, naj gre s teboj na božjo pot. Gotovo bo voljna, ker ji bo samji dolgočas doma. Pojutrišnjem pojdiša s prvim svitom čez Kozjak na Goro. Molita za-radi mene, kolikor hočeta: dolgo ali kratko, glavno je, da si vzameta obilno popotnico s seboj in tudi kaj takega, da tebe; to je zaradi korajše potrebno. Dol pa ne hodita čez Kozjak, ampak okoli na Jankovec. Pavli rečeš, da je

sicer nekoliko dlje, da pa je pot lepša in po senci. Če imaš količkaj soli v glavi, boš že tako uredila, da srečata Ravnjaka. Če pa imaš precej soli v glavi, boš našla tudi iz-govor, da ju sama pustiš in kam izgineš. Če pa nikakor drugače ne pojde, tedaj zažmi vse, kar ti je v močganih, primi ju in jima v nos povej, naj šti že posodita pamet in naj spregledata, kar je vsemu svetu jasno: da sta eden drugemu namenjena; vzameta se naj in konec!«

To si je Cenc presneto dobro izmislil. Urška je bila tudi kar navdušena; le-to jo je še skrbelo, da bi s Pavlo Ravnjaka zgrešili, kajti planina je bila dolga in široka. Zato je prosila Kristino:

»Kristina, ko neseš jutri tiste reči gor, dobro poglej, kje se pase Ravnjakova živina! Pa povej mi, ko se vrneš!«

Dekle je obečalo, da bo pogledalo in, če bo treba, bo Ravnjaka še posebej vprašala, kje bo pojutrišnjem z ži-vino.

Tako so bile vse niti vdele.

Drugi dan je šla Urška popoldne na pot. Bila je dobre volje in vsa pisana: čevlji so bili rjavi, nogavice sive, krilo zeleno, predpasnik rumen, jopca rdeča, ruta bela; v eni roki je držala leskovko, v drugi pa torbo.

Na kraju gozda je srečala Kristino, ki ji je povedala, da je ta teden Ravnjak z živino na Tratah, torej prav blizu Gore.

Urški pa ni bilo videti, da bi ji šla molitev kaj prida od srca. Venomer se je premikala, da je klop škripala in ječala, zdaj je prevrnila klečalnik, zdaj zopet ji je zadel rožni venec na tla. Sklila je na Pavlo, in ko se ji je zdelo, da polzijo Pavli solze policu, se je potuhnila in zno-va poskusila z angelskim čaščenjem... Eno uro je pre-stala, potem pa je dejala Pavli, da de je že namočila in da je lačna. Na trati za zvonikom sta se usedli. Urška je pogrnila prt in razdelovala po njem jajca, klobase, kruh in dve steklenici: v eni je bila kava, v drugi vino.

»Jej, jej!« je silila Pavlo in grizla klobaso. »Saj bom vse sama pojedla.«

»Saj nisem lačna,« je dejala Pavla in otožno gledala po gorah.«

»Na, pij!« je natočila Urška.

»Vino imaš?« se je začudila Pavla.

»Na, moraš!«

MINERVA

SKRBI ZA DELAVCE IN KRAJ

Minerva iz Zabukovice je v zadnjih nekaj letih naredila izreden korak naprej. S preišljenimi investicijami, odpovedovanji v pravem trenutku, ob zavestnem zanemarjanju družbenega standarda, za kar so se izrekli vsi delavci, so si ustvarili močno proizvodnjo, ki so jo v nekaj letih razvili do optimuma.

Tovarna se je spremenila, se posodobila, postala je sestavni del kraja, v katerem se je rodila in ki ga je ne le vsebinsko, tudi fizično spremenila.

Prišel je trenutek, ko so se načrti, ki so jih gojili več let, uresničili. Ko so razvili svojo tovarno in postali največji proizvajalec cevi.

Prišli so časi, ko so z izrednimi tehnološkimi rešitvami in konstruktorskimi napori ustvarili skoraj neverjetno — potujočo tovarno v kontejnerjih, ki se lahko seli iz kraja v kraj in tam proizvaja vse potrebne dimenzije cevi.

Dosegli so za jugoslovanske razmere še do večeraj nepojmljiv uspeh in se ob vsem usposobili še za proizvodnjo izredno velikih profilov cevi. Ze danes proizvajajo profil 400 mm. Ze v bližnji prihodnosti bodo dosegli skoraj neverjeten profil cevi — kar cel meter bo njen premer. Vendar to še ni vse — zadali so si cilj ustvariti cev s premerom 5 metrov in takšne cevi vnesti v svoj pešter proizvodni program. Vse to in še mnogo več so v borih nekaj letih ustvarili v zabukoviški Minervi.

Istocasno niso pozabili na svoje delavce. Čeprav jim v družbenem standardu niso nudili veliko — treba je bilo ustvariti takšno tovarno, kot so jo vsi želeli — delavcem v Minervi nikoli ni šlo slabo. Osebnih dohodkov so bili vselej dobri. Temeljni cilj Minerve v prihodnjih letih pa postaja, prav zaradi odpovedovanja v preteklosti, skrb za delovnega človeka. Za njegovo dobro počutje. Za življenje in standard kraja, v katerem delovni človek živi svoj prosti čas.

K tej borbi za lepši delavcev jutri pa bodo prispevali vsi. Kot so vsi verjetnemu razvoju svoje prispevali k naravnost neverjetnemu razvoju svoje tovarne.

Dovolj smo pripovedovali o Minervi, njenem razvoju, uspehih in ciljih. Prepustimo besedo še nekaterim delavcem, samoupravljalcem, aktivistom. Tistim, ki so pomagali, da je Minerva danes to, kar je. Največji domači proizvajalec polietilenskih plastičnih cevi za vodovod, kanalizacijo, namakanje, drenažo, kolektorje...

Vinko Sentočnik je predsednik poslovnega odbora v Minervi. Odbor ima sedem članov in je tesno povezan z delav-

skim svetom. O delu odbora je Vinko Sentočnik povedal:

»Delo odbora je dobro, saj tekoče spremljamo vse probleme, ki se pojavljajo in seveda pomagamo pri reševanju teh problemov. Najbolj pozorni smo do gospodarske problematike, saj je dobro gospodarjenje osnova našega napredka.

Do letos smo namreč v Minervi skrbeli za povečevanje proizvodnje in to je bila osnova naše uspešnosti. Sedaj smo dosegli optimum pri količinski proizvodnji in po-

Alojz Podvratnik

smislu naš cilj izboljševanja zato v proizvodnjem nje produktivnosti, boljše izkoriščanje materiala, iskanje notranjih rezerv, ki so še, ter seveda izboljševanje kakovosti, ki je osnova naše proizvodnje.

Naj z nekaj podatki popestrim besede o uspešnosti našega poslovanja lani in povem o naših načrtih za leto 1975.

Ustvarili smo nekaj nad 7 milijard starih dinarjev in tako za več kot pol milijarde presegli naš cilj. Dohodek je bil kar za 10 odstotkov višji, kot smo planirali. Porasla je tudi ekonomičnost, kjer smo presegli celo ostro zastavljen plan, posebej pa smo ponosni na visoko stopnjo produktivnosti, ki je kar 17 odstotkov nad planirano. Izred-

no visoka je tudi akumulacija.

Za planom smo zaostali le pri skladu ostalih dohodkov, ki pa je bil manjši zaradi visokega porasta zakonskih obveznosti. Plan za letos izhaja iz prej naštetih ciljev. Proizvodnje ne mislimo zviševati, izboljševati pa nameravamo ekonomičnost saj naj bi po načrtih na 100 vloženih ustvarili 138 dinarjev. Izboljšati nameravamo tudi produktivnost ter poiskati rezerve in na ta način doseči 10 milijard celotnega dohodka.

Marjeta Lakner

Milan Zupanc je sekretar osnovne organizacije ZK, ki šteje 17 članov, kar je približno 8 odstotkov vseh zaposlenih. O delu organizacije je povedal:

»Naša organizacija je še mlada, kot je mlado podjetje. Po ustanovitvi ni bilo lahko pričeti dela, saj izkušenj ni bilo. Uspeli pa smo v tem, da smo se trdno povezali z ostalimi organizacijami v tovarni in v kraju, z načrtnim kadrovanjem pa smo tudi okrepi lastne varste. To, da vselej nastopamo enotno, je pokazatelj uspešnosti naše organizacije.

Za velik uspeh štejem povezovanje z organi delavskega nadzora v Minervi in z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti, pred-

vsem z delegati. Tu pa nas čaka še veliko nalog pri dograjevanju začetnih odnosov.

Ena nalog, ki ji posvečamo stalno pozornost, je družbenopolitično izobraževanje. Neredko smo pripravljali lastne oddelke političnih šol, v katerih želimo čimbolje usposobiti samoupravljalce. Tudi letos smo v te šole kadrovali 18 kandidatov za prvo in 4 za drugo stopnjo. Precej smo naredili tudi na področju obveščanja, ki je na visoki ravni. Čeprav nimamo glasila, naš kolektiv ni ne-

Slavko Storman

obveščen. Oglasne deske so vedno urejene, pomembno gradivo dobi vsak član kolektiva, pogosto pripravljamo zbere kolektiva, razmišljamo pa tudi že o informacijskih skupinah. Rezultati obveščenosti so že tu, saj vsakodnevno opažamo porast interesa slehernega delavca za dogajanja v tovarni.

Nadaljevanju omenjenega dela in uresničevanju zadnjih partijskih sklepov o gospodarski stabilizaciji in varčevanju bo bo letos posvetili največ skrbi.

Slavko Storman je predsednik komisije za delavski nadzor, ki šteje 5 delavcev, od tega so štirje neposredni proizvajalci. O delu komisije je povedal:

»Tudi naša komisija je spočetka »stavala« in se

Milan Zupanc

Vinko Sentočnik

iskala. Verjetno je bilo tako z vsemi. Menim, pa, da smo sedaj led prebili in da dobro delamo. Imeli smo še pet sej, na katerih smo obravnavali stroške kilometrin, dnevnice itd. Pregledali smo civilno-pravne pogodbe, pogodbe o kooperacijah, sodelovanju, tekoče zasledujemo delo samoupravnih organov in uresničevanje njihovih sklepov. Vsi delavci tudi vedo za našo komisijo, vedo, da jim lahko pri odpravljanju nepravilnosti pomagamo. No, vsaj zaenkrat, pritožb ni bilo.

Pripravljamo že tudi program dela za leto 1975, v katerem bomo največ pozornosti namenili nadzoru nad kakovostjo našega poslovanja, kakovostjo izdelkov ter razvoju samoupravljanja in samoupravnih odnosov. Za konec morda še kratko poročilo. Lani je bilo v Minervi 10 zborov delavcev, 13 sej delavskega sveta, 11 sej poslovnih odborov, 13 sej odbora za medsebojna razmerja, 11 sej sindikalnega odbora in 5 sej odbora za varstvo pravic delavcev. Tudi te številke govore o aktivnosti vseh organov, ki vse sklepe izvajajo v rokih, kot so zastavljeni.

Marjeta Lakner je tajnica izvršnega odbora sindikata, s katerim pa so imeli minulo leto v Minervi smolo. Zamenja-

li so se namreč kar trije predsedniki.

»To se je odrazilo tudi na delu in zato nas v bodoče čaka še več nalog. Največ dela bomo namenili razvoju družbenega standarda zaposlenih, zavzeli se bomo za nadaljnje sporazumevanje o delitvi osebnih dohodkov.

Tudi minulo leto smo bili kljub težavam aktivni. Pozorno smo spremljali priprave na sindikalne kongrese in njihov potek. Sklepi kongresa nam bodo vodilo pri delu letos, saj se z njihovim uresničevanjem dejansko spreminja vloga sindikata in raste njegov pomen v kolektivih in drugod.

Lani smo tudi začeli z različnimi oblikami rekreacije delavcev, ki imajo na voljo telovadnico v Grižah, skupno hodimo na kegljanje, sodelovali pa smo že tudi na sindikalnih športnih igrah.

Organizirano imamo tudi družbeno prehrano, vendar pa nam hrano vozijo iz Celja. Razmišljamo že o svoji kuhinji, kjer bi delavcem nudili več. Zajtrk in kosilo.

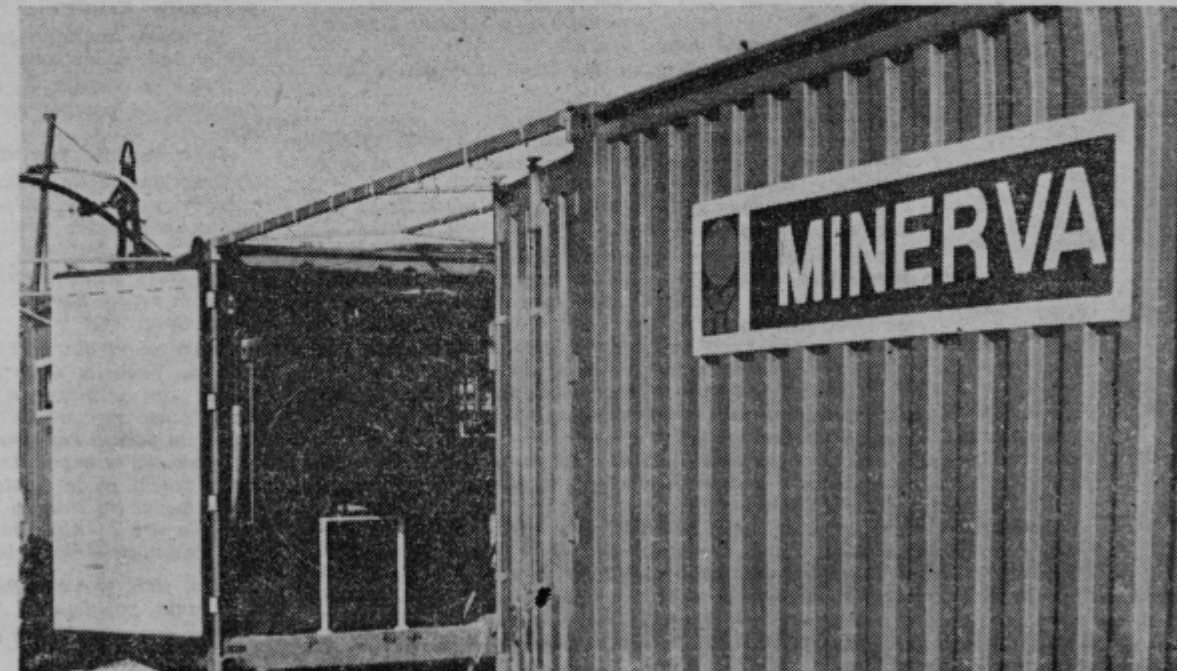
Skrbimo tudi za letovanje delavcev. Tako imamo 3 avto-hišice, ki so poleti na morju, letos pa bomo kupili še dve.

Alojz Podvratnik je predsednik devetčlanskega delavskega sveta. O delu najvišjega samoupravnega organa je povedal:

»Delavski svet se sestaja po potrebi, navadno pa dvakrat mesečno. Z delom tega organa sem zadovoljen, saj smo pri delu resni in odgovorni. Problemov nam ne manjka, saj tovarna še raste, se razvija in se reorganizira. Vse to pa pogojuje spremljajoče se težave. Delavski svet dobro sodeluje s poslovnim odborom, prav tako z organizacijo ZK.

Veseli me predvsem, da se člani DS zavedamo, da zastopamo celoten kolektiv in ne svoje mnenje. Zato je vedno veliko razprav, preden sklepamo. Četokrat se pred tem posvetujemo še z vodstvi političnih organizacij, delegati in strokovnimi službami.

Zelim si le, da bi se ti odnosi še poglobljali in da bi skupaj čimbolje pripomogli k hitremu razvoju Minerve.rom.

Staša Gorenšek

ŠIROKO, OHLAPNO

Ce boste počasi že začele misliti na spomladansko garderobo, saj zimske skoraj sploh ne potrebujemo, potem vam danes svetujem dva modela lahkih prehodnih plaščev. Narejena sta po vseh zapovedih trenutne aktualne mode, ki pravi, da je moderno vse tisto, kar je široko, ohlapno, mehko in valovito. Kroj za tak plašč je silno preprost: od ramen navzdol se širi navzven, široki so tudi rokavi, ki imajo zavihani rob ali pa kar zvonasti. To pa je tudi vse — celo ovratnika ni treba in pasu tudi ne. Morda ob straneh vstijemo še dva žepa in se odločimo za globoko gubo zadaj. Narejen je iz lahke volnene flanele, za katero ni ni potrebno, da je podložena in se bo nosil kar lepo in prijetno.

Pod tak plašč bomo lahko oblekle vse od širokih kril, do tistih nabitih, ohlapnih oblek. Res se ne more ponašati z eleganco, zato pa je plašč toliko bolj udoben, preprost in — moderen.

ZDRAVNIK ODGOVARJA - SVETUJE

Vprašanje: Naš bralec B. T. B. toži o bolečinah v prsih pri telesnem naporu, pri hitrejši hoji, bolečina pa sega tudi po roki.

Odgovarja dr. Milán Bekčić: V prvih letošnji številki NT so podrobneje opisane vrste bolečin v prsih, s katerimi se zdravnik v praksi najpogosteje srečuje. Čeprav nastane 90 odstotkov bolečin v prsih zaradi srčnih obolenj, je treba upoštevati še druga, številna, stanja, mora zdravnik to mnenje potrditi

ali ovreči. Preprosto rešitev na videz zamotanega problema bomo odpravili v specializirani zdravstveni ustanovi, če posnamemo elektrokardiogram ter opravimo vrsto rentgenskih in laboratorijskih preiskav.

Jakost bolečine v prsih in resnost vzroka ugotovimo samo, če opravimo vse potrebne preiskave.

Z napotnico splošnega zdravnika vam priporočamo pregled pri zdravniku-internistu v celjski bolnišnici.

zaupno

SEM VELIKA NESREČNICA

Stara sem skoraj 15 let in hodim zadnje leto v osnovno šolo. Sem zelo velika nesrečnica. Veš, Nataša, moram ti zaupati, kaj mi sploh je. Oh, saj sem že mislila narediti samomor, pa ga tudi bom, če mi ti ne daš nasveta.

Med nogami, oziroma nožnicama mi rastejo dlačice, tako, da se mi to zelo vidi v šoli pri telovadbi. Zaradi tega sem zelo nesrečna, pa tudi na morju sem, kadar sem v kopalkah. Ta rast se mi zelo hitro širi in čisto sem že obupala, ker ne najdem pravega nasveta proti tej nadlogi. Imam pa tudi zelo kosmate noge, čeprav sem drugače s svojim razvojem zadovoljna. Povej mi, lepo te prosim, katera maža pomaga odstraniti dlačice. Povej, kako se ji reče in kje se dobi. Ali potem ne rastejo več, če se enkrat namažeš ali pa če večkrat? Nikar mi ne brusi belih ali črnih vran, kot se temu pravi. Prosim, ubogaj me in mi takoj odgovori, drugače pa bom naredila samomor. Koliko pa stane, pa mi tudi napiši. Pa ne kompliciraj, prosim te! Ze vnaprej ti hvala, hvala, hvala. Se se ti bom oglašila.

SMILJANA

Draga Smiljana,

hitim, da te ubogam, ker me stiska bojazen, da v kratkem času narediš samomor. In to zaradi čisto normalnih dlačic, ki so ti začele poganjati med nogami. Imela jih je že Eva, in ker si ti njena potomka, poganjajo čisto po žensko tudi tebi. Namesto da bi bila vesela tega znaka ženskosti — ti pa, naredila bom samomor, tega ne prenesem več, povej mi mažo, da jih odstranim.

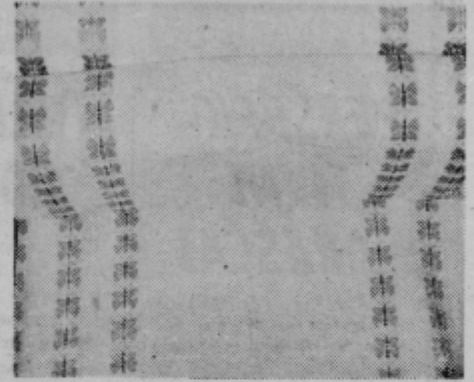
NORMALEN pojav je to, draga Smiljana, in ne morem razumeti, da tega ne veš. Pa še tole za poduk: nožnico imaš samo eno in ne dveh, predelu, kjer ti poganjajo dlake, pa se pravi mednožje.

Nisi še nikoli videla slike gole ženske? Polni so jih kioski, vrata in ti pa hodiš mimo z zavezanimi očmi in ne opaziš temnega madeža med nogami lepotice. Velja celo pravilo, več je tega, bolj je spolno privlačno, mikavnejše. Ti pa — naredila bom samomor, ne morem več. Zaradi dlačic, zaradi čisto majhnih dlačic med nogami? Veš, kaj govoriš? Le tvoja mladost je opravičilo za tako neprimerno govorjenje. Verjetno vse skupaj ni niti tako hudo, kot misliš sama. Najbrž boš malo bolj poraščena kot tvoje sošolke, a to ni nič hudega. Se dorasla nisi, zato bi jaz najprej počakala, da ti zrastejo vse dlake. Šele potem bi odstranila tiste, ki se ti zde odveč. Danes pa samo slutiš nadlogo, ki naj bi te vznemirjala, drugega pa še nič. Če pa ti medtem pogleda pri telovadbi kakšna dlačica izza hlače, pa ni nič hudega in že sem rekla, da je to celo vznemirljivo, najbolj pa za moški svet.

Danes ti ne bom nobene maže svetovala, pa me kolni ali zmerjaj kolikor hočeš, v tvojo grožnjo s samomorom pa tako ne verjamem.

NATASA

priporočamo

Iz blaga za namizne prte (sintetika, 150 cm širine) si lahko same obrobite lepe prte, saj imajo v Vebleblagovnici T te dni pestro izbiro vzorcev. Cena: 50,02 din.

Tele solidne modele čevljev iz usnja smo slikali v trgovini Peko, kjer imajo veliko znižanje svoje obutve, tako da lahko že za 155,00 do 245,00 din kupite lepe čevlje za prve pomladne dni.

Novost na našem tržišču je sedež iz plastike, primeren za kopalnice, v katerem so predali za shranjevanje čistil in različnega pribora. Izdeluje ga Galenika Beograd, kupite pa ga lahko v Vebleblagovnici Tkanina. Cena: 306,00 din.

Ce želite imeti v kuhinji sol, sladkor in kavo vedno pri roki, si kupite takšen pribor porcelanastih, lepo poslikanih lončkov v lesenem stojalu. V blagovnici Ideal ga prodajajo za 344,14 din.

Nekoliko nenavaden, a zanimiv je tale servis za whisky oziroma za žgane pijače z oštevilčenimi keramičnimi kozarci. Kupite ga lahko v blagovnici Ideal za 156,18 din.

PRVIČ V CELJU

PRODAJALNA Z OCENJENIM BLAGOM

Kakovost odtehta lepotno napako

Izdelki bele tehnike »GORENJE«

do 25% ceneje

PRODAJALNA „T“ TEHNIKA (NASPROTI OJSTRICE)

EXPORT-IMPORT
T TEHNO-MERCATOR
CELJE

HUMOR

Magnus Dnaeus Pompej se je vrnil z zmago. vilitih bojnih pohodov in je — četudi še zelo mlad — zahteval od diktatorja Sulle triumfalen sprejem. Sulla ga je prepričal, naj se temu odreče, češ da je premlad in da bi taka čast vzbudila preveč zavisti.

A Pompej je odgovoril: »Mar ne veš, da vzhajajoče sonce bolj greje kot zahajajoče?«

In Sulla mu je dovolil triumfalen sprejem.

Humanist, filozof in pisatelj Giovanni Pontano je imel visok položaj na dvoru, za kar so mu bili mnogi nevoščljivi. Ko ga je nekdo grdo obtožil pri neapeljskem kralju, je Pontano obrekovalcem odgovoril samo tole: »Moja revščina je zadostno jamstvo za mojo poštenost. To je priča, ki bo vedno prisegla zame.«

Angleški pesnik Alexander Pope je imel veliko prijateljev; zdelo se je, da pozna skrivnost, kako pridobiti spoštovanje in naklonjenost drugih.

»Le kako, da imate toliko prijateljev?« ga je nekdo vprašal.

»Čisto preprosto.« je odgovoril Pope. »Verjamem, da je vse mogoče in da imajo vsi prav.«

Francoski slikar Hyacinthe Rigaud, eden največjih portretistov svojega časa, je le nerad portretiral ženske.

»Težko jih je zadovoljiti.« je govoril. »Če jih naslikaš lepše, kot so, pravijo, da si niso podobne; če jih naslikaš take, kot so, pa pravijo, da niso dovolj lepe.«

**ČGP DELO
PODRUŽNICA CELJE**

objavlja prosti delovni mesti:

1. OBRAČUNSKEGA REFERENTA
2. DISTRIBUTERJA

POGOJI:

pod 1. srednješolska izobrazba, praksa v administraciji ali računovodstvu
pod 2. osemletka, vozniški izpit in najmanj dveletna vozniška praksa. Zaželena usposobljenost za skladišna dela.

Kandidati morajo imeti bivališče v Celju. Ponudbe sprejema in daje pojasnila: ČGP DELO, podružnica Celje, Trg V. kongresa 10, telefon 228-00 osem dni po objavi razpisa.

Komisija za medsebojna razmerja

**OSNOVNE ŠOLE
PRIMOŽA TRUBARJA Laško**

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

— **SOCIALNEGA DELAVCA**
na centralni šoli v Laškem — končana višja šola za socialne delavce. Stanovanje po dogovoru,

— **PSIHOLOGA**
na centralni šoli v Laškem — diplomirani psiholog. — Stanovanje po dogovoru.

— **UČITELJA za slovenski jezik**
na centralni šoli v Laškem — PRU ali P.

2. Za določen čas s polnim delovnim časom:

— **UČITELJA za razredni pouk**
v 2. razredu na centralni šoli v Laškem od 1. 2. 1975 do 30. 6. 1975 — U ali PRU,

— **UČITELJA za razredni pouk**
v 4. razredu na podružnični šoli Vrh od 1. 2. 1975 do 30. 6. 1975 — U ali PRU. Stanovanje je na razpolago.

— **SNAŽILKO**
na centralni šoli v Laškem od 1. 4. 1975 do 30. 6. 1975.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za medsebojna razmerja pri delovni organizaciji

**GALIP
ŠOŠTANJ**

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

**2 KEMIJSKA TEHNIKA
za delo v laboratoriju**

POGOJ: Srednja strokovna izobrazba kemijske smeri s 3-letno prakso. Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

1 ORODJARJA

POGOJ: Poključna kovinarska šola s 3-letno prakso. Poskusno delo traja 45 delovnih dni.

1 ŠOFERJA

POGOJ: Izpit za šoferja C-kategorije s 3-letno prakso. — Poskusno delo traja 45 delovnih dni.

1 VRATARJA

POGOJ: Nepriučeni delavec z dokončano osemletko. — Poskusno delo traja 30 delovnih dni.

5 NK DELAVK

POGOJ: Nepriučeni delavci z dokončano osemletko. Poskusno delo traja 30 delovnih dni.

Delavci združujejo svoje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Osební dohodek po Pravilniku o delitvi OD.

Pismene ponudbe z dokazili naj kandidati dostavijo v petnajstih dneh po objavi na komisijo za medsebojna razmerja pri GALIP Soštanj.

30-50% CENEJE

- moška, ženska in otroška konfekcija
- obutev
- moške srajce

- zimska športna konfekcija
- lanski modeli smuči ELAN od 2,05 m dalje

UGODNOST VELJA DO 31. januarja**VELEBLAGOVNICA****CELJE**

EXPORT — IMPORT

TEHNO-MERCATOR

CELJE

MALI OGLASI

ZA OGLASE, OBJAVLJENE POD OZNAKO (SIFRO), NI MAMO NASLOVA! ZANJE NAPISITE PISMEMO PONUDBO, KI JO, ZAPEČATE. NO V PISEMskem OVITKU IN Z OZNACBO SIFRE — OZNAKE NA OVITKU, PRINESITE ALI POSLJITE V NAS OGLASNI ODDELEK, KJER JO BO DVIGNIL PRINAŠALEC OGLASA, S TEM PA BO PREVZEL TUDI VSE NADALJNE INFORMACIJE. ZATO NAPROSAMO, DA OD NAS NE ZAHTEVATE NASLOVA.

S SPREJEMANJEM OGLASOV ZAKLJUČIMO VSAK PONEDELJEK OB 12. URI. HKRATI OBVEŠČAMO VSA PODJETJA IN POSAMEZNIKE, DA NE POSREDOJEMO PREKLICEV ZA ZDRAVSTVENE IZKAZNICE IN OSTALE OSEBNE LISTINE, KI JIH PREKLICUJE LE URADNI LIST SRS LJUBLJANA, VESELOVA 11 IN ZVEZNI LIST BEOGRAD, JOVANA RISTIČA 1.

HKRATI OBVEŠČAMO, DA MALIH OGLASOV BREZ PREDHODNEGA VPLACILA NE OBJAVLJAMO.

PRODAM

FIAT 750, starejši letnik ugodno prodam. Informacije po telefonu 710-019.

SIVALNI stroj Bagat — Maja kabinet, nov, ugodno prodam. Jože Gluk, Savinjsko nabrežje 3, tel. 21-110.

LEPO kombinirano omaro — svetla in kombinirano omario za televizor, ugodno prodam. Marica Volferl, Ulica 29. novembra 55, tel. 23-734. Ogled v popoldanskem času.

GUMI VOZ ročni, električni skobelni stroj ter namizni cirkular, prodam. Lednik, Pokopališka 1, Celje.

POSESTVO 1 ha na zelo lepem kraju v Smarju pri Jelšah prodam. Vprašati pri Stanku Crnezal, Celje, Kersnikova 22.

TAM — 4500 Kiper, dobro ohranjen, registriran za leto 1975, prodam po ugodni ceni. Ogled mogoč vsako popoldne. Franc Udrih, Šempeter 122.

NSU 110 letnik 1968, prevoženih 68.000 km, garažiran, dobro ohranjen registriran december 1975, prodam. Krejči, Celje. Moše Pijade 5.

DNEVNO sobo: kavč, 2 fotelja, mizico, omaro, prodam. Petelinček, Celje, Cankarjeva 6.

AVTO 750 — letnik 72, prodam zelo ugodno. Slomšek Jakob, Šentjur pri Celju 18.

TRAKTOR Deutz 30 KM s hidravlično kosilnico, plug dvobrazdni, ugodno prodam. Ivan Krameršek, Primož 1 a, Šentjur.

FIAT PZ 125, letnik 1973, 40.000 km, prodam ugodno. Brečko, Pohorska 15, Celje.

KOSILNICO znamke Maček in lestve vseh velikosti, za streho, prodam. Zabukovšek, Slance 16, Teharje.

TRSNÉ SADIKE (živice) izabela, črnina 6 din komad, prodam. Zimšek, Štore 180 — (Kresnike).

POSESTVO, srednje veliko, mehanizirano, dam v najem ali prodam. Lepa sončna lega ob avtocesti

blizini Rimskih Toplic. Ponudbe pod »Zelo ugodno«. **FIAT 750** ugodno prodam za 4500 din. Franc Kovačič, Vonarje, 20, Pristava (63253).

POSESTVO nad 6 ha v okolici Zalca, lahko tudi ločeno poslopje ali zemlja, na lepi legi, prodam. Primerno za vikend. Ponudbe pod »Savinja«.

TELEVOZAR Vieomatik z garancijo, prodam. 320.000 S. D. Vprašati pri eSvšek, Prešenova 14, Celje, od 15. do 18. ure.

POHISTVO — lepo dnevno sobo z dvema ali z enim kavčem, dobro ohranjeno, zaradi selitve ugodno prodam. Ogled mogoč vsak dan od 16. ure dalje. Edita Čede, Šaranovičeva 6 a Celje.

PARCELO za vikend z novim nasadom vinograda ter mlin s stoječimi kamni, prodam. Jože Verdel, Kalle 2, p. Zalec.

OMARO orehov furnir, poceni prodam. Sešič, Drapšnova 11.

MOTOR MZ 125, letnik 1972 in pogonski motor sterbilec 8 km na bencin ugodno prodam. Cena po dogovoru. Cvetko Bezgovšek, Dobljetina 13, Laško.

OTROŠKI voziček s tremi okenci, globok, malo rabljen, znamke Tribuna modre barve in košarico, prodam, ugodno. Informacije in ogled vsak dan od 15. naprej. Jovanovski, Štore 142 stolpnica.

ELEKTRIČNI štedilnik, dobro ohranjen, mizo in stolčki, prodam. Bajc, Trubarjeva 48, Celje.

OMARO (dnevno) mizo, kavč, komodo, kuhinjsko kredenco in plinsko peč za gretje, prodam ugodno. Ogled mogoč vsak dan na naslov: Slavko Sotošek, Kovinarska 3, Celje.

PERUTNINARJI pozor! Eno-dnevne piščance si lahko nabavite že od 5. februarja naprej nesnih pasem in p'tance. Valilnica Smarjeta, Škofja vas pri Celju.

SOBNO pohištvo — dnevno sobo — omaro, kavč, miza 3 fotelje, ugodno prodam. Informacije na tel. št. 772-081, Vojnik 17.

VINOGRAD (primerno za vikend) nedaleč od Celja, ugodno prodam. Ponudbe pod »Ugodno«.

DVOSOBNO takoj vseljivo stanovanje v centru Celja, prodam. Vprašati pri Stefan Kuruc, Celje, Golovec 2.

KUPIM

ENODRUŽINSKO hišo, takoj vseljivo, v bližnji okolici Celja, ali v Celju, kupim. Ponudbe pod »Gotovina takoj«.

UPOKOJENCA brez otrok kupita hišo v bližnji okolici Celja ali Celju. Do 12. milj. din. Informacije pri Franc Artnak, Lopata 11, Celje.

STANOVANJA

MAMICA z sinkom nujno išče sobo v Celju. Cenjene ponudbe pošljite na naslov: Cvetka Ajdnik, Vegova 4, Celje, pri Suligoj.

MLAD PAR pred zakonom išče opremljeno ali neopremljeno sobo s posebnim vhodom, v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Redna plačnika«.

UCENKA poklicne šole išče sobo v Celju. Zelo hvaležna — Metka Kosmačič, Kompole 112, Štore.

ZAKONCA iščeta stanovanje ali sobo, lahko neopremljeno, v Celju ali okolici, za 1 leto. Ponudbe pod »Predplačilo«.

USLUZBENKA išče sobo v Celju, Štoreh ali Šentjurju. Pismene ponudbe pošljite pod »Nujno«.

SOLIDNEMU moškemu oddam sobo s posebnim vhodom, centralno ogrevanje, uporaba kopalnice s toplo in mrzlo vodo. Prvi obrok predplačila je za 3 mesece naprej. Ponudbe pošljite pod »Točen plačnik«.

ZAPOSILITEV

KLJUČAVNICARJA ali kovača sprejemem takoj ali po dogovoru. Franc Tovornik, Cesta na Svetino 35, Laško.

SAMSKO žensko ali upokojenko iščem za pomoč starejšima upokojevcema. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod »Šentjur«.

KNJIGOVODSKA dela za gostinstvo prevzamem honorarno. Ponudbe pod »Gostinstvo«.

IZUCENEGA ali priučenega elektroinstalaterja, tudi vajenca ali delavca za priučitev, iščem. Plača po dogovoru. Zglasite se vsak dan v delavnici od 7. do 8. ure, ali po telefonu 23-426 (delavnica) stanovanje tel. 23-006, Mihael Velenšek, Celje, Mariborska 54.

BIFE »Flere Mirko — Letuša« Smartno ob Paki, zaposli natakarkarja, lahko tudi brez dokončane gostinske šole. Nastop dela takoj. Informacije vsak dan od 9. do 12. v lokalu.

RAZNO

PREVAJALCA francoščine za prevod prospekta iščem. Zmaher, U. Bratov Vošnjakov, Celje.

BIKA menjam za kravo. Sikošek, Kompole 115, Štore.

MANJSE posestvo menjam za enako ali hišo z vrtom. Pogoji: voda, elektrika. Ponudbe pošljite na upravo lista pod oznako »Dogovor«.

ZENSKA stara 43 let samska želi spoznati moškega od 40 do 60 let, za pomoč na kmetiji. Zenitev ni izključena. Ponudbe pod »Mila zima«.

NASLA sem zlato ovratnico. Lastnik jo dobi na podlagi

ponudbe pod oznako »Poštenost«.

INSTRUKTORJA za 6. razred iščem. Ponudbe pod »Dobro plačilo«.

GARAZO na Otoku oddam Najemina znaša 3.000 din za celo leto 75. Možnost plačila v dveh obrokih. Ponudbe pod »Na Otoku«.

Avto moto društvo Slander Celje, prične v ponedeljek, 27. januarja 1975 tečaj cestno-prometnih predpisov. Prijave sprejema Avto moto društvo Slander Celje, Ljubljanska 37, vsak dan do 18. ure, ob sobotah pa do 12. ure. Vabljeni!

Hokejsko drsalni klub Celje obvešča ljubitelje drsanja, da bo v času šolskih počitnic drsališče v Mestnem parku izjemoma odprto vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa še od 19.45 do 21.45, samo za starejše drsalce pa ob torkih od 20.30 do 22. ure.

ČESTITKA!

Jožetu HLEBU v Ločici pri Polzeli iskreno čestitamo k uspešno opravljeni diplomi na ekonomski fakulteti. Kollegi!

ZAHVALA!

Dr. Avžnerju, sestri Olgi in vsem ostalim zdravnikom ter medicinskemu ter strežnemu osebju se zahvaljujemo za nego, skrb in uspešno operacijo hvaležni pacient Franc Baumkircher.

Razpisna komisija IV. osnovne šole Celje

razpisuje
prsto delovno mesto

PSIHOLOGA za nedoločen čas.

Prijave pošljite v roku 15 dni.

AGROTEHNIKA Ljubljana p. e. Celje, Aškerčeva 19

razglašča prsto delovno mesto

SKLADIŠČNEGA ADMINISTRATORJA

POGOJI:

Končna dveletna administrativna šola. — Praksa zaželena.
Kandidati naj pošljejo prijave na naslov:
AGROTEHNIKA Ljubljana p. e. Celje, Aškerčeva 19.

TOZD — Sekcija za vzdrževanje prog Celje Ulica XIV. divizije št. 2

razglašča prsta delovna mesta:

1. dveh voznikov progovnih motornih drezin
2. štirih strojnikov »PLASSER« strojev

POGOJI pod:

1. mehanik železniških vozil ali mehaniki za dizel motorje,
 2. strojnik gradbene mehanizacije ali strojnik splošne smeri.
- Poleg gornjih pogojev morajo imeti kandidati prvo zdravstveno skupino.
Osební dohodek po pravilniku.
Samsko stanovanje preskrbljeno.

JAVNA ZAHVALA

vsem, ki so ob težki in boleči izgubi pospremili na zadnji poti našo ljubečo hčerko in sestro

Minko Guzej

Posebna zahvala zdravnikom in medicinskemu osebju za njihov trud ob težki bolezni pokojne, g. župnika Alojzu Drobežu za tolažilne besede ob odprtem grobu, enako tudi Jurčku Čretniku, moškemu pevkemu zboru za ganljive zadnje pesmi ob slovesu in šolskemu pevkemu zboru. Prisrčna hvala vsem, ki so ji v težkih urah njene bolezní stali ob strani in ji lajšali težke trenutke.

Zalujoči družini Guzej — Čretnik.

ZAHVALA

Ob nenadejani in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

Jožefe Krašovec

ROJENE PAJK

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in zdravstvenim delavcem Zdravstvenega doma v Laškem, internega oddelka celjske bolnišnice, ki so naši dragi mami v njeni dolgotrajni bolezni tolikokrat nesebično pomagali, jo pred leti iztrgali sigurni smrti in se tudi zdaj borili za njeno življenje, ko je njeno oslabele srce 9. ajnuarja za vselej obmirovalo. Globoka zahvala za izraze sožalja, za poslovlilni obisk v domu, kjer jo tako zelo pogrešamo, za cvetje in vence, s katerim je bila obdana na mrtvaškem odru in s katerim je bilapokritanjena gomila. Iskrena hvala pevcem-upokojevcem, godbenikom in govornikom, ki sta spregovorila ob njenem prerenem grobu, iskrena hvala vsem, ki so se ji prišli poklonit na njeni poslednji poti.

Naj ji bo lahko tolikanj draga slovenska zemlja!

Hčerka in sin z družinami

Laško, Hagen (ZRN)

merx kava - izbrana za vas

DOMAČA KRONIKA

POROKE

Poročila sta se dva para.

SMRTI

SMRTI CELJE

PAVLA TRBEZNIK, 73, Njivice; ELIZABETA FAJDIGA, 42, Podgora; ROBERT KRAŠOVEC, 4 mesece, Ljubija; ANA POZNIC, 63, Zg. Pobrežje; FRANCISKA LIPOVSEK, 75, Lokavec; ALOJZ JEREB, 71, Beli potok; LUDVIK STEPISNIK, 62, Trnovlje; MARTIN MLINARIC, 67, Vranje pri Sevnici; MIHAEL GRACNER, 81, Celje; AVGUST ZUPAN, 66, Vransko; IVAN SKALICKY, 61, Botričnica; ALBIN KOLAR, 44, Počevnik; JULIJANA KOPRIVC, 72, Sentvid pri Planini; FRANCISKA BOZIC, 72, Celje; MARTIN GOBEC, 74, Sentjanž; RAJMUND SPEGEL, 90, Socka; CECILIJA DOLAR, 76, Loka pri Zalcu in JOZE RANCAN, 69, Celje.

SMARJE PRI JELSAH

MARIJA ANDERLUH, 85, Korpul; KATARINA PELVČAK, 95, Ratanska vas; ANTONIJA PRAH, 83, Irje in MARIJA OGRINC, 75, Goriški dol.

ZALEC

JERNEJ ZILNIK, 74, soc. podpiranec, Kapla; AGATA ZALEC, 69, soc. podpiranec, Dobriša vas; IVANA ZA GORICNIK, 77, preužitkarica, Podvin; MARIJA TERGLAV, 84, gospodinja, Za lec; FRANC FILIPIC, 71, delavec, Preserje; FRANC FLORJANC, 85, upokojenec, Vrbje; FRANCISEK ATELSEK, 76, upokojenec, Polzela; ANTON SREBOCAN, 66, upokojenec, Ločica; PAVLA NOVAK, 58, kmetovalka, Dolenja vas; ANA ZAHOJNIK, 82, upokojenka, Creta; FRANC CULK, 61, kmet, Loke; ANTON RAZPOTNIK, 69, upokojenec, Pon grac; STANISLAV KLANČNIK, 42, strugar, Sempeter; IVANKA ZELENKIC, 77, upokojenka, Celje; ANTONIJA UMBREHT, 82, preužitkarica, Andraž; KAROL CERAR, 81, soc. podpiranec, Do briša vas; ALOJZIJA PODPECAN, 80, upokojenka, Lokovina in FRANC STRANIC, 79, upokojenec, Arja vas.

ROJSTVA

33 dečkov in 28 deklic

TRŽNICA

Drage gospodinjice, preden odhitite po vsakodnevnih nakupih, vam svetujemo, da si prej v naslednjih nekaj vrsticah ogledate, kakšne so cene na celjski tržnici, ki še vedno ni najbolje obiskana, pa boste kljub temu našle dovolj zelenjave, da bo lahko vaš jedilnik pester. Solata je po 12 do 14 dinarjev za kilogram, špinaca 25 dinarjev, radič 25 do 40 dinarjev za kilogram, motovilca in regrata 30 dinarjev, zelje v glavah je po 3 dinarje za kilogram, kislo zelje in kisla repa sta po 6 dinarjev, krompir je po 3 dinarje, korenje je po 6 do 7 dinarjev za kilogram in peteršilj po 8 do 10 dinarjev za kilogram. Cena mlečnim izdelkom je še vedno enaka: skuta je po 16 dinarjev za kilogram, surovo maslo po 35 dinarjev za kilogram in kisla smetana 20 dinarjev za liter.

Svetujemo vam, da kupite tudi šopek ali dva teloha, ki stane samo 2 dinarja, pa bo prijetno popestrili vaše stanovanje. Zelimo vam dober nakup!

SLG

Petek, 24. januarja ob 18. uri: UBU KRALJ ALI POLJAKI, za abonma Kozjansko.

Sobota, 25. januarja, ob 10. uri: Janez Zmavc: PAVLIHA IN MALO CEZ LES, za 4. šolski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji pri gledališki blagajni. Ob 19.30 pa Tone Partljič: ŠČUKE PA NI. Abonma kulturna akcija. Vstopnice so tudi v prodaji pri gledališki blagajni.

Nedelja, 26. januarja ob 14.30 uri: Pinčgar: RAZVALINA ŽIVLJENJA, gostovanje v Vidmu ob Ščavnici. Ob 20. uri pa v Gornji Radgoni.

DEŽURNI VETERINARJI

CELJE:

Dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 23-164.

ZALEC:

Dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 710-952; inako kličete tudi na postajo milice, telefon 710-922.

SMARJE PRI JELSAH:

od 24. do 31. januarja vet. Vlado Ožura, Ratanska vas, Rogaska Slatina, telefon 810-989.

SENTJUR:

od 23. do 29. januarja vet. Franc Kovač, Sentjur nova hiša nad Sikoškom.

SLOVENSKE KONJICE:

od 23. do 29. januarja vet. Stanko Golčer, telefon 750-017.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

ZALEC:

Četrtek, 23. januarja dr. Andrej Ločniškar;

Petek, 24. januarja dr. Ivan Sviben, od 25. do 27. januarja dr. T. Tanaskovič, ponedeljek, 27. januarja dr. Janez Cukjati, torek, 28. januarja dr. Peter Vukelič in sreda 29. januarja dr. T. Tanaskovič.

SLOVENSKE KONJICE:

Četrtek, 23. januarja dr. Božo Pahljina, petek, 24. januarja dr. Anka Kolar, sobota 25. januarja dr. Olga Varga, nedelja, 26. januarja dr. Branka Stefič, ponedeljek 27. januarja dr. Božidar Pahljina, torek 28. januarja dr. Branka Stefič in sreda 29. januarja dr. Milica Pejič.

SMARJE PRI JELSAH:

Četrtek 23. januarja dr. Dragica Plasaj, petek 24. januarja do nedelje 26. januarja dr. Nada Nikolič, od 27. do 28. januarja dr. Dragica Plasaj in sreda 29. januarja dr. Nada Nikolič.

KINO

UNION:

do 26. januarja, ZARDOZ, ameriški barvni film.

od 27. do 30. januarja, ODRŠITEV, ameriški barvni film.

METROPOL:

do 28. januarja, MOČNEJSI OD MAPLJE, ameriški barvni film.

od 27. do 30. januarja, POSLEDNJI JUNAK, ameriški barvni film.

DOM:

do 26. januarja, TIHI MASCEVALEC, italijanski barvni film.

od 27. do 30. januarja, VRNITEV SEDEM VELICASTNIH, ameriški barvni film.

PIREDITVE

V razstavnem salonu v Rogški Slatini je odprta zanimiva likovna razstava, kjer si lahko ogledate plastike, akrile, olja in kraške motive Slavka Zupana, študenta Pedagoške akademije. Marija Vetrha, prav tako študenta Pedagoške akademije, ki razstavlja akvarele na temo »moji občutki« in Silvija Popoviča, študenta Akademije likovnih umetnosti, ki razstavlja pastele in eksperimente.

V četrtek, 23. januarja bo ob 18. uri v dvorani Narodnega doma v Celju, tu ristično predavanje o slikovitostih Maroka, Stane Tavčar, ki je prepotoval Maroko po dolgem in počez, bo prikazal 300 barvnih diapozitivov te dežele. Ogledali si boste lahko glavno mesto Rabat, bližnji Tanger in znamenito Casablanca, mnoge bazarje in številne druge orientalske znamenitosti. Vstopnice po 7 din dobite v Turističnem uradu ali pol ure pred začetkom predavanja v Narodnem domu.

TV SPORED

NEDELJA

- 9.25 Poročila (Lj)
- 9.30 Svet v vojni — serijski dokumentarni film (Lj)
- 10.20 Otroška mašineja: Viking Vikki, Nikogar ni doma, Avtomobil skozi kamero (Lj)
- 11.10 Mozaik
- 12.00 Z Pirtošek: Rdeča kapica (Lj)
- 11.15 Kmetijska oddaja — TV Novi Sad (Bg)
- 12.25 Innsbruck: Smuk za moške — barvni prenos (EVR)
- 14.00 Poročila (Lj)
- 15.10 Igre brez meja — barvna oddaja (Lj)
- 16.30 Propagandna oddaja (Lj)
- 16.35 Poročila (Lj)
- 16.40 Kosarka Zadar: Jugoplastika — prenos (Bg Lj)
- 17.15 v odmoru Propagandna oddaja (Lj)
- 18.15 Povest o srebrni jelki — barvni film (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.45 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
- 19.55 3-2-1 (Lj)
- 20.05 Ocpisani — TV nadaljevanje (Bg)
- 21.00 Propagandna oddaja (Lj)
- 21.05 Folklor: Sudana (Lj)
- 21.35 Sportni pregled (Sa)
- 22.10 TV dnevnik (Lj)

PONEDELJEK

- 10.00 TV v soli (Bg)
- 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg)
- 17.35 E. Majaron: V znamenju dvojčkov — zadnja oddaja (Lj)
- 17.50 Risanka (Lj)
- 18.05 Obzornik (Lj)
- 18.20 Veselje — barvna baletna oddaja (Lj)
- 18.45 Mozaik (Lj)
- 18.50 Neg. očitna na domu (Lj)
- 19.05 Oči očitano (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Sopotna oprema — barvna oddaja (Lj)
- 20.10 Ionesco: Novi najemnik Vojnik: Solitev, predstava gledališča Novi Gorici (Lj)
- 21.30 Kulturne dogodke (Lj)
- 22.00 Izlet z italijani — barvni film (Lj)
- 22.15 TV dnevnik (Lj)

TOREK

- 10.00 TV v soli (Bg)
- 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg)
- 17.35 Smučarje s Kariom Schranzem — barvna oddaja (Lj)
- 17.50 Tizak: Pepe s trobento — barvna oddaja (Lj)
- 18.05 Obzornik (Lj)
- 18.20 Nikogar ni doma — otroški film (Lj)
- 18.30 Avtomobil skozi kamero (Lj)
- 18.45 Mozaik (Lj)
- 18.50 Ne preziraj (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 3-2-1 (Lj)
- 20.05 Pogovor o Naš izvor (Lj)
- 20.55 Barvna propagandna oddaja (Lj)
- 21.05 A. Ivanov: Senec izginja, o opoziciji, barvna TV nadaljevanje (Lj)
- 22.10 TV dnevnik (Lj)

SREDA

- 10.00 TV v soli (Bg)
- 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg)
- 17.30 Vozni voz — barvni film (Lj)
- 17.55 Obzornik (Lj)
- 18.15 Maši za maše — oddaja TV Beograd (Lj)
- 18.40 Mozaik (Lj)
- 18.45 Po seden napredka (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 3-2-1 (Lj)
- 20.05 Film telesa: Zaljubljenca v letu ena — barvni film (Lj)
- 21.35 Propagandna oddaja (Lj)
- 21.40 Kjoebenhaven: Evropsko prvenstvo v drsanju — barvni prenos nasopa parov (Lj)
- 23.00 TV dnevnik (Lj)

ČETRTEK

- 10.00 TV v soli (Bg)
- 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg)
- 17.30 Preproste besede: Povego otroštvo — barvna oddaja (Lj)
- 17.45 Risanka (Lj)
- 18.00 Obzornik (Lj)
- 18.15 Mozaik (Lj)
- 18.20 Močere: Za smeh in jok — barvni serijski film (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 3-2-1 (Lj)
- 20.05 G. Chevalier: Clochemerle — barvna TV nadaljevanje (Lj)
- 20.45 Kam in kako na odih (Lj)
- 20.55 Cetrčkovi razgledi: Računalištro (Lj)
- 21.35 Kjoebenhaven: Evropsko prvenstvo v drsanju — barvni prenos nastopa moških (Lj)
- 23.00 TVD (Lj)

PETER

- 9.30 II. Interparlamentarna konferenca — prenos (Bg)
- 10.40 TV v soli (do 12.50) (Bg)
- 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg)
- 17.30 Festivali Kurirček Maribor — II. del (Lj)
- 18.05 Obzornik (Lj)
- 18.20 Jugoslovanska folklor: Natana-anatema — barvna oddaja (Lj)
- 18.40 Mozaik (Lj)
- 18.45 Doktor, pomagajte mi! (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)

- 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
- 19.55 Propagandna reportaža (Lj)
- 20.00 3-2-1 (Lj)
- 20.05 Hiša tujcev — film (Lj)
- 21.40 Kjoebenhaven: Evropsko prvenstvo v drsanju — barvni prenos tekmovanja plesnih parov (Lj)
- 23.00 TV kšapot (Lj)
- 23.30 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA

- 10.00 TV v soli (Bg)
- 17.00 Rokomet: Lokomotiva: PIF — prenos (Zg)
- 17.30 Rokomet Borac: Aarhus (Sa)
- 18.00 Obzornik (Lj)
- 18.20 Mozaik (Lj)
- 18.25 Alice v čudežni deželi (Lj)
- 19.15 Barvna risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
- 19.55 3-2-1 (Lj)
- 20.00 Gledališče v hiši: (Bg)
- 20.30 Smučarje s Kariom Schranzem — barvna oddaja (Lj)
- 20.40 Olovec brez meja — I. del barvne oddaje (Lj)
- 21.10 Kjoebenhaven: Evropsko prvenstvo v drsanju
- 23.00 TV dnevnik (Lj)

PROMETNE NESREČE

MRIJEV SUFOJANIK
JANEZ VERBEK, 27, iz Izobovnice, je prenetro pripeljal v blagi ovinek v Tekacevem, zato ga je zaneslo najprej na desno bankino, po kateri je vozil 10 metrov, nato pa je trečil v železno ograjo mostu in ostal na boku. Pri trčenju je iz avtomobila padel sopotnik ALOJZ ČUČEK, star 29 let, doma iz Rjavice, ki je obolel za smrtno posledico, teže pa so se ranili voznik Verbek ter sopotnika STANKO HORVAT iz Kristjan vrha in JOZE HERNAVC iz Spodnjega Sotovega. Škode je za 10.000 dinarjev.

NESREČA NA IZPITU

ZDENKA PRISTOVSEK, 23, iz Soštanjca, je vozila na izpitni vožnji pod nadzorstvom instruktora FRANCA LAJLARJA in čista izpitne komisije JOZETA ZAKOSKA, ona sta iz Velenja. Ker je vozila prehitro, jo je začelo v Pesjem zanasati in tako je najprej zapeljala pol metra s ceste, nato pa srenila močno v levo in se na sredini vozišča zalepila v nasproti vozeč avtobus. Pri nesreči so se poskodovali vsi trije v osebnem avtomobilu, na katerem je škoda za 9.000 dinarjev.

POBEGNIL JE

ALES GERI, 33, iz Celja, je vozil skozi Levec z ugasnjeno lučmi in po levi strani ter je zato opazil osebni avtomobil, s katerim se je iz nasprotne smeri pripeljala LJUDMILA PRAZNIK, 24, iz Gornjega, katero je ob trčenju odbilo v občinski jarek in se je teže poskodovala. Geri je pobegnil, vendar so ga miličniki že čez sile pol ure izsledili doma in ga odpeljali na odzvez kvi ter zadržali v priporu do izteznitve. Škode je za 20.000 dinarjev.

PO SREDINI CESTE

AVGUST JEVSENAK, 25, iz Stranice in IVAN SELIC, 27, ogorona tromisnega sta se srečevala v Kovanjski ulici v Celju in ker sta vozila oba po sredini ceste, sta zavirala ter tik pred trčenjem zavila vsak v svojo desno stran, pri čemer pa je Jevsenak trečil v rob pločnika in odtrgal sprednji most na avtomobila. Škode je za 3.000 dinarjev.

TRJE POSKODOVANI

ADOLF ROBIN, 31, iz Raven na Koroškem, je pripeljal po Primorski cesti v Sosanju do Glavnega trga, kjer v križišču ni upošteval prometnega znaka »Ni-mas prehoditi« in je tako izstreljal prednost vozniku osebnega avtomobila JOZETU SKORNSKU, 24, iz Metlic. Pri trčenju so se teže ranili voznik Skornsek ter sopotnika v Robinovem avtomobilu. Škode je za 30.000 dinarjev.

FREHITRO JE VOZIL

DARKO ZABAVNIK, 35, iz Velenja, je vozil proti jezuru v Velenju in blizu restavracije dohitel skupino pešcev, ki so bili na njegovi desni strani, nasproti pa je opazil nek avtomobil. Zato je močno zavrl, zaradi prevelike hitrosti in spojitve ceste pa ga je zaneslo najprej na desno bankino, nato pa je trečil v občestno drevo. Škode je za 9.000 dinarjev, telesnih poškodb pa ni bilo.

SEKAL JE OVINEK

EDI STROUHALA, 53, iz Tabora, je vozil z onemodno od doma proti Crnemu vrhu in ko je pripeljal v levi nepregledni ovinek, ga je sekal ter se tako začel v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljala KRISTINA SKOBERNE, 25, iz Dolnje vasi. Telesno se ni nihče poskodoval, materialna škoda pa znaša 5.000 dinarjev.

LEZALA JE NA TLEH

DUSAN ANĐELKOVIČ, 40, iz Arje vasi se je zgodaj zjutraj nameraval odpeljati domov z veselice v Liboljah in je na parkirnem prostoru vzratno speljal s traktorjem. Pri tem ni videl CILKE TURNSEK, 40, iz Liboj, ki je ležala na tleh in peljal preko njene noge. Ko je to opazil, je hotel pobegniti s traktorjem, pa so mu to domačini preprečili. V celjski bolnici so ugotovili, da ima Turnškova zlomljen levi kolik, ohe-ma pa so odvezli kri zaradi suma vinjenosti.

POGLEJMO NAOKROG

LJUBEZEN PO SVETU

DRZNE SO SNUBAČKE

Na Novi Gvineji so še pred desetletji po otoku iskali žrtve lovci na človeške glave. Navadno so žrtev tudi snedli, včasih pa je bil tak uboj le verski obred. No, iz tistih časov in davnine je pri Jatih in njim sosednjih plemenih še vedno navada, da deklet zasnubi svojega izvoljenca. Fantu niti na misel ne bo prišlo, da bi se dekleta dotaknil, jo oblegal ali nadlegoval. Nekoč so namreč živele družine strogo ločene in če se je kdo približal dekletu, ji pa ni bil všeč, se mu je lahko zgodilo najhujše. Na dekletovo kričanje so pridivali bratje, oče in strici ter so vsiljivca pobili in določili za večerjo. Seveda jatska dekleta ne snubijo svojih izbrancev brez protokola. Vse ima namreč svoj nenapisan red in potek. Navadno zaljubljeno deklet uporabi prijateljico, ki ji je za poštarja. Začne se obleganje fanta najprej z vpra-

šanjem, češ, si možki ali ženska — njeno prijateljico, da to zanima. Potem pride poštarica spet z novim vprašanjem, češ, je sploh kos dokazati, da je možki. Zdaj postajajo stvari resne. Fantov ugled bi trpel, če bi se ne ujezil nad takim dvonem. Toda snubljenec še vedno ne ve, katera od hitajočih se punčar je tista, ki pošilja pošto. Prav izizvalno postane, ko prinese kurirka možkemu udu podobno palico ali kost rekoč: Tu imaš, saj brez tega tako in tako ne moreš! To je zdaj od sile! Fant mora zahčevati, naj poštarica pokaže izizvalko, ki pa mu navadno pride nasproti divje pople-sujoč. Izizvani fant mora zdaj dokazati, da tista kost, tista palica nista potrebni. Mlad par izgine v zavetje goste džunglske rasti. Ubogi zapeljani fant...

Na posnetku slavnostno okinčane jatske lepotičke.

V DVAJSETIH DNEH OKOLI SVETA (6)

LEPOTA, VREDNA BOGOV

Tempel Elephanta je mnogo več kot le svetišče boga Sive. To je veličastni kulturni spomenik, izklesan iz enega samega kosa kamna v mogočno skalo so umetnikove roke vklesale že pred 1200 leti zgodbe o bogu Sivi, ki v hindujski mitologiji označuje in simbolizira tri nadzemske vloge — je ustvarjalec, ohranjevalec in uničevalec. V preprosti človekovi glavi indijske resničnosti pred dvanajstimi stoletji sta postala bog Siva in Višnu, predvsem pa Siva, pojem vsega božanskega. Nadzemske bitji, bogova, ki sta predstavljala in v sebi nosila vse ustvarjalne in uničevalne elemente vesolja. Ko sem v masivnem kamnu gledal prav zabavne zgodbe človekove domišljije, se mi je nenehoma vsiljevala misel o človekovem umu, njegovi močnosti in prvotni nemočnosti, ki je ustvarila tudi religijo. Vero v nadzemske, v neznane bogove, stvarnike, ohranjevalce oziroma zaščitnike in uničevalce človekove eksistence.

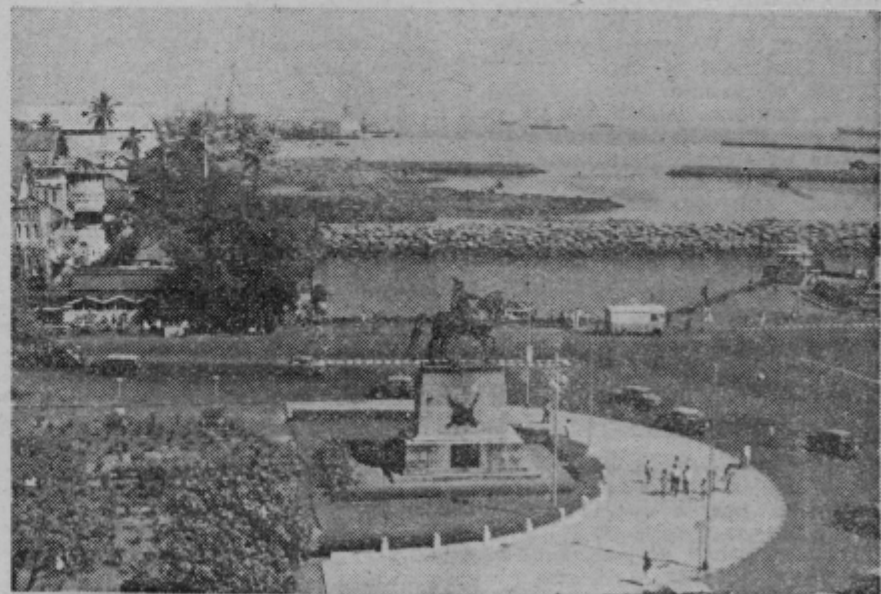
Že zadnjič sem zapisal, da hinduistična umetnost najpogosteje upodablja sicer boga Sivo — uničevalca, kar je prav zanimivo in obenem kaže na človekovo nemoč, da si razloži nepojmljivo in ne navadno, dočim Višnu — ohranjevalec, predvsem pa tretje veliko božanstvo — Brahma, stvarnik, ne nastopa mnogokrat. Mitološka (mitologija ali bajeslovje) zaverovanost v sozvočje naravnega in človekovega bivanja išče ravnovesje — in če eden uničuje, potem mora njegov drugi jaz ohranjati. Danes tudi svetovna umetnostna zgodovina priznava, da so jame Elephanta ena tmed najbolj veličastnih, silovitih ponazoritev mnogostranske božje narave. V devetih bajeslovnih zgodbah, ki jih le umetnik reliefno vklesal v trdo, zares masivno črnkasto skalo, nastopa troglavi bog Siva — srednja glava pomeni ustvarjalnost, leva njegovo uničevalno naravo, ljubka desna pa žensko božanstvo. Kadar se boste srečali s hindujsko indijsko umetnostjo in si boste ogledovali njihove mitološke pripovedi, se ne čudite troglavim bogovom — to je vselej veliki Siva, ki ga je človeški veleum postavil v trojno božansko vlogo.

Se preden nekaj več povem o Elephanti kot svetovnemu kulturnemu spomeniku, še beseda, dve o poti na otok Elephanta, ki je od bombajskega vhoda v Indijo oddaljen le 11 kilometrov. 13. novembra dopoldne, v čudovitem in prevročem vremenu, hodili smo v kratkih hlačah, mnogi pa so stopili v čolne le v kopalkah, smo odpluli

proti templju. Se prej pa smo na velikem trgu ob obali, pred Taj Mahalom, doživeli »ponudbeni« napad Indijcev, ki si s prodajo diapozitivov in razglednic služijo tanek kos črnega kruha. Ta ulična trgovina je le del indijske, azijske in sploh islamske turistične posebnosti. Najbrž ne zato, ker

mulu, ki se je z ozkim robom komaj dvigal iz vodne površine. Ne samo to. Se petdeset in več metrov stran od obale so drevesa kazala vršičke iz vode in opomijala, da smo v deželni monsumov. Domačini so nas pričakali z vidnim nezanimanjem. Dostojanstveno in samozavestno, češ, imamo

Sivo v devetih podobah. Za vzgib domišljije navajam samo nekaj naslovov: Siva kot kralj plešalcev, Poročna ceramoni-ja Sive in njegove družice Parvati, Siva kot demon, Siva kot asketi in podobno. Druge plastike uporabljajo še ostale Sive sposobnosti — a vendar na koncu ostane

Pogled z balkona Taj Mahala na Arabsko morje, v ozadju je Elephanta.

pomeni islam vdanost v božjo voljo — kajti če je zaslužek trgovanja z razglednicami božja volja, potem je ta volja slaba. A ulični semenj v Indiji skriva v sebi socialno bedo, ki je ne morejo skriti živopisne podobe fotografij, diasov in slikovite scene indijske stvarnosti. Kajta turistične zaklade ti ponujajo koščene roke s preveliko ihto in prisilo. Teško je biti lačen...

Čudilo me je, da dopustijo beračenje in skorajda nasilno trgovanje pred hotelom, ki sprejema turiste z vsega sveta. A sem pozneje razumel to preprosto formulo trenutne breizhodnosti indijske revščine. Kako neki boš

nekaj, kar vam lahko ponudimo — Oglejte si! Pot do jame boga Sive se je vlekla navkreber — menda ima čez dvesto stopnic. Zato so domačini pripravili lesena nosila. Ponudili so, da nas pone-sejo proti vrhu za nekaj rupij. Čeprav so nekateri stežka zajemali sapa, ni bilo nikogar, ki bi priznal slabo telesno kondicijo. A najbolj nas je itak ugona bljajala vročina.

No, in prav na tem sprehajalnem vzpenjanju proti jami sem doživel svojevrstno predstavitev otroške indijske filozofije. Otroci se niso mogli ubraniti skušnjave. Pa so zato napadli našo radodarnost. Nekateri smo dobro vedeli — nikoli ne

zmerom isto božanstvo. Za vse oboževalce mogočnega Sive je najprimernejša oblika Sive kot gospoda plesa — Nataradža po sanskritsko — ter Siva z družico Parvati. Parvati. Parvati je boginja lepote in ljubezni in Sivi ženski nasprotnik. Umetnostni zgodovinarji primerjajo budistično in hinduistično umetnost in trdijo, da je v vseh hinduističnih umetniških dosežkih zasejana dinamična sila, v kateri odseva popolnoma drugačen, hinduistični pogled na življenje. Vloga erotične ljubezni piše zgodovinarji bila v nobeni verski umetnosti tako zelo pomembna kot v umetnosti hinduistične Indije, kjer veljajo takšne snovi, na primer, hrepenenje ljubimca po svoji družici, za izraz verskih čustev. Kipi grških bogov so videti zadržani v primerjavi z bohottnostjo ženskih podob, ki so jih ustvarili indijski kiparji. Ta telesa v plesu, podobnem ritmičnemu gibanju, z zrelim sadežem podobnimi prsi, ter napetimi oblinami neder in trebuhov, so pravo utelešenje čutne lepote. Čeprav so izoblikovane po naravi, presejajo preprosti naturalizem in tako dosegajo lepoto, ki je vredna bogov...

Nekdo izmed naših je vprašal med gledanjem podob v jami: Ali niso glave teh bogov podobne slonovi glavli? Seveda! Bog s slonovo glavo je bog modrosti in uspeha. Tak je bil odgovor.

PIŠE JOŽE VOLFAND

prepovedoval navsezadnje prikupno beračenje, v tem so indijski otroci nenadkriljivi mojstri, ko pa ne moreš ponuditi majhne skodelice riža?

Uvodne scene pred izletom na Elephanta, na otok, kjer živi osemsto duš, ki še danes hodijo molit v tempelj, nas niso kasneje več presenečale. Vožnja po Arabskem morju pa je odkrila še eno indijsko resnico — ekološke probleme. Umazana voda, odpadki, olje — dokaz, da se zemlja nikjer, tudi tam, kjer ne domuje mnogo tovarniških dimnikov, ne more ubraniti onesnaženja okolja. Drugače je bilo na otoku. Pristali smo ob po-

ugodi otrokovi roki, kadar prosi v skupini. Naš kolega Jože iz Radovljice je spregledal to svarilo — simpatičnega indijskega dečka je obdaril z rupijo. Kakšen vik in kriki! Kje neki zahvala! Dva fantalina se nista med seboj spopadla za rupijo — ampak sta se zapodila v Jožeta in ga preprečevala, da mora potegniti iz žepa še eno rupijo. Eno še za prijatelja, seveda...

Ime Elephanta so jami nadeli prvi kolonizatorji — Portugalci, ker so našli na otoku veliko slonovo okostje, ki so ga nato prenesli v Victoria Gardens v Bombayu. Že prej sem zapisal, da glavna jama prikazuje boga